

NASLOV

Leto XXXIV
Št. 30

Murska Sobota,
5. avgust

CENA 10 DIN

VESTNIK

Občinska konferenca SZDL Murska Sobota, Slovensko kulturno-prosvetno društvo Lastovka iz Ingolstadta in podružnica Slovenske izseljenske matice v Murski Soboti

**vabijo na
SKUPNO
SREČANJE**

delavcev na začasnem delu v tujini in izseljencev, ki bo v nedeljo, 8. avgusta 1982 ob 15. uri v veliki restavraciji v Moravskih toplicah.

Pridite vsi, ki ste na obisku v domačem kraju!

Kirurški blok soboške bolnišnice naglo raste

INVESTICIJE V ZDRAVSTVU

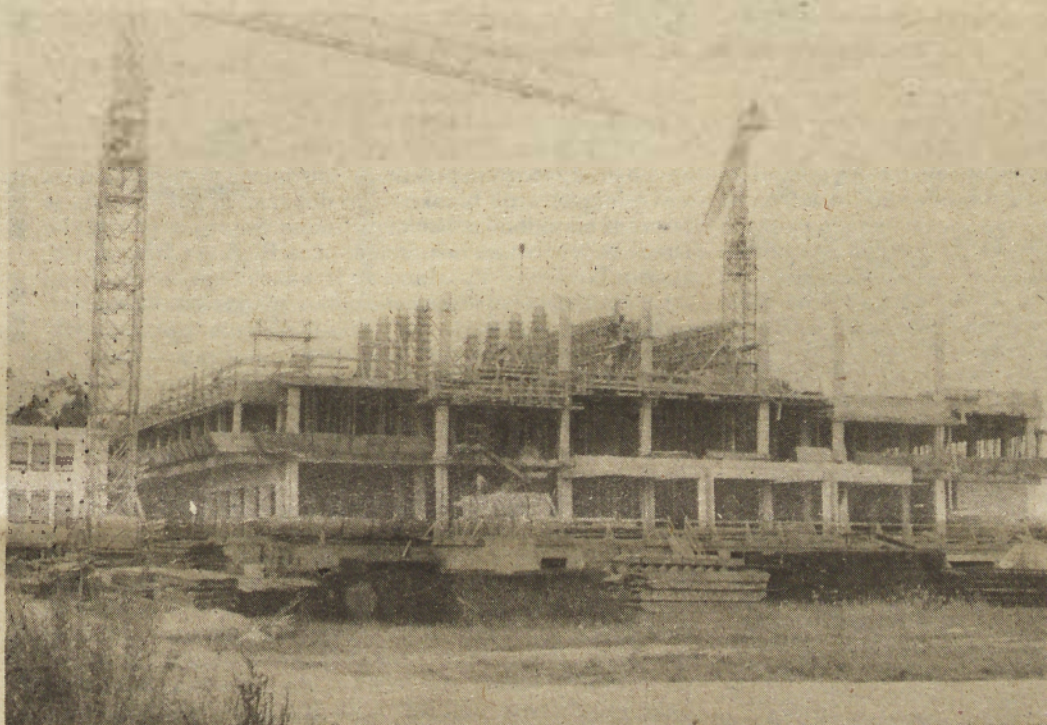
Izgradnja bolnišničnega kompleksa v Rakičanu zajema štiri objekte — to je kirurški blok, kuhinje, plinske postaje in prostor za sežig smeti, poteka po predvidenem programu.

Pri izgradnji kuhinje so končana gradbena, obrtniška in instalacijska dela, medtem ko je v teku montaža opreme. Predvidevajo, da bo kuhinja predana v uporabo v prihodnjem mesecu. Gradbena, obrtniška in instalacijska dela so končana tudi na prostoru za sežig smeti, trenutno pa se montira naprava za sežig smeti. Objekt plinske postaje pa je v celoti končan in pripravljen za tehnični prevzem.

Na kirurškem bloku, ki naglo raste, je bila v zadnjem trimesečju prvega polletja armirana betonska plošča pritličja in prvega nadstropja ter narejeni opečni zidovi terenske etaže z vzdavo kovinskih mestnih podbojev. Vzporodno z gradbenimi deli pa potekajo tudi dela pri izvedbi vertikalne litoželezne kanalizacije terenske etaže in polaganje

elektroinstalacijskih razvodov v betonske konstrukcije.

V prvem polletju letošnjega leta se je iz občinskih samopriskupkov pomurskih občin zbralo 17.019.776 dinarjev, iz prispevne stopnje iz dohodka organizacij združenega dela 20.727.427 dinarjev in iz drugih virov 1.698.305 dinarjev ali skupaj 39.445.508 dinarjev. Po občinah znašajo zbrani prispevki iz samopriskupka občanov in prispevka iz dohodka organizacij združenega dela: Murska Sobota 21.899.000 dinarjev, Gornja Radgona 6.439.000 dinarjev, Ljutomer 6.136.000 dinarjev in Lendava 4.969.000 dinarjev. Po podatkih službe družbenega knjigovodstva skupščine občin in občinske zdravstvene skupnosti nakazujejo namenska sredstva za izgradnjo bolnišničnega kompleksa dokaj te-

Izgradnja kirurškega bloka soboške bolnišnice v Rakičanu, ki naglo raste.

Foto: Albert Abraham

koče. Tako so doslej obveznosti za prvo polletje poravnali vsi razen skupščine občine Gornja Radgona, ki je del teh sredstev uporabila za nakup RTG aparata v TOZD Zdravstveni dom Gornja Radgona.

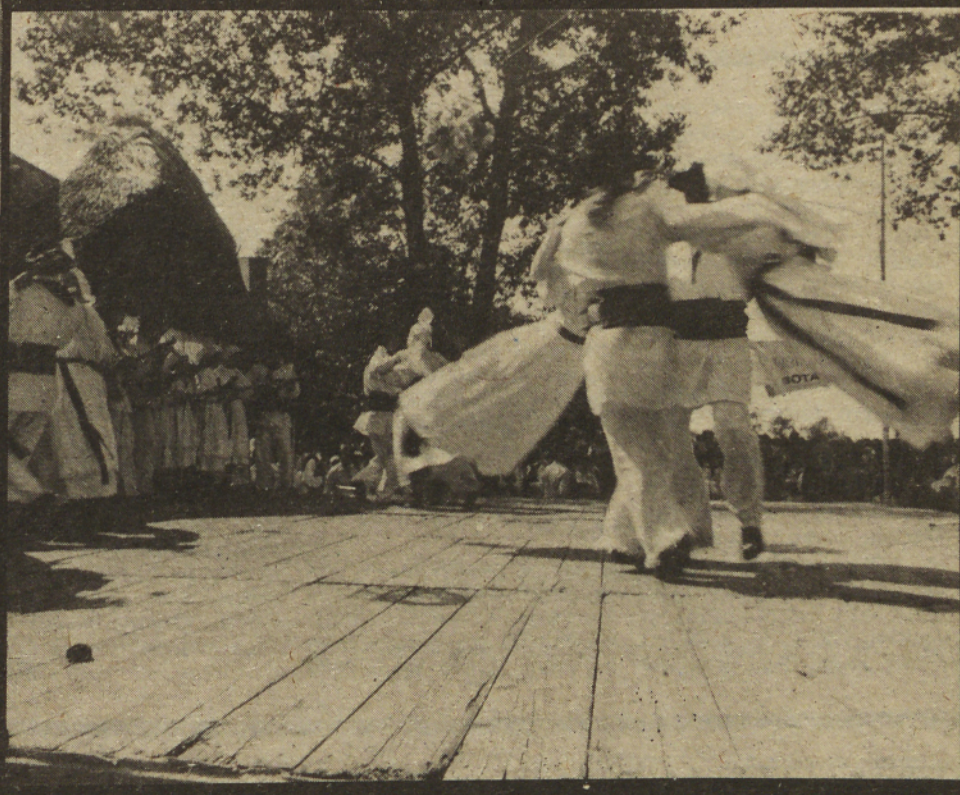
Skupna vrednost opravljenih del v prvem polletju na posameznih objektih je: kirurški blok 69.807.605 dinarjev, kuhinja 25.230.015 dinarjev, prostor za sežig smeti 2.156.080 dinarjev in plinska postaja 173.275 dinarjev ali skupaj 97.366.976 dinarjev. Sicer pa znaša pogodbeno vrednost za vse štiri objekte bolnišničnega kompleksa 213.536.986 dinarjev, kar je manj od ponudbe vrednosti oddanih investicijskih del po projektantskih količinah in projektantska predračunskih vrednosti. To pa pomeni, da bolnišnični kompleks v Rakičanu gradimo zares racionalno.

Feri Maučec

V BELTINCIH SO PELI IN PLESALI

Teden dni so se na 12. tradicionalnem beltinskem folklornem festivalu odvijali izredno zanimivi in izvirni folklorni nastopi, člani tamkajšnjega KUD in z njimi vsi Beltinci pa so za to manifestacijo živeli skoraj mesec dni. Nemalo dela in odrekovanja so morali prispevati gostitelji, vendar trud ni bil zaman. Organizatorji so s svojim preizkušenim načinom ob pesmi in plesu pri združevanju narodov tudi letos odlično uspeli. Več na strani 7.

JK-AA

Izraelci so minulo nedeljo izvedli enega od največjih vojaških napadov na palestinske položaje. V napadu na Bejrut, ki je trajal polnih 14 ur, je padlo na mesto 185.000 letalskih in tankovskih bomb, ki so vsebovale 26 milijonov kilogramov eksploziva.

KRVAVA NEDELJA V BEJRUTU

Izraelci so v začetku tedna spet prekršili prekinitev ognja, ki je bila v veljavi od nedelje. Sicer pa je bila nedelja eden od najtežjih vojnih dni, saj so Izraelci napadali iz zraka, s kopnega in z morja. V napadu, ki je trajal polnih 14 ur, je izgubilo življenje najmanj 200 prebivalcev Bejruta, več kot 400 pa jih je biloranjenih. Po libanonskih ocenah je ob napadu padlo na mesto 185.000 avionskih in topovskih bomb, ki so vsebovale 26 milijonov kilogramov eksploziva. Ta izraelski zračni napad je bil najdaljši in najmočnejši, karga je kdajkoli v enem dnevu izvedlo vojno letalstvo izraelskih vojaških sil, saj je 60 »phantomov« vsake tri minute metalo bombe na Bejrut. Bila je to neenaka borba, saj so se Palestinci lahko zoperstavljali le s topovi in minometali ter raketami iz nekoliko topov in lahkega strelnega orožja. Kljub tragičnemu koncu pa so Palestinci bili v nedeljo svojo veliko bitko in občutijo ta dan kot veliko zmago.

Jaser Arafat je v ponedeljek kot vrhovni komandant pozdravil svoje borce in objavil pripravljenost PLO, da sodeluje z opazovalci Združenih narodov, ki naj bi kontrolirali prekinitev ognja. Ni pa še jasnega odgovora na vprašanje, zakaj so Izraelci izvedli ta krvavi pokol, saj so napredovali le pet kilometrov proti severu, pri tem pa so prevzeli tudi nadzor nad bejrutskim letališčem. V začetku tedna so bili izraelski tanki le 200 metrov od utrjenega palestinskega taborišča Bruzbrajni. To taborišče, v katerem je včasih živelo 70 tisoč palestinskih beguncev, je tako prva borbeno črta Palestincev. Izraelci so taborišče obkrožili z južne in vzhodne strani, severna, ki je obrnjena proti Bejrutu, pa opredstavlja zvezo z drugima dvema taboriščema — Sabri in Satili.

Kot pravijo v krogih, ki so blizu izraelski vladi, je imela nedeljska akcija povsem določen strateški in taktični cilj. Njen

namen je bil predvsem zavzeti bejrutsko letališče, s katerega so Palestinci v zadnjih tednih izvedli več uspešnih napadov na izraelske položaje. Po istih virih so izbrali trenutek za to akcijo ravno pred začetkom pogovorov zunanjega ministra Šamirja v Washingtonu, da bi tako vsem dokazali in pokazali, da se Izrael ne bo uklonil nobenim pritiskom. Šaron je izjavil, da bo izraelske čete ostale razporejene okoli Bejruta »tako dolgo, kolikor bo treba«. Vprašanje pa je, kako dolgo bo to po volji izraelski družbi, saj se je število njihovih vojakov, ki so izgubili življenja, povzpelo že na 500, med javnostjo pa raste nezadovoljstvo. Novinarji celo javno obtožujejo Šarona, da vara in laže. Palestinci so namreč objavili, da je v nedeljskih bojih bilo ubitih 80 izraelskih vojakov in uničenih 30 tankov, vojaški predstavnik Izraela pa je objavil, da so bili le trije mrtvi in devet ranjenih.

Delegacija ameriškega kongresa, ki je obiskala nekoliko držav na Srednjem vzhodu, je po vrnitvi v Washington obtožila Izrael, da je odgovoren za večino kršenj prekinitve ognja, ki so bile doslej objavljene v Libanonu. Po besedah kongresnikov Nicka Rahalla in Paula McCloskeya je Izrael prekinitev ognja izrabljal, da bi izboljšal svoje položaje okrog zahodnega Bejruta, pri tem pa prisiljeval palestinske borce, da so začeli z bojem. Ameriška vlada se zaveda takšne izraelske taktike, je izjavil Rahall in dodal, da izraelsko bombardiranje ni uperjeno le proti palestinskim ciljem pač pa proti celotnemu zahodnemu Bejrutu.

Ameriška kongresnika sta tudi povedala, da se je pet arabskih držav, ki sta jih obiskala, odločilo, da ne bodo sprejele palestinskih borcev vse dotlej, dokler Palestincem ne bo omogočeno, da ustanovijo svojo državo.

V žarišču dogodkov

Niso dolarji vse...

Vznemirjujoče so bile vesti pred setvijo o tisočih traktorjev na naših poljih, ki zaradi pomanjkanja rezervnih delov niso bili uporabljivi. Podobno se je ponovilo pred žetvijo. Najprej pomanjkanje deviz, nato pa še večja težava, kje »zvrtati« rezervne dele za vso to »traktorsko džunglo«, ki ji ni primere v svetu.

V Jugoslaviji pravzaprav nimamo pregleda nad tem, kakšni stroji so po naših poljih in vinogradih. Zato sta se dva prometna strokovnjaka — Peter Histovski in Stanimir Spasojević — kot piše zagrebški tednik »Sedam dana« — odločila, da ugotovita kakšno je stanje. Seveda ni tako enostavno ugotoviti za vseh 450 tisoč traktorjev, iz katere tovarne izvirajo.

Problem pa ni samo tukaj, marveč tudi pri vseh osebnih avtomobilih, letalih itd. Delegati v zvezni skupščini so že pred davnim postavili delegatsko vprašanje kaj je s tipizacijo v našem potniškem letalstvu, kjer je med 47 registriranimi letali za prevoz

potnikov kar 20 različnih tipov.

Hristovski in Spasojević sta omagala, ko sta hotela ugotoviti kako je z okoli 2,5 milijona osebnimi avtomobili, 200 tisoč kamioni in 55 tisoč avtobusi. Dokopala sta se le do spoznanja, da gre za več sto različnih znamk in tipov avtomobilov iz 14 držav. Ugotovila sta tudi, da domači proizvajalci sestavljajo 62 vrst motornih vozil po licencah sedem velikih svetovnih proizvajalcev avtomobilov.

Podobna zgodba je tudi pri naših ladjah ter pri celi vrsti naprav za pretovarjanje, mestnih dvigalih, vilicarjih in pri avtomobilskih dvigalih. V

jugoslovanskem pomorstvu in ladjedelništvu so šele pred nedavnim pričeli s široko akcijo za tipizacijo ladijskih naprav in opreme. Stevilne ekipe delajo na tipizaciji in terminološki obdelavi plovnih objektov in njihovih sestavnih delov. Nastajajo zmede, ker kakšen del v reški ali puljski ladjedelnici nazivajo drugače kot recimo v splitski. Vrhunec vsega tega je dejstvo, da so sestavljale naše ladjedelnice medsebojne pogodbe v tujem jeziku.

Gre pa pri vsem tem za pomembnejše zadeve kot samo za terminologijo. Omenjena prometna strokovnjaka sta ugotovila, da vlada popolna avtarkija, kar zadeva naše sodelovanje s tujimi partnerji. Šele pred nedavnim je bil sklenjen sporazum o tem, da se omeji uvoz iz zahodnih držav ne samo štiri znamke avtomobilov, iz vzhodno-evropskih pa na tri. Tako bi morali verjetno nadaljevati, kajti dejstvo je, da je 40 odstotkov vseh vozil v našem

gradbeništvu tujega izvora. Nič boljše pa ni tudi v nekaterih drugih panogah.

Nekatere od omenjenih podatkov so navajali pred nedavnim na posvetovanju o prometu v izrednih okoliščinah, v Splitu. Vsa ta izredna pisanost je tako soočena z nič kaj naivno ugotovitvijo, da s takšno prakso rušimo obrambno sposobnost dežele. Neracionalnost, ki ji je težko najti primerjavo, zavira kollesje našega celotnega gospodarstva. V Jugoslaviji znašajo transportni stroški 20 odstotkov cene proizvoda, kar je trikrat več kot v ostalih evropskih državah. Tudi to onemogoča našo konkurenčnost na tujih, predvsem zapadnih tržiščih.

Te ugotovitve potrjujejo, da ne gre samo za devize, za dolarje, temveč pogostokrat samo za red in dogovor, za več smisla o tem, kako bi naša družbena sredstva bolje obrnili in kako bi se izognili tudi nepotrebnim izdatkom manjkajočih deviz.

MINE VZNEMIRJAJO MALVINCE

Čeprav se je vojna za Malvine končala, prebivalci tega daljnega otočja še vedno niso zaživel v miru. Na stotine ljudi iz Port Stanleyja je izrazilo željo, da bi zapustili mesto, ker se bojijo min, ki so še ostale iz vojne. Med nedavnim čiščenjem območja, na katerem je brez reda zakopanih po vsej verjetnosti kakih 10 tisoč plastičnih min, je izgubil življenje en britanski vojak, osem pa jih je ranjenih.

Prebivalci Port Stanleyja so v strahu pred to nevarnostjo izrazili pripravljenost, da prepustijo vse mesto britanskim vojakom ter se preselijo v Port Luis, ki je bil do leta 1844 glavno mesto. Kot je izjavil britanski vojaški komisar general David Thorne, bo preteklo še več let, preden bodo z otoka počistili vse mine, ki so jih postavili Argentinci.

Trenutno se mudi v Port Stanleyu poleg nekaj več kot tisoč prebivalcev še 2.500 britanskih vojakov. Danes je letalonosilka Illustrious iz pristanišča Portsmouth odplula na Falklande, kjer bo zamenjala letalonosilko Invincible, eno poglavitnih britanskih orožij v vojni z Argentino.

Velike iranske izgube

V šestih ofenzivah, ki so jih izvedli Iranci na iraške položaje, je izgubilo življenje 27.255 iranskih borcev. To je izjavil predstavnik iraške vojske, ki je dodal, da je bilo v tem času sestreljenih več iranskih letal (4 avioni in 1 helikopter), uničenih 297 tankov, raznih drugih oklopnih vozil in topov ter 15 lansirnih raketnih ramp. Potopljena sta bila tudi dva plovna objekta, zajetih pa je bilo še veliko iranskih vojakov. Tako so iraške sile uspele zapleniti 65 tankov, 26 vojaških transportnih vozil, šest težkih topov ter mnogo orožja in vojaške opreme.

Normalizacija v Poljski?

Poljsko časopisje je v ponedeljek obširno pisalo o pogovoru prvega sekretarja CK PZDP in predsednika vojaškega sveta nacionalne rešitve Wojciecha Jaruzelskega z delavci Železarne »Varšava«, ki jo je obiskal v soboto. Ob obisku tega delovnega kolektiva je Jaruzelski ponovil nedavne ocene z zasedanja poljskega sejma, da bo vojaški svet nacionalne rešitve vladnim organom predlagal ukinitve vojnega stanja na Poljskem, če bodo spremembe v državi govorile v prid normalizaciji. Vojaški svet si prizadeva, da bi take razmere ustvaril že letos.

Na vprašanje delavcev železarne, kdaj bo papež Pavel II. obiskal Poljsko, je Jaruzelski odgovoril, da je obisk predviden za prihodnje leto ter da je med poljskimi oblastmi in Vatikanom že vse dogovorjeno. Po prvotni verziji bi naj papež obiskal Poljsko že ta mesec, vendar so zaradi sedanjih razmer obisk preložili za leto dni. Delavce je tudi zanimalo, kaj je s predsednikom državne komisije Solidarnosti Lechom Walensem, ker krožijo govorice, da se zdravi v neki varšavski bolnišnici. Jaruzelski je to zanikal in dejal, da so Walensi in njegovi številni družini »ustvarili ugodne razmere«.

Med obiskom v železarni je predsednik tudi dejal, da je treba izboljšati življenjske razmere delavcev, da bi le-ti imeli čim manj vzrokov za vznemirjenje. Ob koncu pogovora pa je dejal, da prihaja Poljska »v težavno politično obdobje in da je treba preprečevati ustvarjanje dodatne napetosti«.

globus

BONN — Zvezni kancler ZRN Helmut Schmidt se je nedavno vrnil z obiska v ZDA in Kanadi. Posebej je zadovoljen s pogovori v Kanadi, kjer se je strinjal s stališči kanadskega premierja Trouda glede »politične bojkota«, ki jo uporablja Washington proti SZ.

NAIROBI — V Keniji so pripadniki oboroženih sil, predvsem iz vrst vojne letalstva, poskušali izvesti državni udar. Vlada predsednika Arapa Moia je upor s pomočjo vojske zatrila.

BOSTON — Po pisanju bostonskega časnika »Boston Globe«, namerna ameriški predsednik Reagan zamenjati svojega poslanca na Bliznjem vzhodu Philipa Habiba.

MOZAMBIK — Tuje agencije poročajo, da je v poslopij kitajske ambasade v Maputu prišlo do pokola, v katerem je bilo umorjenih devet članov kitajskega poslanstva. Morilec je za zdaj še neznan, uslužbenec ambasade v Mozambiku.

PANAMA — V petek je odstopil predsednik tamkajšnje vlade Aristides Roy. Uradno so sporočili, da je odstopil iz zdravstvenih razlogov, opazovalci pa menijo, da gre tudi za politično ozadje. Medtem je dolžnost že prevzel Ricardo de la Espinosa.

NEW DELHI — Huda prometna nesreča se je zgodila tudi v Indiji. Avtobus, ki je bil poln hindujskih romarjev, predvsem žensk, je zgrmel z nekega himalajskega prelaza v prepad. Agencija PTI sporoča da je v nesreči umrlo 33 ljudi, 40 pa je ranjenih.

SIDNEY — Novega predsednika države je dobila tudi Avstralija. Od minulega četrtka naprej je to N. Stewen.

ADIS ABEBA, MOGADISHU — Mnogim svetovnim kriznim žariščem se je pridružilo še eno. Na meji med Etiopijo in Somalijo so spet izbruhnili oboroženi spopadi. Podrobnejši informacij ni, ker Somalija ne pusti nobenega tujega novinarja na svoje ozemlje.

NEW YORK — VZDA se mudi na desetdnevem obisku Indira Gandi, indijske premierke. Razgovori so se že začeli, glavne teme pa so s področja medsebojnih odnosov in mednarodnih vprašanj.

BANGKOK — Na azijski regionalni konferenci so ostro obsodili vietnamsko agresijo na Kampučijo. Pozdravili so ustanovitev koalicijske vlade. Demokratične Kampučije in pozvali ves napredni svet, naj posveti več pozornosti borbi kampučijskega naroda za svobodo in suverenost.

MADRID — Dogloboko krize je prišlo v španski vladajoči partiji, Uniji demokratskega centra (UCD). Njen ustanovitelj in dosedanj vodja, Adolfo Suarez, je na razodstopil. Ocene tega dogodka so različne, kakor pa ostaja dejstvo, da je novi vodja deladno Lavilla že začel svojo politiko, ki obsega predvsem zelo močno organizirano predvolilno kampanjo. Obenem želi zadržati pri stranki tudi Suareza, saj bi z njegovo pomočjo lažje ohranil vpliv te »partije centra«.

TOKIO — Generalni sekretar OZN, Perez de Cuellar, bo od 23. do 26. avgusta na obisku na japonskem. To je sporočilo japonsko Ministrstvo za zunanje zadeve.

Udarec v obraz — solidarnosti

Na nedavni seji predsedstva RK SZDL Črne Gore je bilo rešeno, da je treba ugotovitev službe družbenega knjigovodstva v zvezi z nenamenskimi trošenjem sredstev iz sklada solidarnosti posredovati javnosti.

Za kaj gre? Skupščina republiškega sklada je titograjski občinski skupščini odobrila za škodo, ki jo je povzročil leta 1979 potres na družbenih stanovanjih 678.713.000 dinarjev. Denar bi morala titograjska občina preusmeriti na poseben žiro račun pri službi družbenega knjigovodstva, ki bi proti kontrolirala namen koriščenja sredstev.

Naredili so drugače — denar so naložili na žiro račun pri Titograjski banki. To je bila prva mahinacija. Aprila 1980 si je iz teh sredstev delovna organizacija „Sportni objekti“ izposodila 30 milijonov dinarjev z rokom vračanja 13 mesecev. Decembra istega leta so samoupravni

skupnosti za telesno kulturo „posodili“ 80 milijonov dinarjev, z rokom vračanja šest mesecev. Lani je občinski sklad odločil, da siso za telesno kulturo titograjske občine nakaže 13 milijonov dinarjev za gradnjo strelišča, za isti namen pa tudi delovni organizaciji „Industrija-import“ 40 milijonov dinarjev.

V odločbi občinskega sklada je zapisano, da se omenjena sredstva dajejo kot kredit za dovo 13 mesecev, v kolikor pa se v tem času ne zagotovijo sredstva za vračilo posojila, posojiljemalci niso več obvezani posojilo vrniti. Torej formulacija, ki je vnaprej „dišala“ kot darilo.

Ko so inšpektorji titograjske službe družbenega knjigovodstva raziskovali omenjene primere so našli na formulacije, da gre za „spremljajoče objekte hotela“, ki pa ga v resnici ni bilo. Nikjer pa inšpektorji niso našli na dokumentacijo o gradnji strelišča, ki so ga zgradili v rekordnem času šestih mesecev.

Ko je te ugotovitve komentiral član predsedstva republiške konference SZDL Vladimir Popović, je dejal, da se v povojni izgradnji še ni zgodilo, da bi zgradili najprej „spremljajoče objekte“ in šele nato hotel.

Sedaj je tudi jasno — piše ob tem beograjska Borba — od kod denar za gradnjo stadiona Budućnost v Titogradu, za urejanje športnih naprav v Nikšiću in drugod. Služba družbenega knjigovodstva je vso zadevo prijavila okrognemu javnemu tožilstvu v Titogradu za zahtevo, da se sredstva, nenamensko korišćena, vrnejo skladu solidarnosti.

Katastrofalni potres, ki je leta 1979 hudo prizadel Črno Goro je spodbudil solidarnostno akcijo po vsej Jugoslaviji. Takšni postopki, kot smo jih opisali pa pomenijo tej solidarnosti udarec v obraz.

Povečanje
izvoza
na
zahod

Pri analizi polletnega gospodarjenja v DO Rašica — TOZD Beltinka iz Beltinec ocenjujejo, da so težji pogoji gospodarjenja, o katerih govorimo že nekaj let, tokrat pršli do izraza tudi v njihovi temeljni organizaciji združene dela. Zlasti je to opazno pri obsegu realizacije, saj v prodaji niso dosegli načrtovane višine. Na domačem trgu so plan dosegli, ne dosegajo pa plana izvoza tako na vzhod kot na zahod. Kljub temu, da na vzhodnih tržiščih dosegajo boljše cene, so ta izvoz omejili na račun povečanega izvoza na zahod. Iz podatkov je razvidno, da so za okrog 12.300.000 dinarjev izvoza na zahod odstopili dobaviteljem s tem, da jim ne fakturirajo materiala.

Če bi upoštevali tudi ta izvoz, bi tega v primerjavi z lanskim letom povečali na indeks 185 odstotkov, plan pa za 61 odstotkov. Gre torej za pomembno povečanje izvoza na zahod, čeprav so si s planom zastavili višje cilje. To pa jim povzroča velike težave predvsem pri nabavi surovin. Tako so dosegli lanskeletni obseg proizvodnje pri močno povečani vrednosti in spremenjeni strukturi proizvodnje. Celotni prihodek se je povečal za 22 odstotkov in predstavlja 45 odstotkov plana. Treba pa je reči, da dobršen del proizvodov ni bil dokončan za odpremo v mesecu juniju in bo to realizirano v mesecih juliju in avgustu. Zelo so narasli tudi materialni stroški, saj znašajo ti 59 odstotkov. Zato so v Beltinki sprejeli vrsto varčevalnih ukrepov in nalog. Nizke cene pri nekaterih izvoznih proizvodih pa krepko zmanjšujejo dohodek, ki se je v primerjavi z lanskim povečal za 16 odstotkov. Osebnih dohodkov na zaposlenega je v povprečju 10.746 dinarjev in je za 24 odstotkov višji od lanskega.

Treba pa je povedati, da so osebni dohodki v skladu z družbenim dogovorom o razporejanju dohodka za letošnje leto. Poslovni sklad je tokrat bolj skromen, saj znaša 26 odstotkov plana, predvidoma pa se bo povečal v drugem polletju.

Feri Maučec

— KRNCI —

Slaba organizacija

V Krncih so mladi z območja krajevnih skupnosti Martjanci zadnje julijske soboto že drugič sodelovali na delovni akciji pri izkopavanju jarkov, lotili so se del, ki so bila zajeta v delovni okvir „GORIČKO 82“. Že pri prvi akciji so ugotavljali nekatere slabosti, k sodelovanju so mlade povabili v času žetve, zato jih je sodelovalo samo enajst. Trije iz Andrejca in osem iz Sebeborca. Na drugi akciji je bilo še slabše, saj so se dela lotili le trije iz Sebeborca, domačih mladih pa sploh ni bilo. Zagotovo bi lahko zapisali še kakšno na račun slabe materialne organiziranosti, vendar je že to dovolj...

Simona F.

Skrajšati
finančno odejlo

Prihodki in odhodki občine Murska Sobota so se v letošnjem 1. polletju gibali dokaj ugodno, saj je dosežen celo presežek, vendar pa nekatere »zadeve« niso zadovoljive — so ugotovili na torkovi seji izvršnega sveta. Tako se okrog 10 obrtnikov že dalj časa izmika plačilu davkov in kaže tudi, da smo preveč tolerantni do nekaterih kmetovalcev, ki jim kaj hitro odpišemo obveznost plačevanja za starostno in pokojninsko zavarovanje, čeprav bi lahko na svoji zemlji — seveda če bi jo bolje obdelovali — ustvarili dohodek tudi za ta namen.

Kljub vsemu bo treba do konca leta zmanjšati porabo za 2 odstotka (na 5/12), kar pomeni okrog milijon 380 tisoč dinarjev. Pri vseh, ki prejema sredstva iz proračuna občine, bo treba pregledati, ali nimajo skritih notranjih rezerv in ali se obnašajo dovolj stabilizacijsko. »Nič hudega ne bo, če bo katera proslava odpadla, oziroma bo manj slovesna,« je med drugim dejal eden izmed razpravljalcev. Sploh pa bo treba zaostri finančno disciplino tako pri dohodkih kot odhodkih.

Člani izvršnega sveta so se pridružili tudi predlogu sklepa odbora podpisnikov dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji, da neporabljena sredstva solidarnosti v lanskem letu — gre za znesek v višini 5.275.300,00 dinarjev — namenijo občini Brežice za odpravo škode, ki je nastala zaradi zemeljskih plazov in pozebe.

JOŽE GRAJ

ČETRTO MESTO
ZA TEŠANOVCE

Aktiv mladih zadrušnikov iz Tešanovca se je tudi letos udeležil že šestega tradicionalnega shoda mladih zadrušnikov Slovenije na Vranskem, ki je bilo 24. in 25. julija. Na »večeru kuhinje« sta se mlada kuharja iz Tešanovca dobro odrezala, saj sta s svojo jedjo »sekeli« osvojila sedmo mesto. Uspeh je še toliko večji, saj sta to jed tokrat pripravljala prvič. Seveda pa na srečanju mladih zadrušnikov ni manjkalo tudi drugih tekmovalcev. Kljub dežju so izvedli tekmovanje v kosi in grabljanju tervlečenju vrvi. Tudi tu so se mladi iz Tešanovca dobro odrezali in so v skupni uvrstitvi zasedli četrto mesto. Mladi zadrušniki iz Tešanovca so na srečanju na Vranskem predstavljali soboško občino, njihov uspeh pa je še toliko večji, saj je na srečanju sodelovalo kar 40 ekip.

Branko Cipot

Odbor za medsebojna razmerja
na Osnovni šoli Fokovci

za potrebe podružnične dvojezične osnovne šole Prosenjakovci

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

1. hišnik-kurjač za nedoločen čas s polnim delovnim časom
2. snazilka za nedoločen čas s polnim delovnim časom
3. varuhinja za VVE za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Rok prijave 15 dni od objave. Nastop službe 1. 9. 1982.

INVALIDSKA DELAVNICA „SOLIDARNOST“
Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge za:

1. knjigotiskarja, veččega dela v offset tehniki
2. knjigoveška delavka z večletno prakso

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi. Začetek dela po dogovoru.

Skrb za človeka
in ekonomičnost

Pričakovanja, da bi skrajšali delavnik, ko ne moremo povečati produktivnosti in akumulativnosti gospodarskih organizacij, so praviloma nesmiselna razmišljanja. Precej slabih izkušenj imamo namreč že s prvim generalnim skrajševanjem delovnega časa ob prehodu na 45-urni delavnik v tednu. Kljub temu razmišljanja o skrajševanju delavnika ne izgubljajo svoje aktualnosti in so smiselna tudi zato, ker je cilj socializma, a ima človek več časa za počitek in kulturo, torej za svoje življenje, saj je delo nuja ne pa cilj življenja. Sicer bi se trudili, da delamo nenehno.

Posebno vprašanje je delavnik zlasti v organizacijah, ki imajo proizvodnjo, ki hitro izčrpa človekov organizem in je silno škodljiva za njegovo zdravje. Zaradi tega tudi sindikati in vsi drugi dejavniki naše družbe vztrajajo pri tem, da je treba delo v težkih delovnih in življenjskih razmerah vrednotiti ustrezno bolje kot pa delo drugod. Če ob takšnih zahtevah posamezne organizacije sindikati grede tudi nekoliko dlje od samega vrednotenja težkega dela, je razumljivo, da kaj kmalu naitijo na vprašanje: kako bi bilo, če bi tem najbolj prizadetim delavcem lahko skrajšali delavnik, a da rezultati dela ne bi bili zmanjšani, raje še povečani?

Tako je zdaj razmišljanje sindikalne organizacije v Loznici, kemični industriji »Viskoza«, kjer predlagajo, da bi uvedli tudi

PISMO IZ BEOGRADA

četrto izmeno in temu ustrezno skrajšali delavnik za dve uri. Prav za tisti dve uri, ko začne produktivnost očitno naglo upadati in je zato pravzaprav vseeno, ali je delavec ta čas na delovnem mestu ali ne, bilo pa bi zanj in organizacijo mnogo boljše, če bi naslednjega dne lahko prišel na delo bolj spočit. Sama uvedba četrte izmene pa omogoča temu kolektivu zaposlitev še 600 delavcev, kar bi za ta kraj z mnogo nezaposlenimi, pomenilo veliko tudi za obnavljanje kadrov oziroma pomlajevanje kolektiva.

Odhodke o tem seveda še ni, ker so najprej trajali dolgi razgovori z republiškim funkcionarji in trajajo v republiških forumih, ki so zelo resno vzeli proučevanja prednosti takega dela, ki ni pravilo, temveč izjema in bi bilo uresničljivo, če bi praksa res pokazala prednosti, ki so za javno računsko izkazane.

V prvem skrajšanju delavnika je bilo podobnih računov veliko, vendar so marsikje ostali na papirju, ker je bil predlog za krajši delavnik izveden za vse, tudi za tiste, ki ga niso zaslužili z rezultati svojega tedanjega in prejšnjega gospodarjenja. Zato je zdaj ponujen način skrajševanja delavnika toliko bolj zanimiv, ker je pogojen s polnim izkoristkom proizvodnih zmogljivosti, o ab manjšem sodelovanju delavcev v procesu proizvodnje. Če bi šli od tega dalje k izpopolnjevanju proizvodnje z vse večjo modernizacijo, ki jo povečuje produktivnost in akumulativnost očitno obetata, potem bi bil postopek skrajševanja delavnika odprt in ne omejen z administrativnim odločanjem o tem. Kolektivi, ki imajo težko in zdravju škodljivo proizvodnjo, a niso izkoristili vseh možnosti za še boljše gospodarjenje, pa bi z lahkoto pritegovali delavce k izpopolnjevanju svojega dela, saj bi bili motivirani za takšno delo bolj kot s kakršnim koli sedanjim sistemom delitve osebnih dohodkov ali kakšnih drugačnih spodbud, ki nimajo trajne vrednosti v večanju novih vrednosti dela ob hkratnem zmanjševanju bremen, ki jih čutijo v prispevkih in davkih, ki se praviloma večajo in ne zmanjšujejo, kakor se pa ekonomski način gospodarjenja umika administrativnemu ukrepanju v gospodarstvu.

Pravimo, da zgledi vlečejo. Lozniciška »Viskoza« bi utegnila biti pozitiven zaled s takšnim postopkom zboljševanja materialne osnove samoupravljanja, ni pa rečeno, da je to edini način boljšanja rezultatov dela z zboljševanjem pogojev dela. Poskusi na tem in drugih področjih zagotovo ne morejo biti škodljivi nasploh, če se ne posrečijo, škodljivo pa je, če takega poskušanja pobiljševanja gospodarjenja ne bi podpirali iz kakršnihkoli razlogov administrativnih predpostavk.

Sicer pa bomo kmalu videli, kakšna bo usoda pobude sindikalne organizacije »Viskoza« v Loznici. Viktor Širec

CENE
NA
LEDU

Zvezni izvršni svet je na sejah prejšnji teden proučil več vprašanj v zvezi s tekočo gospodarsko in razvojno politiko ter sprejel nekaj pomembnih sklepov. Med njimi sta pomembna zlasti dva, ki naj bi prispevala k zaustavitvi rasti cen in zmanjševanju potrošnje. Prvi sklep, ki mu pripisujejo poseben pomen, je zamrzitev vseh cen, ki so v pristojnosti federacije, republik, pokrajin in občin. Ta sklep je začel veljati 31. julija, veljal pa naj bi šest mesecev. Čeprav je sprejemanje takih odločitev dokaj nepopularno, pa je po besedah predsednika zvezne skupnosti za cene Antona Polajnjarja bilo nujno, da bi preprečili nadaljnje odstopanje od projektirane politike cen. Odločitev naj bi prispevala tudi k umiritvi inflacije, ki naj bi do konca leta znašala od 25 do 27 odstotkov. Sklep zveznega izvršnega sveta je zajel vse proizvajalce, vendar je dejstvo, da je večina že računala nanj in je cene dvignila že v prvem polletju. Zaradi tega je prišlo tudi do odstopanja od predvidene rasti cen v letošnjem letu. Proizvajalci, ki so dvignili cene mimo zakona in sprejete procedure, jih bodo morali vrniti na prejšnji nivo.

Zvezni izvršni svet je sprejmenil tudi kriterije za naje-manje potrošniških posojil, ki so prav tako začeli veljati 31. julija. Tako se polog za nakup otroške konfekcije povečuje od 20 na 60 odstotkov, polog za nakup pohištva se povečuje od 50 na 60 odstotkov, enaka obvezna udeležba pa znaša tudi za nakup peči in štedilnikov na trda goriva. Največjipalog je obvezni polog za nakup trajnih potrošnih dobrin in znaša 80 odstotkov višine najetega posojila.

Zaradi uskladitve cene koruze nedavno sprejeto ceno pšenice je zvezni izvršni svet določil tudi enotne najvišje cene koruze. Ta znaša 10,30 din za kilogram, v skladu z republiškim in pokrajinskimi izvršnimi svetovi pa so se za 12 do 18 odstotkov povečale cene krmil za živino.

Odšli so in še bodo šli . . .

V nedeljo je okrog štirideset brigadirjev odšlo na 28-dnevno mladinsko delovno akcijo v Kočevje, kjer bodo meliorirali zemljišče, planirali in podobno. Čeprav govorimo o najmlajših brigadirjih, ki v okviru medobčinskega sveta ZSM za Pomurje sestavljajo pionirsko brigado, moramo priznati, da so se čvrsti pionirji temeljito pripravili na delo.

Na številnih zborih brigadirjev in lokalnih delovnih akcijah so dokazali, da so dobro organizirana brigada, s katero širje mentorji iz vseh pomurskih občin ne bodo imeli niti najmanjših problemov. Mladi so se izvrstno izkazali na lokalni delovni akciji, ki so jo izvedli z brigadirji z Goričkega, ki prav tako zelo prizadevno delajo.

»V drugi izmeni smo kljub deževnim dnevom lahko zadovoljni z doseženimi rezultati, saj so brigadirji v povprečju dosegli 147,4-odstotno normo.

V prvi izmeni so z domačini dvakrat sodelovali na udarni akciji v Markovcih in Kmcih, v drugi izmeni pa smo imeli eno udarno akcijo, seveda pa bomo delali še v Pertoči, Markovcih in drugje. Mladi pa se usposablajo tudi na obrambnih dnevih. Ostanje pa jim še dovolj časa, da koristno združijo s prijetnim in si pridobijo dovolj znanja v družbenih dejavnostih. Radi se vključujejo v športne dejavnosti, zanimivi pa so tudi družabni večeri, mladim pa se je vtisnil v spomin dan, ko se je brigadirjem predstavil mešani pevski zbor »Štefan Kovač« iz Murske Sobotice, »je menil komandant mladinske delovne akcije »Goričko 82«.

Obogateni z nepozabnimi spomini in mislijo, da so s prostovoljnimi delom veliko pripomogli k hitrejšemu razvoju naše domovine, pa so se pomurski brigadirji, ki so sodelovali na zveznih delovnih akcijah, že vrnili in zatrdili, da bodo še sodelovali.

Milan SKLEDAR

PRED ŠTARTOM

Kaj vse lahko pade človeku na pamet; včasih res pomisliš, da smo neumni. Toda včasih tako misel tudi uresničimo. Numa je skozi možgane šinila misel, da bi obiskala brigadirje po Jugoslaviji. Poleg tega pa bi obiskala še znamenitejša kraje iz NOB ter fotografirala našo lepo deželo. Kot stara akcijaša sva videla že precej lepega, a vleklo naju je, da vidiva še več.

Ideja je bila sprejeta, vendar, ko sva izračunala kilometre, se je številka ustavila pri 2.400 km. Prav gotovo ni lahko šoferju, ki ga čaka tako dolga pot, kako pa se počuti nekdo, ki mora to pot prevoziti s kolesom? Zelo dober matematik bi imel precej težav, preden bi izračunal, kolikokrat je treba pritisniti na pedale, da premagaš to dolžino. No, da pa ideja ne bi padla v vodo, sva začela s pripravami. Teden dni sva si utrjevala in kalila mišice na čudovitem, vendar malo zapuščenem Negov-

skem jezeru. Lepe prijazne domačinke so nama pomagale, da sva lažje pretekla določene kilometre.

Zadnja dva dneva pred odhodom sta bila v znaku priprav, še enkrat natančen pregled koles in druge opreme. Na srečo je vse potekalo brez večjih težav. Kolo moje-

ga sopotnika je bila prava mojstrovina, saj je bilo sestavljeno iz precej delov raznih drugih koles.

In tako, polna optimizma, volje, sva dan pred odhodom spakirala stvari na kolesa, ki z natovorjenimi stvarmi niso bila ravno lahka. Kjer je potekalo začudo vse brez problemov, sva upala, da tudi z dežjem ne bo problema. No, že jutraj sva ga dočakala, vendar naju to ni spravilo v slabo voljo. Lep začetek te najine avanture, sem si mislil. V premoru, ki je nastal med dežjem, sva pogledala pedale ter jo mahnila proti Murski Soboti. Morala sva urediti še zadnje formalnosti, se posloviti od znancev, pa tudi na hotel Zvezdo nisva pozabila. In, ko smo se vse zmenili in so nama zaželeli srečno pot, je preostalo le, da se fotografirava za naš časopis Vestnik.

Najini kolesi sta zavozili neznanemu naproti.

Prihodnjič: Prvi mokri kilometri.

Skupno srečanje

V nedeljo, 8. avgusta, bo ob 15. uri skupno srečanje naših delavcev v tujini in izseljencev. Zbrali se bodo v veliki restavraciji v Moravskih toplicah in to bo že tretje skupno srečanje; prejšnja leta so se zbirali po posameznih društvih. To skupno srečanje so organizirali občinska konferenca SZDL Murske Sobotice, Slovensko kulturno prosvetno društvo Lastovka iz Ingolstadta ter podružnica Slovenske izseljeniške matice v Murski Soboti. Slavnostni govornik bo Rudi Čačinovič, predsednik komisije za mednarodne odnose pri skupščini SR Slovenije. V kulturnem programu bodo nastopali soboški pitatni orkester Štefan Kovač, folklorna skupina iz Motvarjevca ter učenci naših zdomcev iz Ingolstadta. Za razvedrilo pa bosta poskrbela tudi humorista Kori in Geza.

POJASNILO K PRISPEVKU

Menjalnica se še kako izplača

V predzadnji številki Vestnika, 21. julija 1982, je vaš novinar Jani Dominko pisal o poslovanju Viatorjeve menjalnice na mejnem prehodu v Dolgi vasi. Zaradi nepoznavanja dejstev ali pa zaradi površnosti pri zapisovanju razgovora z delavci te menjalnice je prišlo do netočne informacije, zato smo se odločili, da za tisti del, ki je netočen, oziroma kjer je delo menjalnice povezano s Pomursko banko, damo ustrezno pojasnilo.

Novinar v svojem prispevku navaja, da menjalnici večkrat zmanjka dinarjev, in tako ne more zadovoljiti vseh potreb potnikov, ki bi radi menjali tujo valuto in se sprašuje, če banka ni zainteresirana za menjavo na meji in da zahteva pri menjalnih poslih celo provizijo. V zvezi s tem bi dali naslednje pojasnilo: LB Pomurska banka skrbi za delo menjalnic na svojem območju in jim za potrebe menjave odobrava brezobrestne kredite v taki višini, da lahko le-te nemoteno poslujejo. Da v Viatorjevi menjalnici večkrat zmanjka denarja, banka ne more vedeti. Viatorjevi delavci bi morali urediti dvig gotovine v banki, da bi lahko čimprej odpravili zastoj pri menjavi. Glede provizije pa: banka pri delu menjalnic ne zahteva provizije, ampak nasprotno, daje jo menjalnicam, in je na mejnih prehodih celo višja, kot v notranjosti.

LB Pomurska banka

ODLIČJE ZA IRENO DŽUKIČ

Dvorana kulturnega doma v Bogojini je bila v nedeljo zvečer pretesna za vse, ki bi radi poslušali prireditelja — Glas mladih pevcev Pomurja. Okrog 250 se jih je stlačilo v dvorano, da bi slišali zvoke ansambla Magnet iz Murske Sobotice, enajst pevcev in dve skupini. Vzdušje je bilo prav prisrčno, saj se je bogojinska osnovna organizacija ZSMIS že pri pripravah potrudila za to.

Zirija in občinstvo so dodelili prvo mesto Ireni Džukič iz Gaberja, drugo mesto je osvojil Stelan Petek iz Bogojine, tretje pa Dušan Horvat iz Cernlavece.

Radenska, Pomurska založba, Potrošnik in Zvezda so poskrbeli za nagrade in pokroviteljstvo, mi pa naj dodamo samo to, da je bilo slovenskih pesni premalo.

Komisija za razpis del in nalog na Šolskem kovinarskem centru v Lendavi ponovno

RAZPISUJE

po 174. čl. Zakona o usmerjenem izobraževanju prosta dela in naloge

učitelja
praktičnega
pouka

smeri kovinarstvo strojništvo z višjo strokovno izobrazbo in tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Šolski kovinarski center Lendava. Začetek dela s 1. 9. 1982.

S prodajo deviz banki do zanimivih posojil in vrste novih ugodnosti

kredit za začetek, obnovo in razvoj kmetijske ali ribiške dejavnosti,

posojilo za popravilo avtomobila in kmetijskih strojev,

kredit za nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah,

posojilo za nakup ali gradnjo garaže,

oprostitev plačila temeljnega prometnega davka pri nakupu vrste izdelkov in dobrin trajnejše vrednosti,

niz namenskih posojil po novih pravilnikih in vrsto drugih posebnih ugodnosti.

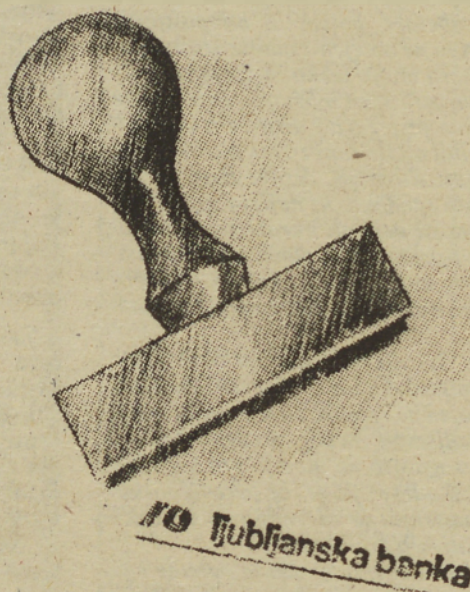
Podrobne informacije pri enotah naših temeljnih bank in po telefonu 061/216 422, vsak delavnik razen sobote od 9. do 11. ure.

Občan, ki na svojem deviznem računu oziroma devizni hranilni knjižici razpolaga s prihranki v konvertibilni tuji valuti, si s prodajo teh deviz banki zagotovi:

dinarsko posojilo v gotovini,

stanovanjsko posojilo, med drugim tudi za nakup starega stanovanja ali stanovanjske hiše,

posojilo za razširitev in posodobitev zasebne gospodarske dejavnosti,

10 ljubljanska banka

UGODNI KAZALCI UVOZA SKRIVAJO TUDI NEGATIVNE POSLEDICE

Če pogledamo številčne podatke o doseženem izvozu in uvozu v Pomurju v letošnjem prvem polletju, smo (realno) lahko zadovoljni — so ugotovili na zadnji seji odbora za ekonomske odnose s tujino in obmejno gospodarsko sodelovanje pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje, ki je bila minuli petek v Murski Soboti. Izvoz se je namreč v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu povečal za 36 odstotkov in znaša vrednostno čez 930 milijonov dinarjev, uvoz pa je manjši za 53 odstotkov, oziroma so pomurske občine uvozile do julija letos (na osnovi carinskih deklaracij) repromaterial in opremo — blaga za široko potrošnjo je bilo bolj malo — v vrednosti 856 milijonov 190 tisoč dinarjev.

Delovne organizacije radgonske občine, med katerimi sta največja izvoznika Gorenje-Elrad in Radenska, so na osnovi carinskih deklaracij dosegle izvoz v vrednosti 131 milijonov 520 tisoč dinarjev, uvoz pa je bil za 10 odstotkov manjši.

V lendavski občini sta največja izvoznika INA-Nafta in Planika Turnišče, celotni izvoz vseh delovnih organizacij v občini pa je sicer znašal 360 milijonov 381 tisoč dinarjev, uvoz pa 290 milijonov 365 tisoč dinarjev.

Organizacije združenega dela v Ljutomeru so izvozile za 130 milijonov 890 tisoč dinarjev, uvozile pa za 121 milijonov 744 tisoč dinarjev. Največji izvoznik v občini je postala Krka — TOZD Tovarna zdravil Ljutomer, na drugem mestu pa

je DO Slovin — Ljutomerčan.

V občini Murska Sobota sta v letošnjem prvem polletju največ izvozila Mesna industrija in tovarna Mura, vse delovne organizacije skupaj pa so dosegle izvoz v vrednosti 307 milijonov 524 tisoč dinarjev, medtem ko je bil uvoz nekoliko večji, in sicer je znašal 324 milijonov 21 tisoč dinarjev, kar pa je v primerjavi z lanskim letom izboljšana bilanca, zlasti v trgovanju s konvertibilnim območjem.

Vendar pa pozitivni kazalci, predvsem tisti, ki se nanašajo na zmanjšan uvoz, skrivajo v sebi tudi nekatere negativne posledice. Manj uvožene opreme pomeni namreč tehnološko zastajanje, manj uvoženega repromateriala, ki ga ni na doma-

čem tržišču, pa pomanjkanje surovin za proizvodnjo in seveda tudi padec le-te, kar pa se spet negativno izraža pri izvozu.

Povečevanje izvoza in zmanjševanje uvoza je vse-kakor nujna našega gospodarskega razvoja, vendar ne za vsako ceno. Jasno pa je, da vse možnosti niso izkoriščen, vendar se tudi pomurske delovne organizacije nekako ne morejo sprijazniti, da lahko razpolagajo samo s tretjino ustvarjenega deviznega priliva in tudi 60-dnevni plačilni rok je po dosedanjih izkušnjah prekratek. Zaradi tako kratkega roka so nastale predvsem težave v malo obmejnem gospodarskem sodelovanju z Ljudsko republiko Madžarsko.

JOŽE GRAJ

INDUSTRIJA DEŽNIKOV „INDIP“ LENDAVA

18 MINUT ZA DEŽNIK

Čeprav se v Lendavi ponasajo z 80-letno dežnikarsko tradicijo, so nekateri pred nekaj leti napovedovali njen konec. Indip je namreč svojčas zašel v težave. (Le kdo pa občasno ne zaide vanje!). Tudi zdaj ne gre vse gladko, vendar se je kolektiv postavil na dokaj trdna tla. Razvija dva programa: proizvodnjo dežnikov in senčnikov ter proizvodnjo konfekcije. Slednji program se odvija v tesni povezavi z Muro iz Murske Sobotice, saj v Indipu zanjo izdelujejo vetrovke, plašče in krila. V proizvodnji dežnikov in senčnikov je zaposlenih 64 delavcev, za Muro pa dela 200 delavcev. Delovna organizacija pa ima še posebno obratno enoto — obrat družbene prehrane. V njem ne pripravljajo le obrokov za 326-članski kolektiv Indipa, ampak še za delavce Varstvoja, Elme in Leka. Dnevno pripravijo kar 1700 malic. Mimogrede naj zapišemo, da so v vseh kolektivih zelo za-

dovoljni s to kuhinjo, kajti pripravljajo izdatne obroke.

V teh dneh so v Indipu obravnavali polletno gospodarsko leto. Ugotovili so, da so imeli v šestih mesecih 100 milijonov dinarjev prihodka, ki je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 43 odstotkov. Na povečanje so nekoliko vplivale višje cene, še bolj pa sprememba struktura proizvodnje. Uvedli so namreč proizvodnjo novih izdelkov: streljane za otroške vozičke in blaznice, ležalnike za teraso in vrtove, vrtnice...

Dohodek in čisti dohodek pa sta ob polletju višja za 37 odstotkov. Povprečni osebni dohodki v prvem polletju so znašali nekaj čez 10.000 dinarjev. V primerjavi z lanskim letom so višji za 21 odstotkov. V prvem polletju so uspeli povečati tudi produktivnost. Lani so za izdelavo enega dežnika v poprečju rabili 20 minut, letos pa so čas izdelave zmanjšali na 18 minut. Potem

ko bodo posodobili strojno opremo, se bo čas, ki je potreben za izdelavo dežnika oziroma senčnika, še bolj skrajšal, s tem pa bo tudi manj stroškov in izdelki bodo konkurenčnejši.

Ker je svila, potrebna za dežnike, iz uvoza, ravno tako pa tudi kovinska ogrinja, si tudi v Indipu prizadevajo, da bi nekaj svojih izdelkov izvozili. Lani so na tuje poslali za 100 milijonov dinarjev svojih izdelkov, vendar od tega 80 odstotkov na klirinško območje. Tujim kupcem so predvsem prodali gugalnike in senčnike s podstavki vred. Letos je z izvozom nekoliko slabše: doslej so na tuje prodali za 20 milijonov dinarjev. Indip pa kljub temu ni brez deviz: le-te dobiva na temelju samoupravnega sporazuma od Mure. Glede na to, da v Indipu delajo za to organizacijo združenega dela, ki več kot polovico svojih izdelkov izvažajo, so tudi indipovci udeleženi v izvozu, dasiravno posredno.

Ob obisku v Indipu smo se prepričali, da so svoj proizvodni program dobro zastavili, saj proizvodnja dežnikov in senčnikov ter poslovno sodelovanje z Muro zagotavlja, da v proizvodnji oziroma prodaji ne prihaja do večjih pretresov. Dobro je to, da se dežnikarski tradiciji niso izneverili in da je tudi v prihodnje ne nameravajo opustiti. Res pa je tudi to, da nimajo v načrtu kake večje širitve, ampak bolj popostritev programa dežnikov in senčnikov. Povsem nekaj drugega pa je

Četudi bo kdaj v Lendavi ustanovljen TOZD Mure, pa v Indipu ne bodo opustili proizvodnje dežnikov (Mura se s tem menda ne želi ukvarjati). V Lendavi torej nočejo prekiniti dežnikarske tradicije, posebej še zdaj ne, ko so se nekako »znašli« in dobava blaga in ogrodlj potekata še kar v redu. V Indipu pravijo, da dežnik ni le pomemben kot »obrambno« sredstvo proti dežju, ampak tudi kot modni dodatek, s katerim želimo poudariti svojo osebnost in vnesti optimizem v sivino dneva. Zato dežnik ni nikoli odveč. Sicer pa najbrž ne veste, da v Indipu proizvajajo kar sedem vrst dežnikov: klasičnega, klasičnega avtomatskega, zložljivega, zložljivega avtomatskega, zložljivega toples, zložljivega toples avtomatik in dežnik modni butik.

sodelovanje z Muro! Kot vemo ima le-ta temeljne organizacije v Murski Soboti, Ljutomeru in Gornji Radgoni, le v Lendavi je še nima. Najbrž ne bi bilo napak, če bi jo imela tudi v tem občinskem središču. Večletno sodelovanje te možnosti ne izključuje. Seveda pa nova statusna organiziranost še ne bi bila dovolj! Prostori, v katerih delajo danes delavci Indipa, so dotrajani. Potrebno bo torej razmišljati o gradnji. Ali bi bilo poslovno zgrešeno, če bi Mura razvezala mošnjiček in združila sredstva za razvoj nove temeljne organizacije?

Š. SOBOČAN

UNIVERZAL LENDAVA

Skladišče za blagovne rezerve

Univerzal Lendava in občinski sklad za blagovne rezerve sta so-investitorja pri gradnji 1655 kvadratnih metrov obsegajočega skladišča, ki ga ob železniški postaji v Kolodvorski ulici gradi Gradbenik iz Lendave. Predračunska vrednost investicije je 37 milijonov dinarjev. V objektu, ki so ga začeli graditi v mesecu maju, v uporabo pa ga bodo predvidoma predali v oktobru, bodo skladišča za razne vrste blaga občinskih blagovnih rezerv, prav tako pa tudi prostori za skladiščenje alkoholnih in brezalkoholnih pijač, ki jih Univerzal v okviru obmejnega sodelovanja izvažajo na Madžarsko.

kako poteka to sodelovanje z našimi sosedi letos? Medtem ko je Univerzal lani izvozil na Madžarsko za 3 milijone 711 tisoč dinarjev blaga (predvsem pivo Falis in Labodove srajce) in za prav toliko dinarjev uvozil (kronski zamaški in repromaterial za tekstilno industrijo), je letos sodelovanje zastalo: doslej še ni prišlo ne do izvoza in ne do uvoza. Vzrok za to pa tiči v obeh državah, saj si tako Madžarska kot Jugoslavija

prizadevata čimmanj uvažati. No, v obmejnem sodelovanju pa do take zapore ne bi smelo prihajati, akoravno ščitimo (jo) nacionalno gospodarstvo. Tu gre vendar zgolj za izmenjavo blaga in saldo, ki je izravnano naničlo. V Lendavi so sicer optimisti in računajo, da bo sodelovanje steklo v drugi polovici leta.

Kljub temu da akumulacija v trgovini danes ni več tolikšna kot nekoč, so prvo polletje v Univerzalu sklenili pozitivno. To je nedvomno tudi rezultat stabilizacijskih prizadevanj 297-članskega kolektiva. Program stabilizacije namreč obsega prizadevanja za zmanjševanje vseh vrst stroškov, boljše organizacijo nabavne službe, racionalno izrabo delovnega časa in delovne sile.

Poslovni uspehi Univerzala v prvih šestih mesecih bi bili boljšji, ko bi lahko svojim kupcem nudili prav vse blago, po katerem povprašujejo. Nekateri artiklov pač na tržišču (zaradi izvoza) ni mogoče dobiti. Po drugi strani pa se je zmanjšala kupna moč prebivalstva, kar trgovci močno občutijo.

Ni več takega navala v trgovinah kot svojčas, zlasti papirja manj blaga trajnejše vrednosti. Tudi zasebni nakupovalci z Madžarskega, ki so pred časom v Lendavi kupili veliko tehničnega blaga, zlasti gospodinjskih strojev in aparatov, ne kupujejo več toliko. Jugoslovanski izdelki so zanje predragi, po drugi strani pa tudi njihova (madžarska) industrija proizvaja že marsikaj. Turisti in obmejni nakupovalci iz Madžarskega zdaj kupujejo zgolj sladkarije: čokolado, likerje, žvečilni gumi... nekaj pa tudi kozmetike.

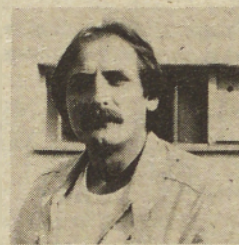
Zmanjšana akumulacija in težave pri najemanju kreditov so načele tudi Univerzalne načrte zastran izgradnje marketov v Poljani, Hotizi in Dobrovniku. Verjetno pa v tem srednjeročnem obdobju nobenega od njih ne bodo gradili, ker pač ne bo denarja. Tako se bo verjetno zgodilo, če bo kreditna politika še naprej nenaklonjena investiranju v take objekte. Seveda pa se občani v prizadetih krajih s svojimi zastaranimi trgovinami ne morejo sprijazniti.

S. SOBOČAN

mala anketa

Obrambna vzgoja tudi med brigadirji

Na republiški mladinski delovni akciji »Goričko 82« posvečajo posebno skrb tudi obrambni vzgoji. V ta namen so ustanovili komisijo za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozastito, ki skrbi za varnost tako v naselju kot na delovišču, organizira dežurstva, organizira predavanja z obrambno in samozastitno tematiko, organizira streljanje z zračno in malokalibrsko puško in še nekatere druge aktivnosti. Višek aktivnosti s področja ljudske obrambe in družbene samozastite pa je tehnični zbor. Tega je pred dnevi organiziral občinski štab teritorialne obrambe Murska Sobota za drugo izmeno brigadirjev MDA »Goričko 82«. Predstavniki občinskega štaba teritorialne obrambe so brigadirje seznanjali s pehotnim orožjem, osebno in kolektivno oborožitvijo, sredstvi za zveze, ABH sredstvi, inženjerijskimi in drugimi obrambnimi sredstvi. Naš obisk med brigadirji pa smo izkoristili in izvedli anketo.

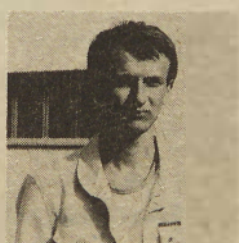
DRAGO GJEREK — namestnik komandanta: »Splošna ljudska obramba in družbena samozastita je sestavni del dela in življenja brigadirjev na MDA »Goričko 82«. V ta namen imamo na razpolago literaturo in filme, ki jih predvajamo, organiziran imamo stenski časopis, izdajamo bil-

ten, kjer je dana prav posebna skrb obrambni in samozastitni tematiki, organiziramo predavanja, ki so zelo zanimiva in privlačna ter se urimo v streljanju z zračno in malokalibrsko puško. V okviru obrambnih dni pa strokovnjaki brigadirje seznanjajo tudi s sodobno oborožitvijo, orientacijo na zemljišču, topografskimi znaki itd.«

RENATO KORENČAN — komandant brigade Danilo Kumar — iz Ljubljane Bežigrad: »V preteklih letih smo na mladinskih delovnih akcijah premalo pozornosti posvečali usposabljanju brigadirjev s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Tokrat pa smo prav to tematiko

uspeli dokaj dobro vključiti v delo in življenje brigadirjev. Moram reči, da je to obrambno in samozastitno usposabljanje v brigadi dobro organizirano, tako da lahko dobi vsak vpogled v to pomembno področje dela, se seznani z obrambnimi in samozastitnimi veščinami, z vlogo narodne zaščite itd. Vse to pa nam bo prav gotovo koristilo pri našem delu v KS in OZD.«

IVO MIKUŽ — brigada Franc Stane Rozman — iz Kopra; predsednik komisije za SLO in DS v naselju: »V okviru obrambnega in samozastitnega usposabljanja si prizadevamo, da bi se brigadirji seznanili z organizacijo in sistemom splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. To jim omogo-

čamo s predvajanjem filmov in organizacijo obrambnih dni. Tako smo tudi v okviru tega obrambnega dneva ob pomoči predstavnikov občinskega štaba teritorialne obrambe Murska Sobota pripravili ogled orožja in streljanje. Mnogi brigadirji prej niso imeli možnosti, da bi se seznanili z našo najsodobnejšo oborožitvijo. Ena pomembnih nalog pa je tudi ohranjanje tradicij NOB.*

JASNA LUPŠE — brigada Rdečega križa Karel Barbarič — iz Maribora: »Naša brigada je specializirana, saj nas je večina deklet iz srednje zdravstvene šole. Ker v šoli pri pouku obrambne vzgoje nimamo veliko praktičnega dela, se mi zdi, da nam bo prav pridobljeno znanje v brigadi mnogo

koristilo pri nadaljnjem usposabljanju na področju ljudske obrambe in družbene samozastite. Tu smo se namreč seznanili z najsodobnejšo oborožitvijo, za kar doslej nismo imeli možnosti in nas pa seveda zelo zanima. Sicer pa ima naša brigada posebno nalogo tudi pri obrambnem dnevu, ko skrbi za prvo pomoč.«

ROMAN TURŠIČ — brigada Franc Stane Rozman — iz Portoroža: »Čeprav se je večina brigadirjev republiške mladinske delovne akcije »Goričko 82« že v srednji šoli seznanila z organizacijo in pomenom splošne ljudske obrambe in družbene samozastite v naši družbi, se mi zdi, da je to

premalo. Zato nam je zelo dobrodošlo znanje, ki ga osvajamo z obrambnega in samozastitnega področja prav v brigadi. Zelo zanimiva so predavanja o zgodovini in razvoju oboroženih sil, predavanje filmov in stenski časopisi. Za nas pa je velikega pomena tudi obujanje tradicij NOB.«

Feri Maučec

...in razpotjih Murskega polja

IZ ŠČAVNICE V MURICO

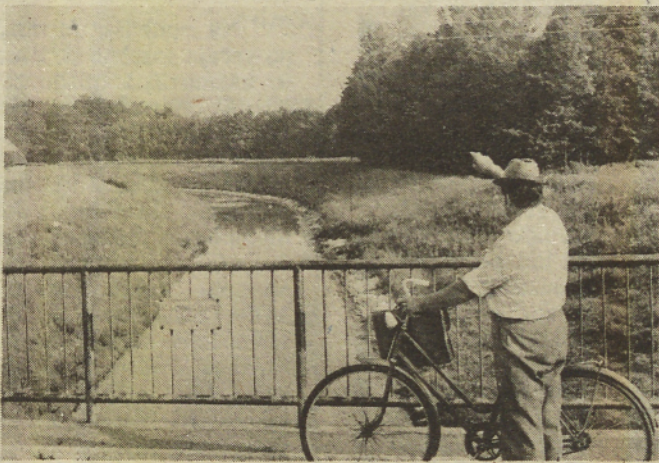
Ni se dolgo zadrževal v središču Prlekije, marveč jo skozi Stročjo vas ubral proti Pristavi. Z domačinom Jožetom Macuhom sta najprej razvozala izvor imena tega kraja, nato pa razčistila, kako se imenuje potok, ki reguliran teče skozenj: ali Ščavnica ali Murica. Ime Pristava izvira iz „pristavljanja“, kajti tod so bojda nekdanji ribiči radi namakali trnje ali — kot se je po domače reklo — „pristavljali“. Starejši pomnijo, da je menda po tem območju tekla Mura oziroma vsaj eden njenih rokavov, zato pravijo Ščavnici kar Murica. Rada je poplavljalna in ob takih priložnostih so prebivalci dejali, da mak cvete, saj so se nad gladino vode lepo videli makovi cvetovi. Ni čudno, da je ta poljska cvetica našla mesto v grbu vasi in jo mimoidoči lahko ugledajo izrisano na gasilskem domu. Kot zanimivost velja dodati, da je Pristava začela rasti ob Murici in na njenem bregu so si domačini začeli postavljati bivališča. Kajpada je to le nekaj grobih utrinkov iz preteklosti, kajti sicer je zgodovina tukajšnjega kraja veliko obširnejša in temu primerno pestrejša.

Naš znanec, ki se mu je tokrat vnovič pridružil kolega, se je z vozilom zagnal proti Veščici in Razkrižju. Da ne bi zgrešila velikega cilja, se pravi izliva Ščavnice (Murice) v Muro, sta se med potjo ustavila tu in tam, malce pokramljala s tem in onim in že sta se znašla v Razkrižju.

SREČANJA PRI IZLIVU

Vseh srečanj se preprosto ne da popisati, zato le nekaj poglavitejših. Veliko koristnih nasvetov sta Vestnikova popotnika dobila na sedežu

Še danes si popotnik ni čisto na jasnem, čemu se je znena- da raznežil ob plivanju gladine Ščavnice pred Ljutomerom. „Hodil po zemlji sem našel in pil nje preleste,“ se je domislil Župančiča. A dojem je precej zbledel, saj Ljutomerska mestna industrija mestoma še bistri potok povsem onesnaženi s „produkti civilizacije“. Kaj se hoče? To je svojevrsten davek, ki ga vsi plačujemo — tako ali drugače.

„Tam zgoraj, za gozdom, se v Ščavnico izliva Kozarica,“ je na pristavskem mostu z roko pokazal domačin Jože Macuh.

krajevne skupnosti. Pomislite, celo skicirali so jima, kako bosta najlaže prišla do združitev Ščavnice (Murice) z Muro v Gibini! Skozi Šafarsko sta potlej tudi v resnici in brez večjih zapletov pribzela do takorekoč poslednje domačije v Gibini na številki 63 pri gosto zaraščeni „šumi“.

Tu so precej časa kramljali s prijazno gospodinjjo Terzijo in poštarjem, ki ji je očitno prinesel dobre vesti, saj je na mizi stal liter domačega. Naključnima obiskovalcema je pripovedoval, kako je moral pred leti veliko potov prehoditi kar peš, danes pa je že veliko lažje, kajti na voljo

ima službenega jeklenega konjička.

Naša znanca je kar malce razganjala radovednost, kako bo pri izlivu in zato je razumljivo, da sta hitro prešla na to „temo“. Gospodarica z gibinske domačije jima jo je potešila, še več, družno so jo urezali skozi gozdno rastje in podrast, polno komarjev, obadov in podobnih nadležnežev. Med nekajminutno hojo ju je tudi poučila, da se tik pred izlivom Ščavnice (Murice) v Muro pridruži glavnemu toku še en manjši brezimni potok, v kar sta se lahko kmalu sama prepričala.

Še nekaj korakov in bili so na jasi, pravzaprav na bregu vodovja, ki se je — ko sta se malo bolje razgledala — par deset metrov niže našlo skupno strugo. Ugledala pa sta še nekaj, kar ju je dodobra presenetilo — dva ribiča, ki sta moško namakala trnka v kalno in blatno gladino.

„Hu, kakšne osmradne vonjave,“ so vihali nosove nepoklicani obiskovalci. Ribičev pa smrad ni kaj prida motil, saj sta stoično držala palice, molčala in potrpežljivo prežala.

SKLEPI IN NOVI NAČRTI

Po dobrem tednu dni se je „terencema“ iz Vestnikove hile torej le posrečil veliki met. Začela sta v Dražem vrhu blizu Trate, mednarodnega mejnega prehoda, končala pa v Gibini in se razume, da so ju prevečali ugodni občutki. A si ostalo zgolj pri občutkih. Žalica ljudem njene bače počne da pokoja in še sta skovala nov načrt. O tem, kam sta se odločila, da kreneta v prihodnje, pa naj za zdaj ostane skrivnost. Dotlej, ko jo bomo razodeli, pa srečno!

Popotnika:
Branko ZUNEC
Vlado PAVEO

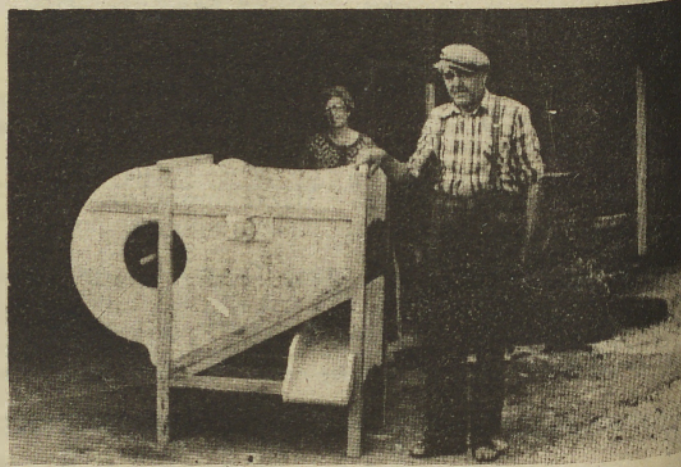
Blizu izliva v Gibini sta dva ribiča moško in Ljutomersko molče prežala na ribji zarod iz Ščavnice.

MOJSTER
SVOJE
VRSTE

Človek, ki je večji del svojega življenja prebil ob delu, ki ga je veselilo, se tega ne more znebiti niti takrat, ko gre v službeni pokoj in bi zaradi izčrpanosti ali bolezni moral počivati. To velja tudi za Štefana Žaliga iz Lipovec.

Štefan Žalig se je izučil kolarske obrti pri znanem mojstru Mihaelu Horvatu v svojem rojstnem kraju Gančani. Veselil ga je ta poklic, vendar ta vrsta obrti ni bila preveč donosna, zato se je zaposlil pri gradbenem podjetju v Murski

tudi razumljivo, saj izdeluje enega mesec dni, kakor mu pač dopušča zdravje, ali celo dalj časa. Zanimanja za te mline, s katerimi čistijo pšenico, rž, ječmen, sončno in bučno seme in še nekatere druge zrnje (potrebno je le menjati rešeta), je med kmetovalci veliko. Mlin je širok 55, dolg 130 in visok 120 cm. Najprimernejši les za okvir je akacija ali hrast, notranjost pa je iz bele topole. Delo opravlja sam, kajti kljub temu, da sta imela z ženo sedem otrok, sta ostala sama. Poleg tega pa Štefan Žalig izdeluje

Soboti, kjer je delal dve leti. Potem je bil zaposlen pri Sloveniji cestah Ljubljana in preko te delovne organizacije delal sedem let tudi v Munchenu v ZR Nemčiji, vse do upokojitve. Te se ni najbolj veselil, ker je bila predčasna zaradi bolezni. Čeprav ni najbolj pri zdravju, ne more biti brez dela. Zato se je odločil, da bo izdeloval takojmenovane mline za čiščenje zrnja ali »binte«, kakor jim pravijo na Goriškem. Gre za zahteven izdelek, ki se ga lahko loti samo strokovnjak kot je Štefan Žalig. Res, da jih doslej ni veliko izdelal — le tri, dokončuje pa četrtega. To pa je

tudi druge izdelke iz lesa: prele za stiskanje grozdja, mlinčka za mletje grozdja, vrata, okna in druge zahtevne izdelke iz lesa.

Ob obisku nam je zaupal, da bi rad svoj izdelek — mlin za čiščenje zrnja — predstavil tudi na Kmetijsko-živliskem sejmu v Gornji Radgoni. Sicer pa si najbolj želi, da bi bil zdrav in da bi še dolgo lahko delal razne- tere izdelke iz lesa, kajti pravo delo ga izredno veseli. Gre pa tudi za izdelke, ki jih danes izdelujejo le redki mojstri.

Feri Maučec

Življenje se vrača na slovenskogoriške „vrhe“

Če pride kak raven človek v obrobje Slovenskih gor, v krajeno skupnost Kapela, bo prav gotovo presenečen. Tukaj ni strnjene vasi ob cesti, tudi tako številne niso. Vrhovi kopastih kribov in doline ali „grabe“ — to so vasi. Tako sestavlja KS Kapela kar 17 vrhov, Turjanski vrh, Rački vrh, Murščak, Stane-tinski vrh. ... in eden njih je tudi Hraški vrh. V vasi Hraški vrh se je tudi ustavila naša pot.

In zakaj ravno Hraški vrh, je kaj posebnega v tej vasi? Na videz je podobna vsaki drugi hribovski vasi, vendar nas takoj preseneti lepa asfaltirana cesta namesto „blatnega makadama pred leti. Sonce, ki se je pokazalo po nekaj dneh dežja, je privabilo na polja ljudi. Sušijo premočeno slamo, škropijo vinograde, žagajo drva. Najprej obiščemo dolgoletnega predsednika gasil-skega društva Alojza Kovačiča.

Kljub sedemdeset letom je še tih in zdrav. Pozna vse prekmur-ske kraje, saj je kot tarsarski mojster naredil marsikatero streho. Pogovarjamo se o vasi, predvsem o gasilcih, toda čez čas se Alojz spomni in pravi: „Pa zakaj ne bi obiskali mojega sose-da. Skupaj vam bova lahko prav gotovo več povedala, saj je ča-stni član našega gasilskega dru-štva.“ Presenečeni smo, njegov sose- je namreč akademik Bratko Kreft, podpredsednik SAZU in slovenski književnik. Imamo srečo, da smo prišli ravno v tem času, ko je na oddihu, predvsem pa na okrevanju po težki bolezi-ni, na svoji domačiji na Hraš-nskem vrhu. Kljub letom je zelo zgovoren. Tukaj, na vrhu hriba, sredi nepreglednih vinogradov,

na svežem zraku, se mu zmeraj povrnejo moči. Sedimo v veliki sobi stare kmečke hiše, ki so jo gradili trije rodovi Kreftovih. Z njim bi se lahko pogovarjali v nedogled o različnih zanimivih stvareh, vendar je cilj našega obiska Hraški vrh, zato po-govor steče v tej smeri. Zelo do-bro pozna te kraje in ljudi, tudi sam je del njih. Spremlja vse spremembe in razvoj svojega vr-ha. „Tukaj lahko začutite neko posebno življenje vasi. Iz revne vrhovske vasi je nastala vzorna vas: Samo trinajdeset hiš je tu-kaj, toda ljudje so zelo marljivi in med sabo povezani. Kje so že listi časi, ko so biserjanski kmet-je vozili sem gor v vinograde hlevski gnoj in obstali sredi blata ravno tukaj pod hribom. Tudi nošenje vode iz raznih izvirov v velikih lončenih posodah je že preteklost, čeprav je od tega mi-nilo le nekaj let. Vodnjakov tu-kaj ni bilo.“

Se bi lahko govorili o „težkih starih časih“, o viničarjih, o tem, da pomeni vrh isto kot vi-nograd (gorice), toda že se po-govor zasuje v sedanost. Pri-merjamo. Razvoj in napredek se je začel v tej vasi šele pred nekaj leti. Temu je krivo verjetno to,

da so ostali po drugi svetovni vojni ti vrhovi odrinjeni, odma-knjeni od pomurskega centra. Prej je bilo središče vsega doga-janja v Ljutomeru.

Bratko Kreft pohvali prizadev-ne gasilce: „Tukajšnji gasilci so največji udarniki, kar jih poz-nam, po njihovi zaslugi je vas postala to, kar je. Gasilsko dru-štvo je „duša“ vasi.“

Pred sedemindvajsetimi leti so ustanovili gasilsko društvo, vsi so bili zavzeti za to in do ustano-vitve je prišlo spontano. V gasil-sko društvo so vključene vse okoliške vasi, sami so si zgradili gasilski dom, ravno sedaj pa de-lajo garažo. Tudi to s prostovoljnimi delom, saj so gasilci različnih poklicev in vsak oprav-lja svoj posel.

Dve največji pridobitvi sta vo-dovod in asfaltirana cesta po

Sredi vinogradov, ki so se zmeraj značilnost „vrhov“ v kapelski kra-jevni skupnosti, se vije nova asfaltirana cesta.

vseh hribov. Večino asfalta so potegnili že lani, denar so zbrali s samoprispevkom. Letos so do-končali, asfalt je tako vse do

Alojz Kovačič in Bratko Kreft pred Kreftovo domačijo.

Murščaka, kjer so morali zbrati še 27 starih milijonov, ker niso imeli samoprispevka. Tudi vodo-vod so zgradili z lastnimi sred-

stvi, vsaka hiša je dala osemsto tisoč starih dinarjev.

Z asfaltirano cesto so si pridobi-li tudi redno avtobusno zvezo. Včasih so se tudi iz teh krajev se-lili ali pa se sezonsko zaposlovali v tujini. Večina jih je zaposlenih pri VG Kapela, v Radenski in Avtoradgoni. Mladi pa se šolajo naprej.

„Mladina je res problem tukaj. Pred dvema letoma so se zbrali tukaj pri meni, vse smo se lepo dogovorili, toda iz tega ni bilo nič. Se zmeraj so organizirani sa-mo na papirju. Veselita jih edi-no nogomet in veselice,“ je po-karal tamkajšnji mlade Bratko

Kreft, kljub temu pa ni izgubil upanja.

Številni vinogradi, ki so posejo-ni po hribov, so v družbeni lasti. Hiše so ali stare in trdne ali pa nove, zidane. Okrog hiše je na-vadno ohišnica, le nekaj malega je njiv. Toda vsak gospodar, ki je zresel na tej zemlji, ima še zmeraj košček vinograda, samo zase. Bratko Kreft pravi, da je to ljudem prirojeno, da morajo imeti nekaj vinograda, ker z njim živijo.

Drugo pa je seveda, če si kdo postavi tukaj vikend, kar je vsi pogostejši pojav, in si kupi zra-ven še kos vinograda. To je po-tem le mestna moda.

Tudi kulturno življenje ni pre-več razvito. Nekoč so bili glavni kulturniki učitelji, sedaj pa se vsi bolj zapirajo le v učilnice in skorajda ne poznajo kraja in go-din. Manjka pobudnik, organizator. Probleme imajo tudi s trgo-vino, najbližja je na Kapeli ali pa v Hrašje-Muti. Včasih jim je pek pripeljal kruh sem na vrh, toda potem jim je spet zaruba- naval dražje.

Ob slovesu smo bili povabjeni še na otvoritev asfaltirane ceste 15. avgusta in na prevzem garaž-ske garaže, ki bo 12. septembra.

Na koncu smo bili mnenja, da se po ne moremo vsem strinjati s stari-m rekom: „Téko, kóko je pri Jurje (Vidmu) Kreftov, téko je v pekle vragov!“

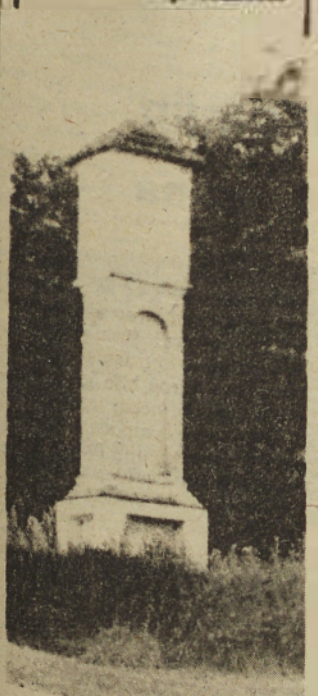
B. P.

ZNAMENJA — najstarejši pomniki davnih dni

Znamenja so posejana po vsej slovenski zemlji. So najpogostejši in najstarejši pomniki davnih dni. Naši ubogi ljudje si niso mogli privoščiti, da bi gradili mogočne katedrale in veličastne spomenike, toda za nas so ti skromni pomniki ravno toliko vredni, kot najmogočnejša katedrala kje daleč v Nemčiji. Znamenja lahko najdemo ob cestah in kačipotih, sredi polj in gozdov, na robu vasi in na trgih, na planem in v bregu. Ta najskromnejša znamenja med pomniki davnih dni nam dokazujejo, da nismo tukaj, na tej zemlji, šele od včeraj. Vsak dan se vozimo mimo njih, jih gledamo, toda ne vidimo, kajti so le del narave, katere preteklost nam je neznan. Okrog njih so se razvile legende, miti in pripovedke. Skoraj nihče več ne ve, čemu so služila ta znamenja oziroma zakaj so bila postavljena.

Znamenja s kužna znamenja so v Prekmurju najbolj pogosta, medtem ko so znamenja s figurami redkejša in zato tudi več vrednosti.

Zato smo se pozanimali, če mogoče obstaja kje kako pismo, ki bi nam povedalo o teh znamenjih, predvsem seveda o pomurskih znamenjih. Nedolgo nazaj je knjigo Marjana Zadnikarja Znamenja na Slovenskem. Sicer res ni bilo na izčrpnem opisu in predstavitve teh znamenj, toda odkril nam je, zakaj so naši predniki postavljali znamenja.

3. stoletje so se motivi za postavljanje znamenj spreminjali. V srednjem veku so jih stavili predvsem v spomin na neko nesrečo, umor, rop, hudo delstvo. Ob koncu prelomu srednjega veka in spremembi miselnosti pa so jih postavljali zato, da bi se obvarovali pred elementarnimi nesrečami. Pri ljudih namreč ni več preproste vdanosti v usodo, temveč upanje, da se bodo stvari spremenile na bolje. Vsa znamenja, ki niso kapelice, ljudje navadno imenujejo — kužna. Vendar ne po pravici. Zaradi velikih kužnih epidemij, ki so več stoletij priza-

devale tudi naše kraje in množico morile ne samo prebivalce, temveč tudi domače živali, je res nastalo marsikatero znamenje. Največkrat so jih preživeli postavljali na skupnih ali posamičnih grobovih kužnih mrličev neke izven pokopališč in naselij.

Mnogo znamenj je bilo postavljanih v zahvalo za uslišane prošnje ob boleznih, vojskah ali drugih nesrečah. Poseben pomen imajo znamenja v zvezi z romarskimi potmi, tim. božjepotna znamenja. Okrog župnijskih cerkva pa so postavljena znamenja za procesije. Lahko rečemo, da je 13. stoletje začetek romarske arhitekture, 15. stoletje je stoletje gotike, v 17. stoletju pa je razmah kužnih znamenj. Glede izvora teh znamenj se ponuja primerjava s prastarimi, pokončnimi in stebrastimi oblikovanimi kamni, ki so imeli kulni pomen. Še danes je z mnogimi znamenji povezano različno praznovanje.

Ta znamenja so različno razporejena, starejših znamenj skoraj ni na Dolenjskem, v Beli Krajini, na Krasu, v Primorju, tudi Prekmurje je skoraj prazno. Nasprotno pa je Gorenjska kar posejana z njimi in tudi Štajerska, ki je glede tega najbogatejša. To si lahko razložimo tako, da je bilo na Dolenjskem in ostalem jugu veliko turških vpadov, v Prekmurju pa so bili ovira dolgotrajni verski boji v 16. in 17. stoletju, saj je znano, da protestantizem znamenjem ni bil naklonjen.

Ali gre mogoče tudi pri znamenjih za različno razpoloženje pokrajin in običajev? Na Štajerskem, kjer je veliko kama, ki se lomi v večjih kosih, so pogosta kamnita znamenja, drugje pa spet žitana.

Predvsem v radgonskem okraju lahko zasledimo veliko pokopaliških stebrov in svetilnikov. Tako so znamenja v Četvrtini pri Cerkevniku iz leta 1529, v Gornji Radgoni iz leta 1525, v Meleh je bilo narejeno v prvi polovici 16. stoletja, v Zepovcih pri Apečah je iz leta 1609, medtem ko je v Žibercih neke iz prve polovice 17. stoletja, v Podgorjah pa iz 1682. leta.

Zanimivo je ravno to, da so vsa ta znamenja iste oblike in so nastala na stranskem območju v 16. in 17. stoletju.

Figuralna znamenja so v naši pokrajini ob Mari redkejša, dve, ki sta omenjeni, pa sta v stilu skulpture.

Ob cesti iz Dokležovja v Beltincih stoji pri Bratoncih na visokem kamnitem podstavku z letnico 1724 kip „hrvaškega Kristusa“, ki mu ljudje tukaj pravijo „božja mada“. Po tradiciji sta dala to znamenje postaviti oče in sin, ki sta se kot tovarnika rešila smrti, ker ju je gostilničar nameraval umoriti, ko sta prenočevala.

Kamnito znamenje s figuro „ECCE HOMO“ stoji ob cesti Rankovci—Gederovci in je označeno z letnico 1740. Ljudje mu pravijo „beli križ“. Ob njem so se spletle različne legende, kot na primer, da se je tu neko smrtno ponesrečila neka znana grofica in so ji zato postavili spomenik, druga verzija pa pravi, da je bila tista leta velika vojna in so tukaj umorili veliko ljudi. Tretja verzija, najbolj razširjena, pa je, da je tiste čase uničevala velika kuga.

Zelo razširjena so tudi zidana znamenja. Tako je vseh znamenj slopnega in slopastega tipa v Sloveniji okrog dvesto, toda nobeno ni enako drugemu, vsako ima nek svoj obraz, ki mu ga je dala zemlja s svojimi posebnostmi. Najdemo jih lahko v Večeslavcih, Zbirovcih, Čagoni, na Tišini in v Dolnjih Slavečih oziroma pri Gradu. V Murski Soboti najdemo znamenja z nišo, prav tako tudi v Rakicani. V Vratji vasi pri Apečah je kapelica narejena v obliki zvonika, medtem ko je v Turnišču kapelica zaprtega tipa.

Toliko smo zvedeli o naših znamenjih, če pa si hoče kdo prebrati stare prekmurske legende, ki so se pojavile ob znamenjih, naj poišče Narodno blago vogrski Slovenec, prispevek S. Kuharja v ČZN, iz leta 1910. B. PEČEK

Po 12. tradicionalnem festivalu v Beltincih

Pesem, ples in tradicija

Že dvajseti zaporedni festival v Beltincih je bil pljunil v roke. Marljivi ravnanci so za nekaj dni odložili delo na poljih in travnikih in si namesto vsakdanjih nadel pravega izvirno ljudsko nošo, poiskali stare instrumente in v goste — kot že toliko let nazaj — spet povabili znane folklorne skupine iz domačih logov in tujine. Sicer pa so bili v Beltincih takorekoč vsi domači, kajti tudi tisti iz Gerolfinga v Zvezni republiki Nemčiji, člani folklorne skupine Slovenskega prosvetnega društva Planina Sele z avstrijskega Koroškega, pa tisti iz LR Madžarske in od drugod so na beltiškem folkloru odru, ki so ga prizadejni organizatorji tudi letos postavili v naravno okolje tamkajšnjega parka, že stari znanci. Vsi radi prihajajo oziroma se vračajo.

Kar teden dni so Beltinčarji čutili folklorni utrip. Na to največjo folklorno prireditev v naši pokrajini niso vabili le transparenti in plakati. Na tradicionalni beltiški kulturni shod je pozvanjalo kup zanimivosti in podrobnosti, ki so jih domačini spretno vpleli v predfestivalsko vzdušje. Na pomoč so v pripravi priskočile tudi družbenopolitične organizacije in samoupravni organi, domače in sosednje delovne organizacije ter seveda vsi krajanje. Priporočilo domačim, naj počistijo svoja dvorišča in uredijo vrtove ter okolico hiš, je očitno naletelo na razumevanje. Nastopajoče in obiskovalce so zato pričakale lepe in cvetoče ulice, ki so tako še popestrile festivalsko praznično razpoloženje. Resnično tudi praznično, saj je bila prireditev tudi letos za KS in tamkajšnje ljudi svojevrsen praznik, ki ga še dolgo ne bodo pozabili.

Že petkov nastop pred posvečeno kuliso stare prekmurske hiše je še enkrat opravičil moto 12. tradicionalnega beltiškega folklorne festivala »Pesem in ples družita narode«. Celovečerni program izvrstne skupine Železničarskega kulturno umetniškega društva »Ivo Mikac« iz Varaždina, popestren s humorističnimi vložki, je bil gotovo vreden ogleda. Plesalci iz Varaždina, sicer že stari znanci Beltincev in ljubitelji folklorne, ki radi presenetijo z novostmi, pa so

tako predstavili program, s katerim se bodo v kratkem odpravili na gostovanje po naših republikah. Seveda pa je poznavalce in naključne obiskovalce pritegnila tudi razstava »Od lanu do brgůš« v čitalnici KUD Beltinci, ki je tako na izvirni način predstavila tkalsko obrt v teh krajih.

Škoda je, da vreme ni prizaneslo organizatorjem in nastopajočim drugi dan letošnjega festivala. V soboto smo tako lahko videli le zanimive pastirske ljudske

igre v parku, okoliški fantje pa so se — za občudovalce — na izvirni način pomerili v »pöcketešu«, kakor imenujejo eno najatraktivnejših iger, v vlečenju vrvi in v streljanju s fračami na dolge lonce

Zvečer predviden nastop folklorne skupine iz Gerolfinga (ZR Nemčija), Selenče (AP Vojvodina) KUD Beltinci ter ljudskih pevki je zmotila nevihta. V okviru programa pa so lahko nastopili le člani slovenskih prosvetnih društev iz Sakalovec — LR Madžarska tr iz Sel — Avstrija, ki so poželili aplavz domačih in tujih gostov v hotelu Radin v Radencih. Med brigadirji v Gornjih Petrovcih pa so gostje iz Črnjole, člani folklorne skupine Zeleni Jurij, presenetili z »Večerom slovenskih ljudskih plesov in pesmi«.

Vrhunec beltiškega folklorne praznika je vsekakor bila povorka nastopajočih skupin po prepolnih ulicah občudovalcev do parka, kjer se je zvrstil osrednji folklorni program. Nedeljski nastop je v lepem vremenu, ki se je tako po svoje oddolžilo zagnanim entuziasmom domačega KUD, privabil veliko obiskovalcev od blizu in daleč. Kar 10 skupin, ki so se zvrstile, pa je navdušilo folklorne še tako pasivnega obiskovalca.

Člani KUD Beltinci in z njimi vsi domačini so torej tudi letos uspeli. Nemalo odrekovanja, prostovoljnega dela in žrtvovanja ni bilo zaman. Odlična udeležba, zadovoljstvo in priznanja nastopajočih, kritikov in strokovnjakov ter seveda občinstva so najlepše plačilo za vse to.

Tekst: J. Kurbus
Foto: A. Abraham

Na festivalu v Pulju 82

IZBRANI DOMAČI FILMI

Na letošnjem 29. festivalu jugoslovanskega igranega filma v Pulju kvantiteta ni bila jamstvo kvalitete in tako je bilo med tridesetimi predvajanimi filmi težko izbrati primerne za Tečen domačega filma, ki naj bi bil nekakšen pregled filmske bere domače produkcije. Tako kot lani, bomo tudi letos v pomurskem središču (deloma pa v Ljubljani in Gornji Radgoni), namreč lahko spremljali izbrane jugoslovanske filme, kiso na minuli filmski manifestaciji poželi priznanja in nagrade in jih je sprejela tudi svojstvena publika v Vespazijanovi areni. Mati Pulj po Pulju bi lahko imenovali filmski pregled, ki pa bo izbojazni, da v poletnih dneh ne bi bilo dovolj kinoobiskovalcev, pri nas nekoliko pozneje kot v slovenskem in nekaterih drugih središčih. V Murski Soboti bo potekal od 11. do 17. oktobra in tako sovpadal s praznovanji občinskega praznika.

V omenjanem času bo na sporedu kina Park kot prvi domači film SMRT GOSPODA GOLUŽE, ki je tako kot Radivojevičev ŽIVETI KOT VES NORMALEN SVET delil nagrado filmske kritike Milton Manakl, kot najboljši film Pulja 82. Nosilec glavne vloge v njem — popularni Ljubša Samardžić si je zlato Arenu sicer (boljda) prislužil za vlogo v filmu Savamala, toda kot Goluža je bil, če ne že boljši, pa vsaj drugačen kot v svojih ostalih vlogah, ki jih je imel letos nemalo. Film drugega večera v kinu Park bo v tednu jugoslovanskega filma DIREKTNI PRENOS, izvirno delo mladih diplomantov akademije za film, radio in televizijo iz Beograda. V režiji Darka Bajčeta (ki je prejel Arenu za debi) jim je uspelo narediti gledljiv sodoben film.

Prav tako filmski debitant pa je tudi slovenski televizijski režiser Ja-

nez Drozg, ki je imel s prenosom Boja na Požiralniku z malega na veliki ekran manj sreče. Pripoved po Vrančevići literarni predlogi je ostala neodmerna in kot taka tudi brez nagrad, čeprav si jo je Jerca Mrzel prav gotovo zaslužila bolj kot Jelisaveta Sabljic za glavno in

gotovo zanimiv tudi film GREMO NAPREJ — najtoplejši film mrzlih puljskih večerov v areni, ki je ogrel s svojo človečnostjo in gledanjem resnih filmovnih dni skozi otroške oči.

Seveda med izbranimi filmi ne bo manjkala z zlato Arenu za režijo na-

Najboljši med sicer slabimi filmi letošnje Puljske bere je nedvomno film ŽIVETI KOT VES NORMALEN SVET Miloša Radivojevića. Zlata Arena za režijo, ki jo je prejel, je šla v prave roke, čeprav si je najvišje priznanje zaslužil tudi film kot celota. Omenjani film, iz katerega je gornji posnetek, bomo videli tudi pri nas v tednu jugoslovanskega filma, ki bo tako kot lani v kinu Park v Murski Soboti potekal od 11. do 17. oktobra.

Mira Furlan za stransko žensko vlogo. Kljub temu, da je bil že predvajan na televiziji, bomo Boja na Požiralniku vseeno predvajali za šolarje in vse ostale, ki si ga bodo želeli ogledati. Prav tako predvsem šolarjem pa bo namenjen tudi slovenski film UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA o mladem geniju, ki pa je žal že med pokojniki. Tako za mlade kot starejše pa bo

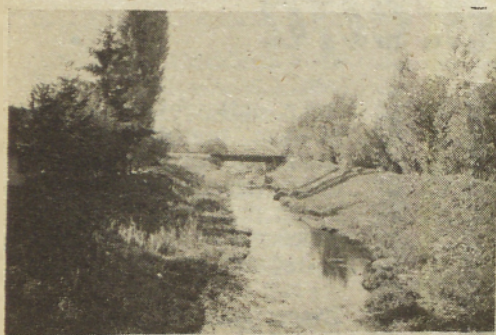
grajeni film Miloša Radivojevića ŽIVETI KOT VES NORMALEN SVET. Pravzaprav bi lahko zapisali kot ves nenormalen svet, kajti Radoš, maturant s podeželja, ki je v mesto prišel študirat no glasbeno akademijo, se težko znajde v njem. Prav tako se med dve domovini razdvojen težko znajde Matjaž Višnjak, vendar le na filmu v RAZSELJENI OSEBI, za katero kame-

ro je Rado Likon prejel zlato Arenu, kot debitant pa se je izkazal tudi režiser Marjan Ciglič. Med petimi slovenskimi filmi je bil omenjeni edini, ki je vzbudil med kritiki zaslužen pozornost in bil poleg Izumitelja Polža predvajan v odprti kinodvorani — areni. Ostali so bili projekirani v zaprtih kinematografih, vendar so ostali brez splava tako na službeni projekciji v domu JNA kot v puljskem kinu Beograd. Zato pa je buren aplavz požel drugi igrani film Slobodana Sijana MARATONCI TEČEJO ČASTNI Vrtog. Tudi ta film z odličnimi igraki šestih generacij bomo videli v Murski Soboti v oktobru, če bo distributer držal obljubo. Če ne pa ga bo nadomestil bosanski film VONJ KO KUTINI, ki je s svojo folkloro in sodelovanjem Zuke Džumhura kot koscenarista med najbolj gledljivimi in zanimivimi filmi z letošnje puljske bere.

Morda bi bilo zanimivo videti tudi VARIOLO VERO, korektno narejen film o epidemiji črnih koz, ki je navdušil publiko v areni nekaterim grozljivim scenam navkljub in bi bil moral dobiti nagrado Jelen. Prejel jo je nekomunikativen sicer pa profesionalno dobro narejen Vrdotjakov KIKLOP in prav ti isti, ki bi naj nagrado podeljevali — publika v Areni namreč — so omenjeni film izžvižgali. Tudi sicer pri podelitvah ter na številnih projekcijah živčigov ni manjkalo in verjemi- te — upravičeno. Jubilejni — 30. festival igranega filma v Pulju naslednje leto bi bolj kot na število, moral paziti na kakovost filmov, saj so bili nekateri med — — — predvajanimi (film Sončni zahod na primer) ne vredni kakršne koli pozornosti, predvsem pa sredstev v sedanjih gospodarskih situaciji.

Brigita Ravčar

Naše reke in potoki umirajo

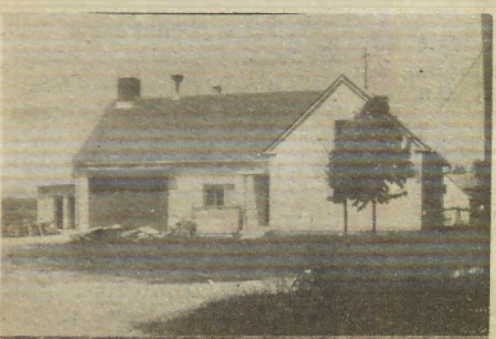
»Nekoč so bili potoki čisti. Nobenih odpadkov, nobenih odplak. Lahko si se kopal v njih. V njih si lahko ribe skorajda z roko lovil«, mi pravi starejša ženska.

In danes? Potoki in reke so postali odlagališča smeti in strupov. Nihče si ne upa niti stopiti vanje.

Ob potokih ni ribičev, saj je vsem že zdavnja jasno, da v njih rib ni več.

Razvoj industrije je, poleg množice dobrin, prinesel s seboj tudi številne nevarnosti, ki človeku povzročajo občutno škodo. Med take nevarnosti spadajo industrijske odplake in neodgovorna uporaba kemikalij. Odpadke je treba odstranjati na pravo mesto!

Jože Gabor

V Petanjcih, kjer so doslej temeljito preuredili vaški gasilski dom, so se predzadnje soboto v juliju lotili tudi urejanja okolice. Pa ne samo to. Z žaganjem so si zagotovili les za kurjenje v zimskih dneh, po končani delovni akciji pa so v Petanjcih prvič preizkusili motorni čoln.

Na sliki sta preurejen dom in urejeno okolje.

F. K.

VELIKA POLANA

Bo letos avtobusna postaja?

S tem vprašanjem se v Veliki Polani ubadajo že dve leti. Sedanje avtobusno postajališče pri spomeniku že nekaj časa ne ustreza naglemu prometu na cesti, kjer potniki čakajo na avtobuse.

Doslej se v Veliki Polani niso mogli dogovoriti o gradnji avtobusnega postajališča zaradi nerešenih pravno-lastniških odnosov. Tudi v letošnjem programu dela krajevne skupnosti Polana je zapisano, da bo do gradnje prišlo, brž ko bodo uredili problem. Predlog nove Lokacije za gradnjo avtobusnega postajališča v Veliki Polani sta že potrdila tudi zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občine Lendava.

J. Žerdin

Po temeljitem dogovoru na zboru občanov so se v Skakovcih lotili gradnje novega vaškega gasilskega doma, v katerem bo dovolj prostora za potrebe gasilcev in družbenopolitičnih organizacij. Gradnje, ki jo je prevzela delovna organizacija Temelj Cankova, so se lotili v drugi polovici julija. Dodamo naj, da pri gradnji s prostovoljnimi delom pomagajo številni vaščani.

F. K.

Razvejana kulturna dejavnost

Potem, ko je lendavska INA-Nafta ustanovila kulturno društvo, so začele delovati: folklorna, dramska, recitatorska, pevka in likovna sekcija. Uspehi jih spodbujajo in treba je reči, da vsakoletni delovni program redno uresničujejo. V društvo je vključenih že 80 članov.

V letošnji program so med drugim zapisali, da bodo ustanovili pihalni orkester.

J. Ž

KULTURA IN ŠPORT

Mladinska organizacija na Gornji Bistrici je dokaj aktivna. Do tega spoznanja smo prišli potem, ko smo si pred kratkim ogledali kulturni program, ki so ga mladi pripravili ob gasilskem slavlju. Nekaj več o delu mladih pa nam je povedala predsednica ZSMS Vida Ciglar.

»Mladi se največkrat shajamo v poletnem času, ko so počitnice. Tudi iz naše vasi veliko mladine, ki je sicer voljna dela v mladinski organizaciji, obiskuje šole in tedaj delo

Vida Ciglar, predsednica OO ZSMS Gornja Bistrica.

na vasi žal zamre. To skušamo zdaj nadoknaditi. Udeležujemo se predvsem na kulturnem in športnem področju. Tudi na zabavo ne pozabljamo; zelo nam je žal, ker smo morali opustiti disco. To so nam pravzaprav onemogočili nekateri občani. Sedaj se pripravljamo na uprizoritev veselega večera oziroma neke vrste kviza, kjer bi se preizkusili v znanju.

Vida Ciglar pa ne vodi le mladinske organizacije na Gornji Bistrici, ampak je tudi predsednica sveta mladih treh Bistic: Dolnje, Srednje in Gornje. To je neke vrste usklajevalno telo, da ne prihaja do podvajanj pri delu v posameznih vaseh, ki sicer sestavljajo enotno krajevno skupnost.

Mladi iz Gornje Bistrice se pripravljajo tudi na mladinski kongres. Temeljito so se seznanili s kongresnimi materiali.

Tekst in foto: Š. Prša

PRIPRAVLJAJO SE NA SLAVJE

Beltinski gasilci bodo 22. avgusta skupaj z drugimi občani v krajevni skupnosti proslavili aktivnost na področju požarne varnosti. Namenu bodo namreč izročili gasilsko avtoristemo. Kupili so jo v glavnem z lastnimi sredstvi.

Za to slovesnost bodo pripravili bogat kulturni program. Gasilcem bodo za dolgoletno delo izročili priznanja, zahvale in značke. Po slovesnem delu proslave bo rajanje v beltinskem parku.

A. H.

Delavski svet delovne organizacije „GIDOS“ Gradbena in instalacijska dejavnost, obrt ter storitve p. o. Lendava razpisuje prosta dela in naloge (reelckcija)

RAČUNOVODJE

delovne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ekonomsko-komercialna šola in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- srednja ekonomska šola in 10 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: „GIDOS“ Lendava, Partizanska 93.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po poteku roka za prijavo.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LENDA

razpisuje

prosta dela in naloge

računovodje

POGOJI:

Višja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj na enakih delovnih mestih ali srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih delovnih mestih.

Moralno-politična neoporečnost.

Nastop dela po dogovoru.

Kandidati naj v 8 dneh po objavi razpisa predložijo pismene prijave z ustreznimi dokazili na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Lendava, Partizanska ul. 52, 69220 Lendava.

KONJENIŠKI KLUB LJUTOMER
VAS VABI 8. AVGUSTA ob 14. uri na

VELIKO TOMBOLO,

ki bo na hipodromu v Ljutomeru

DOBITKI:

GOLF JGL 1 kom.

ZASTAVA 101 3 kom.

ZASTAVA 850 1 kom.

JADRICA ELAN 1 kom.

1500 l kurilnega olja

JADRALNA DESKA D2 1 kom.

2000 kom. OPEKE

GARNITURA MARLES

IN ŠE VEČ BOGATIH DOBITKOV!

Poleg pristnega ljutomerskega vina nudimo tudi specialitete na žaru in vola na ražnju.

TOMBOLA BO OB VSAKEM VREMENU!

kmetijska panorama

za čebelarje

Živeti s čebelami — živeti z naravo

Janez Komar živi v manjši vasiince-Marof v lendarški občini. Za sabo ima dokaj zanimivih 88 let življenja. Vsa ta leta se je ukvarjal s čebelarstvom in je tudi danes, kljub

roval. Še bolj zavzeto se je ukvarjal s čebelami in začel kmetovati. Naradil je še precej novih panjev, katerih število se je takrat vrtilo okrog številke 70.

trm, zelo uspešen čebelar. V teh letih se je seznanjal s skrivnostmi čebeljega panja in to znanje pridno izkoriščal v praksi, zato pa dobi vsako leto kar precejšnjo količino sladkega medu. Janez je preživel svojo rano mladost na Primorskem, kar se mu še vedno pozna po naglasu. Živel je v Kobariidu, kjer je imel njegov boter čebelarje. Pri njem se je navdušil za čebelarjenje.

Primorske je moral oditi zaradi Italijani. Ob nekem prepiru se je skupino italijanskih fantov stegla s skupino naših fantov, v kateri je bil tudi on. Posledice takih pretepev so bile takrat skoraj vedno enake. Moral je zapustiti rodno Primorsko. Leta 1921 je prišel na Štajersko. Tam je živel in ker je živel v mestu, so mu zdravniški priporočali, naj gre kam na deželo.

Tako je že naslednje leto prišel v Prekmurje. Zaposlil se je kot mizar in si uredil skromen, a prijeten dom. V tem času se je začel tudi samostojno ukvarjati s čebelarstvom. Do leta 1941 je imel že 25 panjev, a se je začela vojna. Bil je interniran na Madžarsko in pozneje v Avstrijo. Ta čas je živel v njegovi hiši nek Madžar. Po vojni se je vrnil v domačo vas, vendar pa je našel hišo čisto prazno. Vse so mu odnesli.

Pred tem, ko so ga odpeljali v internacijo, je dal čebele znancem, ki so mu jih po vojni vrnil. Spet je vse začel znova. Zaposlil se je v tovarni Ina Nafta kot mizar. Kupil je tri panje, potem pa jih je izdeloval sam, mu jih, kot poklicnemu mizarju, ni bilo težko narediti.

Čez sedem let je bil invalidsko upokojen. Priznali so mu le 23 let delovne dobe.

Tudi zdaj, kljub bolezni, ni mi-

Vesel je, da se s čebelami ukvarja tudi njegov sin Janko. Skupaj ima 50 panjev, od tega je 30 panjev, ki mu jih je dal oče.

Janez kljub letom še vedno skrbi za 40 panjev, čeprav je s čebelami veliko dela, saj čebelar je ob dobri paši lahko račun na uspeh in plačilo za svoj trud. Najpomembnejše nabirališče medu njegovih čebel je nedaleč od hiše, na akacijah, vendar pa je treba panje včasih tudi seliti. Krmljenje čebel je pomembno in zahtevno čebelarsko opravilo, saj ima krma izreden vpliv na razvoj, zdravje in delovno sposobnost čebelje družine.

Danes si ne moremo več zamisliti časov, ko so čebelarji s pipo v ustih sanjarili pred čebeljakom. Sodoben človek se mora tudi o čebelarstvu izobraževati iz knjig, vendar se vseeno največ nauči ob delu. Najpomembnejše za čebelarja je, naučiti se opazovati naravo, le na ta način bo znal po potrebi hitro ukrepati.

Janez Komar nam je o svoji preteklosti, ki je bila skoraj vedno vezana na čebelarstvo, govoril tako živo, kot bi se vse to zgodilo včeraj. Pa tudi njegovi nasveti in dognanja so nastala na podlagi opazovanj vsa ta leta.

Klub temu, da je star že 88 let, jih nikakor ne kaže toliko.

Z navdušenjem govori o vsem, kar ga vprašaš, le čez noge se pritožuje. Da ga ne držijo več, pravi.

Ni mu žal, da je odšel živet v malo prekmursko vasico. Tu si je ustvaril družino, sosedje in prijatelji so mu bili tudi v najtežjih trenutkih pripravljeni pomagati. Ob tem pa se je ukvarjal z zares lepo panogo našega gospodarstva, s čebelarstvom. Jože Gabor

IZKUŠNJE KMETOVALCEV

IZ RODA V ROD

Kmetija družine Celec na Krajin 64 je usmerjena — pita-jo govedo. Trenutno je v hlevu petnajst krav. Nekoliko manj kot običajno, pravijo ker so jih za to sezono že prodali, pet piteancev pa bo šlo od hiše spet na jesen. Kmetija je opremljena s potrebnimi kmetijskimi stroji in gospodarja Pavla smo zmotili pri gradnji novega gospodarskega poslopja, ki bo garaža poleg pa bo predvidena popravilnica jeklenih konjičkov, brez katerih na večjih kmetijah dandanes skorajda več ne gre.

Pri Celčevih gre uspešno, kajti poleg kmetijskih strojev je pri hiši dovolj tudi pridnih rok. Od treh sinov, bo najstarejši Jožek prevzel kmetijo, pridno pa pomagata tudi ostala dva: Viktor, ki je pred kratkim še služil domovini in združuje delo tudi v Blisku, Pavel pa bo po končanem šolanju predvidoma popraviljal kmetijske stroje. Tako očetu Pavlu in

po knjigi, posegati po orodjih.

Zdaj je pri hiši že drugi traktor, cisterna, nakladalka, silažni kombajn, obračalnik in drugi potrebni kmetijski priključki. Tako je na primer molža z molznim strojem hitrejša od ročne in Celčevi v zbiralnico odpeljejo dnevno v povprečju štirideset litrov: dvajset zjutraj in če kaj vmes ne pride (kakšen obisk na primer) dvajset tudi zvečer.

Na njivah pridelujejo pšenico in prav letos letina ni slaba; prav tako gojijo koruzo tako za zrnje kot silažo in seveda tudi v zadnji letih tolikanj popularizirano sladkorno peso. Vsega skupaj je Celčeve zemlje 5 hektarjev in 16 arov, nekaj travnikov pa imajo tudi v najemu. Kljub delu na poljih, s pitanci in vsem, kar temu pritiče, pa je domačija vzorno urejena, tak je tudi vrt za hišo in prav prijetno je to stran zdaj suhega korita v Krajini, kjer so

Gospodar domačije v Krajini 64, Pavel Celec vpeljuje v vodenje kmetije najstarejšega sina Jožka, ki postaja vedno bolj nepogrešljiv pri delu. Sin za traktorjem in oče ob njem, v ozadju pa raste novo gospodarsko poslopje, bi lahko opisali pričujočo fotografijo, ki je nastala v vročem poletnem dnevu.

Foto: Štefan Celec

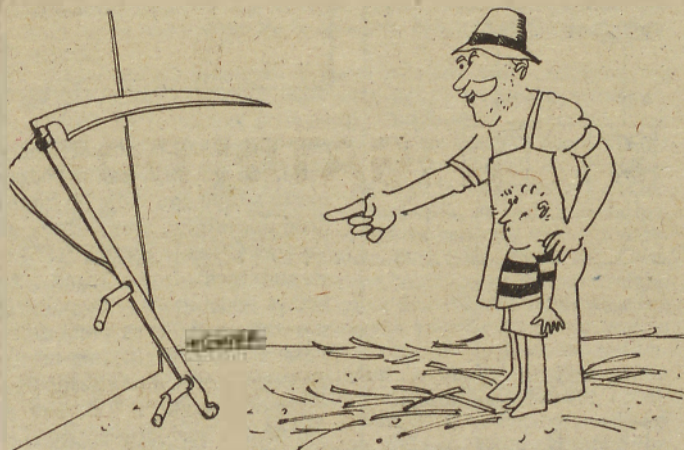
materi Mariji na jesen življenja gotovo ne bo hudega, zdaj pa za delo, ki ga ni malo, še krepko poprimeta.

Gospodar Pavel je pravzaprav upokojen, prej pa je bil sedemintrideset let v službi. Iz rojstne Krajne ga je pot vodila v Maribor, kjer je dejal v Metalni, kasneje v Jeklotehni in nazadnje kot monter pri raznih montažnih delih. Zdaj mineva že tretje leto, kar je doma in to se na kmetiji močno pozna. Umni kmetovalec je, ki pozorno prisluhne vsaki kmetijski oddaji tako na radiu kot televiziji, izkušnje pa bogati tudi v sodelovanju s Panonko. Osemletne izkušnje, ki jih ima s to kmetijsko zadrugo, so dobre, prenaša pa jih tudi na svoje potomce. Kot bodoči gospodar, je zanje najbolj dovteten najstarejši sin Jožek, ki se je že v osnovni šoli odločil, da ostane na kmetiji. Posebej, ker je že v četrtem razredu začel voziti traktor in bolj kot

se vrbe namesto z vodo, dolgo spogledovale z vaškimi odpadki, zdaj pa jih je rastlinje prerasl.

Pri družini Celec pa je na dvorišču negovana trava, ki so jo sicer pri gradnji malo potancali, pa bodo zanjo prav gotovo spet poskrbeli takoj, ko zidarskih mojstrov ne bo več pri hiši. Ko smo obiskali domačijo smo namreč z njimi delili mizo in tisto, kar je bilo na njej. In verjemite bilo je okusno! Zidarski mojstri iz okolice Krajne so pridali še svojo iskristno (tisti iz Gederovec med njimi je bil še posebej gostobeseden) in tako je bil postanek v Krajini 64 nadvse prijeten. Pa tudi poučen s pridobljeno izkušnjo o tem, kako dober gospodar skrbi za podmladek in razvoj domačije, če svoje znanje in pridobljene v življenju prenaša naprej, iz roda v rod.

Brigita Bavčar

Ne sinko! Ni to noheno strasno orožje, ampak prednik sedanjega kombajna.

Kaj bomo delali v mesecu avgustu?

V SADOVNJAKU

V avgustu že zori prvo sadje. Pravilno bomo ravnali, če bomo dozorevajoče sadje obirali nekaj dni pred polno zrelostjo, da se bolje in dalj časa obdrži. Z obranega drevja porežemo polomljene in bolne veje. Podpiramo močno obloženo sadno drevje, s tem bomo pravočasno preprečili lomljenje vej. Posebno skrbno obiramo in pobiramo gnilo in nagnito sadje. S tem bomo uničili veliko sadnih škodljivcev in preprečili nadaljnje širjenje sadnih bolezni. Po potrebi še enkrat škropimo proti škrlupu, jabolčnemu zavijaču in kaparju. Pravilno bomo ravnali, če povsem gnilo sadje zakopljemo, ostalo sadje — napol gnilo in črveno pa lahko pokrmimo živini oz. prašičem.

V tem mesecu okuliramo sadno drevje. To delo nam uspe najboljšje v lepem vremenu po dežju, ko so divjaki najbolj sočni.

Pripravili bomo tudi vse potrebno za sušenje sadja. Če imamo sušilnice, jih pripravimo, če pa jih nimamo, si napravimo lese za sušenje na štedilnikih in v pečeh.

V VINOGRADU

Zapleveljene vinograde ponovno okopljemo. S tem bomo uničili plevel in zemljo zrahljali, kar bo trti zelo ugajalo. Delo opravimo v suhem vremenu. Odstranjujemo vršičke mladik, ki senčijo in ovirajo obdelavo. S tem pospešimo razvoj spodnjih oči in povečamo rodnost za prihodnje leto. Z vršičkanjem začnemo, ko po- neha bujna rast, to je tedaj, ko dobe mladike na osnovi rjavo barvo, vršički pa pokončno rast. Če je bilo listje poškodovano na spodnjem delu mladik po bolezni ali toči, ne bomo vršičkali. Čas je, da poškodovane in slabe sode damo v popravilo, po potrebi žveplamo.

NA VRTU

Paradižnikom odstranjujemo zalistnike in jih privežujemo h kolom. Paradižniki, ki so obloženi s plodovi in niso privežani, se lomijo, kar vpliva na kakovost paradižnika ob samem zorenju. Paradižnikom suhe liste odstranjujemo in nad petim plodnim nastavkom porežemo vrhove. S tem bomo preprečili nadaljnjo rast paradižnikov, pospešili pa enakomerno zorenje plodov.

Grede po pobrani čebuli in česnu pognojimo in prekopljemo ter posejemo s špinačo, motovilcem, redkvicami in posadimo endivijo. Napravimo tudi prvo setev zimskih solat. Trajne dišavnice delimo in presajamo.

Napravljamo nasade jagod s pripravljenimi sadikami in okuliramo vrtnice.

Zatiramo gosenice kapusovega belina s tem, da kapusnice prašimo z DDT prahom.

A. H.

Z NOVOSADSKÉ BORZE

V preteklih dneh so se cene kmetijskih proizvodov na novosadski borzi gibale takole:

ZITARICE: rž, letnik 1982 — 16,50 din za kg; ječmen, pivovarski, letnik 1982 — 17,20 din za kg; ječmen za živalsko krmo — 16,80 — 17,00 din za kg; mešanica ječmena in pšenice, letnik 1982 — 16,50 — 17,00 din za kg; koruza, naravno sušena, letnik 1981 — 14,00 do 15,00 din za kg.

SEMSKI MATERIAL: Seme pšenice, letnik 1982, prvi semenski razred sort „mačvanka“, „partizanka“ in novosadska rana II — 22,75 din za kg; semenski ječmen, letnik 1982, prvi semenski razred sorte „partizan“ — 24,35 din za kg.

ŽIVINSKA KRMA: krma mešanica za prašice s 14 in 12 odstotki beljakovin — zamenjava za koruzo po 13,40 din za kg, zamenjava za sončnične otrobe po 15,50 din za kg.

ŽIVINA: Prašiči, iz kooperacije, teže 90 do 130 kg — 79,00 din za kg žive teže, prašiči iz farmske proizvodnje — 83,20 do 83,30 din za kg žive teže.

IMOS

SGP KONSTRUKTOR, n. sol. o., MARIBOR

TOZD GRADBENIK, n. sol. o., LENDA

Na podlagi določb statuta in sklepa DS TOZD Gradbenik Lendava

RAZPIŠUJEMO

zbiranje ponudb za zasedbo del in nalog s posebnimi pooblastili za dobo štirih let in sicer:

- Pomočnik direktorja TOZD in vodja kadrovskega sektorja — en izvajalec
- Vodja sektorja za tehnično komercialno in razvoj — en izvajalec
- Vodja proizvodnje TOZD — en izvajalec

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za zasedbo navedenih del in nalog izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— **Pod A,** da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne ali druge ustrezne smeri in 5 oziroma 10 let uspešne prakse na enakih ali podobnih delih in nalogah. Imeti mora tudi šolo za poslovne kadre v gospodarstvu, oziroma jo mora opraviti v enem letu po imenovanju.

— **Pod B in C,** da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo gradbene smeri in pet, sedem oziroma dvanajst let uspešne prakse na enakih ali podobnih delih in nalogah. Imeti mora tudi opravljen strokovni izpit za vodenje objektov in preizkus iz varstva pri delu.

— Za vsa tri mesta velja pogoj moralno-politična neoporečnost, organizacijska sposobnost in sposobnost vodenja poslovnega sistema ter smisel za delo z ljudmi.

Od kandidatov se pričakuje uspešno vodenje področja dela, samoupravnega in družbeno-političnega aktivnosti.

Ponudbe za navedena dela in naloge z vsemi prilogami, ki dokazujejo navedene zahteve, je treba vložiti pisмено na naslov: SGP Konstruktor Maribor, TOZD Gradbenik Lendava, Kranjskega 6, kadrovske službi, do vključno 28. 8. 1982. Kandidati morajo priložiti tudi program aktivnosti svojega delovanja.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

Tale obilna kumarica „dvojčka“ nam je prinesla v uredništvo upokojenka Marija Černjak iz Gradišča. Pozabili smo jo vprašati, če so bile vse kumarice take, kajti to bi bila velika pridobitev za naše gospodarstvo.

TURNISČE: cene pujskov

Kaže, da so cene vendarle nekoliko poskočile, saj so nekateri rejci pretekli četrtlet (29. julija) dobili za par pujskov 4.200,00 dinarjev, najnižja cena pa je bila 3.400,00 din. Rejci so sicer pripeljali na sejmišče 102 pujska in jih prodali okrog 90.

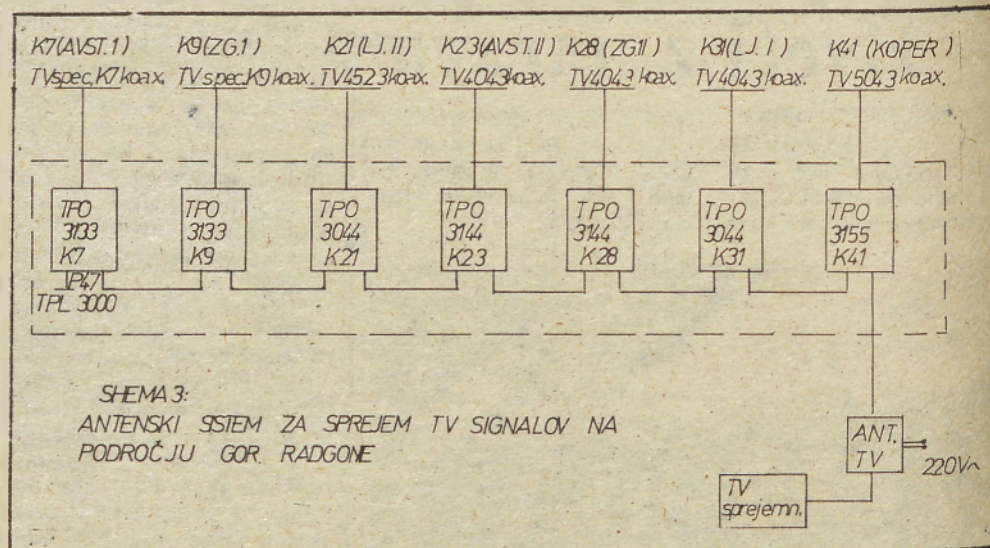
NOVO IZ DO GORENJE ELRAD

Odslej bomo v Pomurju lahko spremljali tudi spored TV Koper

Strokovnjaki delovne organizacije Gorenje Elrad so pred kratkim pripravili za del prebivalcev radgonske, soboške, ljutomerske in lendavske občine prijetno presenčenje. Saj so jim omogočili, da bodo odslej lahko spremljali tudi spored TV Koper. Potem ko so ugotovili, da je možno spremljati na enem od hribov v okolici Gornje Radgone tudi signal TV Koper z oddajne točke na Nanosu so izdelali in montirali na radgorskem gradu televizijski pretvornik s pomočjo katerega prihaja do mnogih pomurskih domov signal TV Koper. Ker pa sprejem tega signala ni možen brez dodatne antenske opreme, želimo ob tej priložnosti seznaniti občane pomurskih občin s tem, kakšne antene in pribor potrebujejo za sprejem razpoložljivih TV signalov na svojem področju.

Občani Murske Sobote in okolice, ki stanujejo v zasebnih hišah in sicer brez skupinske antenske naprave bodo za sprejem signala TV Koper potrebovali dodatno eno anteno TV 5043 koaks ali TV 4591 koaks kabl KEL 172 in ojačevalnik TPO 3155 za kanal 41 z napajalno enoto NEO 2202 (glej shemo 1). Ker mnogi že sedaj nimajo urejenega antenskega sistema jim priporočamo, da za sprejem vseh razpoložljivih signalov nabavijo antene in ojačevalni sistem TV plus kot je prikazano na shemi 2. Podobno kot za občane Murske Sobote in okoli-

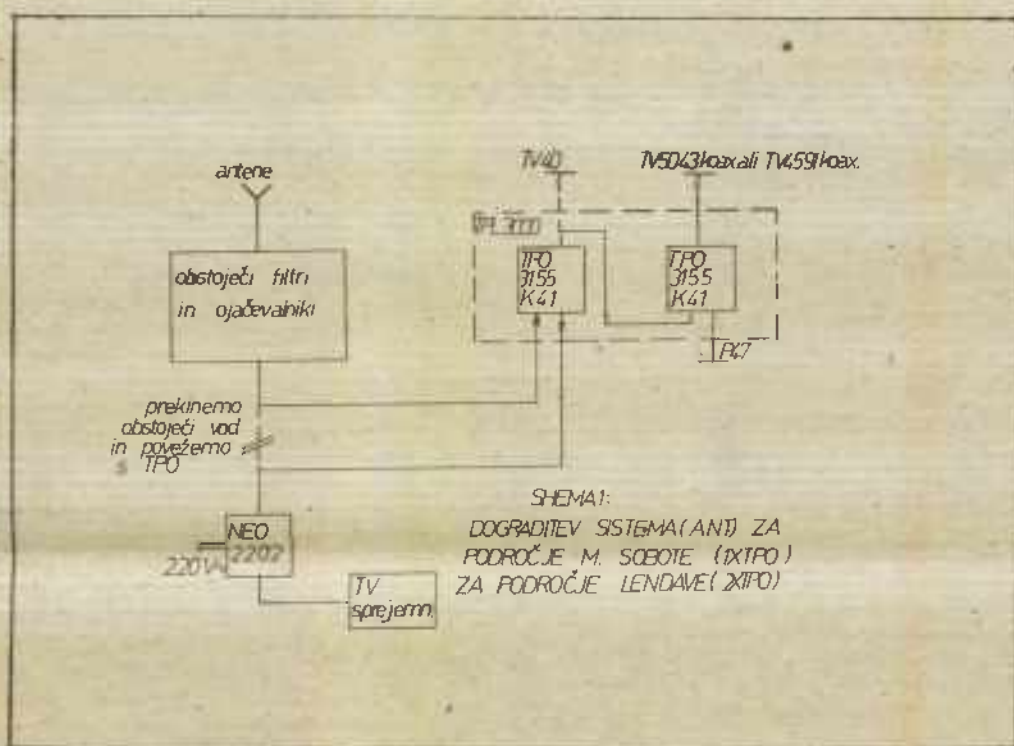
možno spremljati na mesto na kanalu 5 kot doslej na kanalu 31 in drugi program na kanalu 21, sedaj pa je še možen sprejem programa TV Koper na kanalu 41. Poleg tega pa še lahko spremljajo 1. program TV Zagreb na kanalu 9, drugi program TV Zagreb na kanalu 28 ter avstrijski prvi program na kanalu 7 in avstrijski drugi program na kanalu 23. Zaradi nastalih sprememb in novih možnosti vsem, ki imajo individualne antenske naprave priporočamo, da si izpopolnijo napravo z elementi TV plus, kajti klasični sistemi ne omogočajo kvali-

naročiti dogradnjo skupinske antenske naprave. Za vse, ki se bodo odločili za instaliranje dodatnih naprav pa je najbolje, da poiščejo nasvet strokovnjakov v servisu delovne organizacije Gorenje Elrad.

Ob tej priložnosti bi radi občane seznanili z malo oziroma individualno skupinsko antensko napravo TV plus in z montažo antenskih naprav na splošno. Mala skupinska antenska naprava TV plus je sistem, ki omogoča povezavo in ojačanje večjih signalov, ki jih sprejema. Njene prednosti so: enostavnost montaže, možnost dograditve v kolikor se pojavijo novi signali in možnost oskrbe večjih TV sprejemnikov iz enega sistema. To pa je tudi največja prednost, saj je vse več gospodinjstev, ki imajo več TV in radijskih sprejemnikov in bodo tako lahko do vseh pripeljali potreben signal.

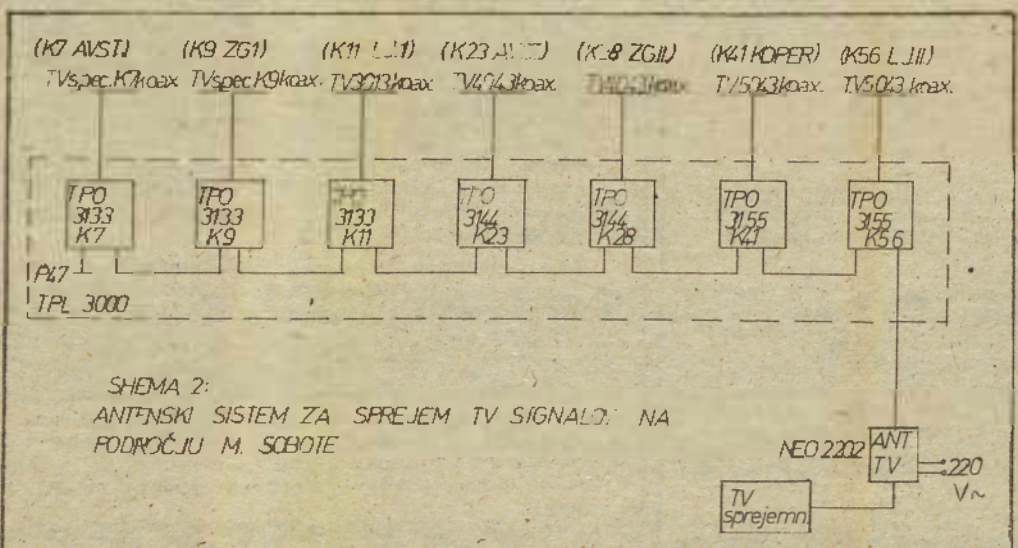
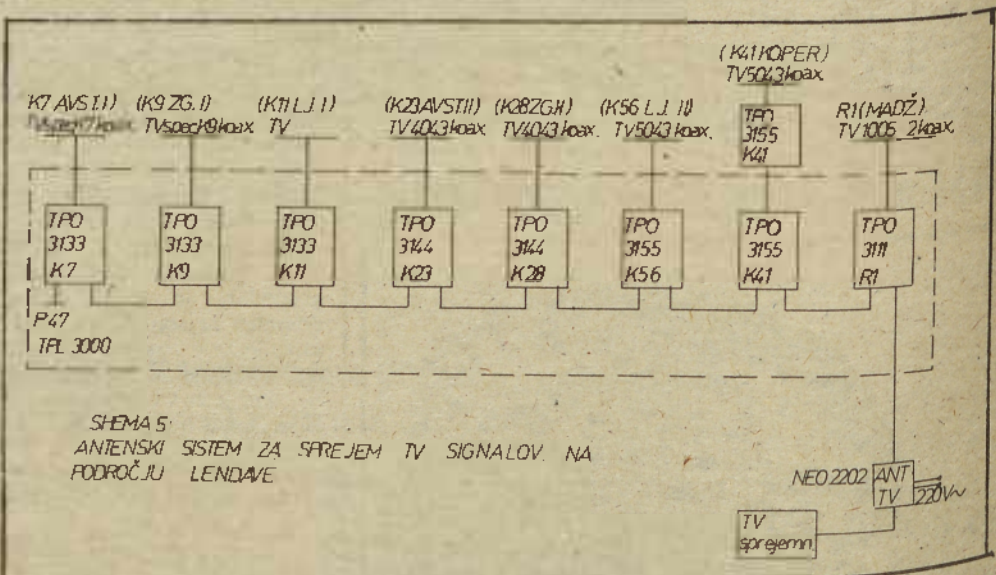
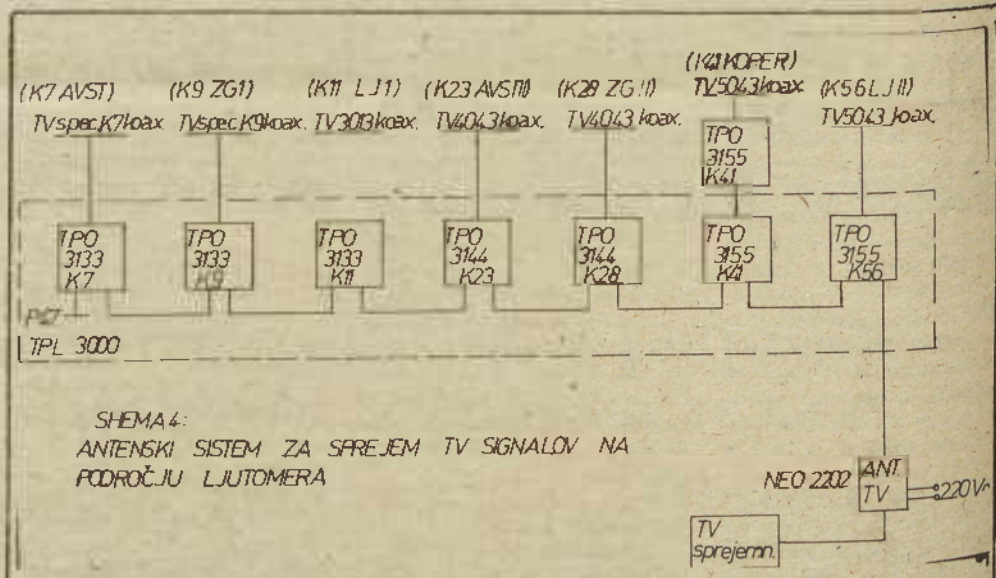
ga namestimo antene za sprejem kanalov 21-68 (UHF) na spodnji del droga pa anteno za sprejem kanalov 2-4 in 5-12 (VHF) ter anteno za sprejem UKV signala. Antene naj bodo oddaljene ena od druge po vertikali vsaj 80 cm. Pod streho na suhem mestu vendar pa čim bližje antenskega sistema namestimo sistem filtrov in ojačevalnikov TV plus. Antene povežemo z elementi TV plus s kablom KEL 068. Osnovo sistema TV plus predstavlja nosilna letev TPL 3000, ki jo privijemo na les ali na steno. Na nosilno letev montiramo odgovarjajoče ojačevalnike TPO (glej shemo), ki jih medsebojno povežemo in s pomočjo kabla priključimo na napajalno enoto NEO 2202. Napajalna enota, ki potrebuje izvor energije 220 V je najprimerneje namestiti tik ob TV sprejemniku kajti iz nje vodimo signal v TV sprejemnik. Za dovod signala do drugega

ce velja tudi za občane ljutomerske občine (glej shemo 4) s to razliko, da je v posameznih predelih te občine mogoč sprejem prvega zagrebškega programa le na kanalu 5 namesto na kanalu 9. Poleg tega pa so težave tudi s sprejemom ljubljanskih programov. Sprejem signala TV Koper bo mogoč prav tako le v delu ljutomerske občine zato bodo morali občani, ki bodo želeli gledati program TV Koper poiskati nasvet strokovnjakov. Za občane Murske Sobote in okolice (tudi Radenci), ki stanujejo v objektih kjer je skupinska antenska naprava pa velja da bodo lahko sprejemali spored TV Koper le, če se bo njihov hišni svet odločil in naročil ostale dodatne antene in frekvenčnega pretvornika k že obstoječi antenski napravi. Montažo lahko naročijo v servisu oddelku DO Gorenje Elrad.

Za občane Gornje Radgone in krajev jugovzhodno in južno od Gornje Radgone veljajo posebni pogoji sprejema televizijskih sporedov. Saj je za te kraje sprejem signala TV Ljubljana mogoč le preko pretvornika na gradu in sicer prvi program RTV Ljubljana je

tetnega sprejema vseh signalov v takšnih razmerah kot so sedaj v Gornji Radgoni. Za sprejem potrebujejo elemente kot je to vidno na shemi 3. Za občane, ki stanujejo v objektih s skupinsko antensko napravo pa velja, da bo možno sprejemati poleg ostalih programov ljubljanski prvi program in koprski program le, če bodo hišni sveti naročili dogradnjo obstoječih skupinskih antenskih naprav z antenami in pretvorniki. Posebnost v možnostih sprejema TV sporedov predstavlja lendavska občina (shema 5), kjer poleg dveh ljubljanskih, dveh zagrebških, dveh avstrijskih in sedaj še koprškega sporeda lahko spremljajo tudi madžarski spored ob predpostavki, da imajo v TV aparatu vgrajen posebni adapter za sprejem madžarskega programa. Za dodatni sprejem signala TV Koper bodo občani, ki imajo lastne antenske naprave potrebovali anteno TV 5043 ali TV 4591 koaks in dva ojačevalnika TPO 3155 za kanal 41, ki jih je potrebno vezati zaporedno ter napajalno enoto NEO 2202 (glej shemo 1). Za občane objektov s skupinsko antensko napravo pa velja podobno kot za vse ostale občine, da mora hišni svet

nal. Nasplošno o montaži antenskega sistema velja, da ga montiramo vedno na najvišjem mestu strehe čim dalje od dimnika. Za nosilni drog uporabimo aluminijaste nosilne drogove tovarne Gorenje Elrad P 913 in P 917. Za večjo stabilnost drog sidrimo s pomočjo seta S 290 in jeklenih vrvi. Za pokritje cevi uporabimo pokrov P 75, za prehod cevi skozi kritino pa strešnik P 81, ki ima tesnilno prirobnico. Za pritrditev cevi na strešno konstrukcijo uporabimo objemke P 912. Ker pa mora biti iz varnostnih razlogov antenski sistem ozemljen uporabimo za ozemljitev objemko P 909. Antene namestimo tako, da na zgornji del dro-

sprejemnika uporabimo drugi prosti izhod sistema TV plus v kolikor tega sprejemnika ni pa izhod zaključimo z zaključnim uporom P 47. V primerih, ko želimo napajati tri sprejemnike pa na to sponko priključimo delilnik TPD in iz njega napajamo dva sprejemnika.

Sicer pa so vsi izdelki delovne organizacije Gorenje Elrad opremljeni s podrobnimi navodili za montažo tako, da si s pomočjo njih lahko povprečno spreten človek lahko sam instalira napravo. V kolikor pa mu ne uspeh, lahko poišče nasvet in pomoč delavca servisne službe DO Gorenje Elrad.

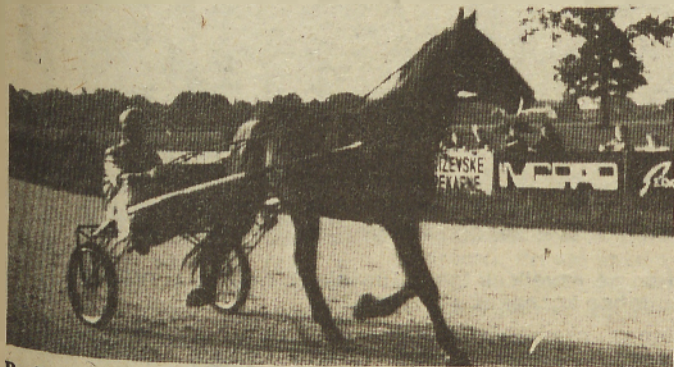
POGOVOR Z JERNEJEM BOLKOVIČEM, ZMAGOVAL-
CEM KROŽNE DIRKE SRS

Zmagi v prvi in zadnji krožni dirki

V letošnji krožni dirki za prvenstvo Slovenije je zmagal Jernej Bolko, ki je lasti dr. Danijela Hojsa in Gornje Radgone. Sicer pa je Jernej Bolko, ki je trener KK Ljutomer, eden najuspešnejših jugoslovanskih tekmovalcev krožnega športa. Za seboj ima vrsto pomembnih zmag, ki se jih rad

Kobilarni Turnišče. Po tem so številne zmage na raznih prvenstvih in pa rekord derbija v Ljutomeru, ki ga je dosegel Astor z drugim mestom s časom 1:23,0, kar je zelo lep čas. Zmagal pa sem tudi v krožnih dirkah za prvenstvo Slovenije.

— V dosedanjih krožnih dirkah za prvenstvo Slovenije ste zmagali

Pregled z voznikom Jernejem Bolko iz Ljutomera — letošnji zmagovalci krožne dirke za prvenstvo Slovenije.

pomniti. Srečanje z njim smo izkoristili za kratek pomenek o dosedanjem delu, uspehih in načrtih.

Koliko časa se že ukvarjate s konjeniškim športom kot trener?

— S konjeniškim športom kot trener se ukvarjam že od 1948. leta pa vse do danes razen dveh let, ko sem bil na službenju vojaškega roka v JLA. Najprej sem bil trener v Kobilarni Turnišče, devet let sem bil v Beogradu, potem pa sem prišel v Ljutomer. Tu pa sem že 21 let.

V tem času ste dosegli vrsto zmag. Katera je bila najpomembnejša?

— Najpomembnejša zmaga, ki sem jo dosegel, je verjetno jugoslovanski kobilni derbi v Beogradu z žrebcom Albinom, ki sem bil v

v prvi in letošnji petnajsti dirki. Katere ste bolj vesel?

— Najbolj vesel sem zadnje zmage, ker je bila tokrat večja konkurenca in hitrejši konji. Tudi konj Pegisped mi je lepo služil.

Kako pa bi ocenili letošnjo sezono nasploh za ljutomerske kasače?

— Zdi se mi, da je letošnja sezona zelo uspešna. Čeprav jih je največ, so tudi časi zelo dobri in konji, odkar treniram, najboljši.

Kakšne načrte pa še imate?

— Načrte imam velike. Letos bosta na sporedu še republiško in državno prvenstvo za triletnike, velika dirka triletnikov pa tudi na Brdu. Na teh dirkah bom sodeloval in mislim, da tudi uspehi ne bodo izostali.

Feri Maučec

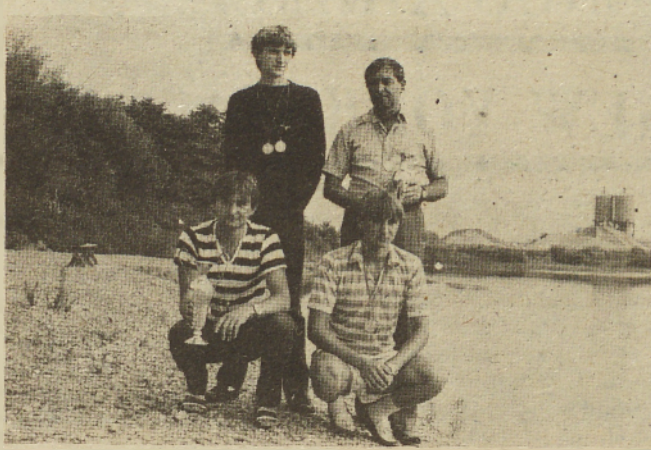
ŠPORTNI RIBOLOV — DRŽAVNO PRVENSTVO

Bratje Božič državni prvaki

V Osijeku je bilo državno člansko prvenstvo v športnem ribolovu, na katerem so sodelovale republiške reprezentance. Tekmovali so v ribolovu, peteroboju in troboju. Slovenijo so na tekmovalnem zastopali bratje Drago, Mirko in Bojan Božič, člani ribiške družine Murska Sobota in se odlično odrezali.

V ekipnem tekmovalstvu je Slovenija zasedla prvo mesto s 744 točkami pred Makedonijo 684 in Hrvaško 675,15 točkami. S tem je ekipa Slovenija osvojila naslov državnega prvaka. V konkurenci posameznikov je državni mladinski prvak Bojan Božič osvojil drugo mesto z 265,75 točkami. Mirko Božič je bil z 246 točkami četrti, Drago Božič pa z 233,35 točkami peti.

Bratje Božič — Drago, Mirko in Bojan pa so sodelovali tudi na tekmovalstvu za pokal Jugoslavije v Mosta-

Družina Božič — stojata od leve: Mirko in Janko (strokovni vodja RD Murska Sobota in slovenske reprezentance). Čepita: Drago in Bojan. Foto: Feri Maučec

rju, kjer so zastopali ribiško družino Murska Sobota in se prav tako lepo odrezali. V ekipni konkurenci so osvojili drugo mesto s 732 točkami za ekipo Dolnjega Vakufa iz Bosne in Hercegovine. Posamezno je bil Bojan (269 točk) drugi, Mirko (234 točk)

terti in Drago (229 točk) peti.

Zadnji rezultati bratov Božič na najrazličnejših tekmovaljih kažejo, da so res pravi mojstri in da sodijo v sam vrh jugoslovanskih tekmovalcev v športnem ribolovu. Feri Maučec

NOGOMET

Seminar za inštruktorje

Medobčinska nogometna zveza skupaj s trenersko organizacijo razpisuje 40-urni seminar za inštruktorje nogometa. Seminar bo v dveh delih in sicer: od 20. do 22. ter od 27. do 29. avgusta v Murski Soboti (petek popoldan, sobota cel dan in nedeljo dopoldan). Za seminar se lahko prijavijo kandidati, ki imajo končano osnovno šolo, so stari najmanj 18 let in so aktivno igrali nogomet. Prijave je treba poslati najpozneje do 6. avgusta 1982 na Medobčinsko nogometno zvezo Murska Sobota. Mladinska ulica 3. Ob prijavi za seminar je kandidat oziroma klub, ki ga pošilja na seminar, dolžan vplačati 500 dinarjev kavicije, ki pa se po opravljenem seminarju vrne vplačniku.

Stroške seminarja financira TKS Murska Sobota, ostale stroške pa vsak posameznik oziroma klub. Zaželeno je, da se seminarja udeleži čim več kandidatov.

KONJENIŠTVO

Fisko (Hanžekovič) prvi

Konjeniški klub Triglav Bled je v počastitev praznika občine Radovljica pripravil kasaške dirke, katerih so se udeležili tudi kasači iz KK Ljutomer in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Najboljši je bil Fisko z voznikom Hanžekovičem iz Veržaja, ki je zmagal v dirki za 3 do 12 letne kasače z avtoštartom na 1800 m dolgi progi. Fines z voznikom Seršenom pa je bil tretji. Tretje mesto je osvojil tudi Fingo z voznikom Alojzom Slavičem iz Ljutomera, Lareta z voznikom Frasom pa je bila peta. To je bila dirka dvoletnikov.

KOLESARSTVO

Berden sedmi

Na tradicionalni 15. mednarodni kolesarski dirki „Po ulicah Kranja“ so sodelovali tudi mladi kolesarji iz Pomurja. Najuspešnejši med njimi je bil Berden, ki je v konkurenci mlajših mladincev zasedel sedmo mesto. To je lep uspeh, saj je bila konkurenca zelo močna.

NOGOMET

Olimpija: Avstria (C) v Bakovcih

Slovenski prvotigaš Olimpija iz Ljubljane bo v Bakovcih odigral še eno prijateljsko mednarodno tekmo. V nedeljo, 8. avgusta 1982 ob 16.30, se bodo ljubljancani pomerili z Avstrijo iz Celovca, katere pokroviteljstvo je prevzel deželni glavar avstrijske Koroške Leopold Wagner. To bo prav gotovo še ena lepa priložnost za ljubitelje nogometa v Pomurju.

PRIJATELJSKI NOGOMET

STRAS: MURA 1:9

Nogometaši Mure so gostovali v Spiefeldu v Avstriji in visoko premagali moštvo Strasa. Gole za Muro so dosegli: Gabor, Vrščič, Jančar po dva ter Hartman, Slavic in Ivanič po enega. V četrti igri Mura v Murski Soboti z Bakovci.

NAFTA: SLOGA 2:3

Nogometaši iz Čakovca so gostovali v Lendavi in premagali domačo Nafto. Oba gola za domačine je dosegel Pal.

BAKOVCI: RUDAR 1:1

Bivši drugoligaš Rudar iz Titovega Velenja je v Bakovcih igral z domačim moštvom neodločeno 1:1. Gol za Bakovce je dosegel Smodiš.

MURA: SLOBODA 1:1

STRELSTVO

Najboljši Sobočani

Lovska družina Brezovci je pripravila meddružinsko tekmovalje v streljanju na umetne golobe. Udeležilo se ga je 55 lovcov iz osmih lovskih druženj Prekmurja. Največ uspeha so imeli člani lovške družine Murska Sobota, ki so osvojili prvo mesto pred Križevci v Prekmurju in Cankovo. Med posamezniki pa je zmagal Nikola Ferencič (MS) pred Jožetom Carjem in Mirkom Horvatom, prav tako iz Murske Sobotne.

Zmagalo društvo upokoencev

Na nedavnem tekmovalstvu v streljanju z malokalibersko puško v Kančevcih je prvo mesto osvojila ekipa Društva upokoencev Murska Sobota, med posamezniki pa Jože Senčur, član DU M. Sobota in ne DRŠI Murska Sobota kot smo napačno poročali v 27 številki Vestnika.

NAMIZNI TENIS

DUŠAN KOVAČ NAJBOLJŠI PIONIR

Na svoji zadnji seji je strokovni svet sprejel pregled točkovanja za jakostne lestvice sezone 1981/82, ki jih bo potrdilo predsedstvo NTZS na svoji seji v mesecu avgustu. Jakostne lestvice so najboljši pokazatelj kakovosti oziroma uspešnosti posameznega igralca, saj uvrstitev na njih ni odvisna od samo enega tekmovalnega temveč je zbir uspehov ali neuspehov posameznega igralca skozi vso sezono. Pogled na jakostne lestvice nam pokaže, da so bili Sobočani uspešnejši od lanske sezone v mladinski in pionirski konkurenci, nazadovovali pa so v članski konkurenci, predvsem zaradi tega, ker so bili njihovi trije najboljši Kovač, Pavič in Horvat v JLA.

Kljub temu, da je Kovač zaradi JLA malo nastopal, je pristal na 5. mestu — lani je bil zanesljivo najboljši — drugi najboljši Sobočan Serčer je pristal na 12. mestu, Maras in Likar od katerih se je veliko pričakovalo, pa na 19. oziroma 21. mestu, tudi zaradi tega, ker v drugem delu sezone nista mnogo nastopala. Na 26. mestu se je prebil pionir Dušan Kovač, ostali pa so pristali za 30. mestom. Velik napredek v primerjavi z lansko sezono je prinesla mladinska konkurenca, saj je Dušan Kovač zasedel zelo dobro 6. mesto — lani je bil 23. — in če bo z zastavljenim delom nadaljeval ima v novi sezoni velike možnosti za uvrstitev med najboljšo trojico. Tudi Miran Močan je z uvrstitvijo na 16. mesto precej izboljšal lansko uvrstitev, ko je zasedel 35. mesto, vendar je bilo že letos pričakovati od njega več. Ob zastavljenem programu bi se moral tudi on v novi sezoni boriti za sam republiški vrh. Pionir Benko je osvojil 25., Zadravec pa 31. mesto. Največ uspeha pa so imeli Sobočani v pionirski konkurenci, kjer je Dušan Kovač zanesljivo osvojil 1. mesto z veliko prednostjo pred drugouvrščenim Jamškom. To pa tudi ni čudno, saj je ob naslovu republiškega prvaka, tretjega mesta na državnem prvenstvu, zmagah nad dveh pozivnih turnirjih, dosegel še vrsto drugih dobrih uvrstitev in bo tako na seji predsedstva NTZS prejel zaslužen priznanje za osvojeno prvo mesto. Med deseterico sta še dva Sobočani in sicer Veran na 6. ter Benko na 8. mestu, prav od slednjega pa se v novi sezoni pričakuje, da se bo boril za sam vrh. V novi sezoni pa se veliko pričakuje od mladih Kuzme, Benkoviča, Sinicove ter še nekaterih.

M. U.

NOGOMET

Veliko zanimanje za enotno pomursko ligo

V novi tekmovalni sezoni bo prišlo do nekaterih sprememb v tekmovalnem sistemu pomurskega nogometa. V zvezi s tem so bile številne razprave v nogometnih organizacijah Pomurja. Končno je prišlo do dogovora o ustanovitvi enotne pomurske nogometne lige, s čimer soglašajo tudi vse štiri pomurske občinske zveze za telesno kulturo. Upoštevana je bila tudi pripomba OZTK Lendava, da naj bi namesto mladincev v pomurski ligi nastopali kadeti, če pa bodo nastopali mladinci, to ne sme vplivati na že obstoječo četrto selekcijo posameznih piramid.

Med ljubitelji nogometa v Pomurju vlada veliko zanimanje za enotno člansko pomursko nogometno ligo. Na skupnem sestanku v Beltincih so se namreč predstavniki medobčinske nogometne zveze Murska Sobota in občinske nogometne zveze Lendava dogovorili, da se ustanovi enotna pomurska nogometna liga z 12 člani. Po pet članov bo iz lendavske in soboške občine, po en pa iz radgonske in ljutomerske občine. V lendavski občini so se dogovorili, da bodo v enotni pomurski ligi nastopala moštva, ki so zasedla prvih pet mest v prvi občinski nogometni ligi. To so Turnišče, Dobrovnik, Petišovci, Crenšovci in Hotiza. Iz ljutomerske občine bo nastopalo moštvo Veržaja, iz radgonske pa Radgona. Izvršni odbor medobčinske nogometne lige Murska Sobota pa je glede na sprejete kriterije (to je, da morajo obvezno imeti vsi klubi, ki tekmujejo v enotni pomurski ligi mladinsko ekipo, da imajo prednost tisti klubi, ki delajo s prvimi tremi selekcijami ter da imajo po predpisih urejena igrišča, slačilnice, kopalnice in ustrezen strokovni kader), predlagal, da v enotni pomurski ligi nastopajo naslednja moštva: Beltinka, Bakovci, Tišina, Rakičan, Rogošci ali Lipa. Prav ta predlog je v javni razpravi vzbudil veliko zanimanje in doživel tudi nekaj pripomb. O teh bo ponovno razpravljali

izvršni odbor in pripravil predlog, o katerem bodo dokončno odločali delavci MNZ Murska Sobota 15. avgusta. Enotno pomursko nogometno ligo bo vodil 7 članski odbor, ki bo sestavljen iz predsednikov obeh zvez ter treh predsednikov komisij ter še po enega člana iz vsake zveze. Zadnji dve ekipi bosta izpadli iz lige, na njihovo mesto pa bosta prišla prva iz občinskih lig Murska Sobota in Lendava. V kolikor pa ta ne izpolnjujeta pogojev, bosta morali drugouvršeni ekipi odigrati kvalifikacije z zadnjima dvema ekipama, ki bi sicer izpadli.

Poleg enotne pomurske nogometne lige bosta v soboški in lendavski občini ustanovljeni po dve ligi iz ostalih moštev. Tako bi po kvalitni prioriteti v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota nastopalo 10 moštev in sicer: Izakovci, Grad, Apače ali Šalovci, Romah, Gančani, Bogojina, Pušča, Melinci, Vrelec in Bratonci. V drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota pa bodo sodelovali: Filovci, 11 plavil iz Sela, Tromejnik, Prosenjakovci, Cankova, Sedičica, Križevci in Gornji Slaveži. Obstaja pa še predlog po teritorialni razdelitvi. Že 22. avgusta bodo na sporedu pokalne nogometne tekme, teden dni kasneje pa naj bi se začelo prvenstvo v pomurski nogometni ligi.

Na območju Pomurja bo ustanovljena tudi nogometna liga kade-
tov, ki bo štela šest članov. V njej bosta sodelovali po dve moštvi iz soboške, ljutomerske in lendavske občine, medtem ko radgonska občina ne bo imela svojega predstavnika.

Namen ustanovitve enotne pomurske nogometne lige je, da bi osegli v prihodnje večjo kakovost nogometa, hkrati pa tudi normalnejše vključevanje talentiranih nogometašev v višje selekcije. To pa naj bi tudi na igrišča pritegnilo še več ljubiteljev nogometa.

ZA ŠOLO ZA ŠOLO
za šolo
za šolo

V
BLAGOVNICI

šolske torbice
konfekcija
copate in
čevlji

TOZD
IZBIRA
VELETRGOVINA
Potrošnik
MURSKA SOBOTA

S KONJEM OD BUENOS AIRESA DO NEW YORKA

Bilo je 23. aprila 1925, ko se je tridesetletni argentinski učitelj Felix Tschiffery s konjem odpravil na 16 tisoč kilometrov dolgo pot od Buenos Airesa do New Yorka.

Ko so nekaj mesecev pred tem zvedeli za učiteljevo nameru, so ljudje zmajevali z glavami, kako neki bo konj premagal planinske vrhove v Čilu in Peruju, kako bo prenesel pot čez visoke Ande. Tschifferyju je šlo za to, da dokaže vzdržljivost patagonskih konj, kar bi bilo za Argentino, deželo pamp in gaučov, velikega pomena. Za potovanje je izbral dva konja: Mancha in Gata, prvemu je bilo 15, drugemu 14 let.

Tako je v pripravi napočil tisti odločilni aprilski dan, ko se je Felix odpravil na to dolgo pot. Po ulicah Buenos Airesa so popotnika, oblečenega v obleke gauča, pospremlili avtomobilisti, fotoreporterji in radovedneži. Nekaj dni se je ta deseteronoga odprava pomikala po nepreglednih pampah. Tschiffery se je opravičil na poti s precej pomanjkljivo opremo. Niti šotora si ni privoščil. Plašč in nekaj drugih kosov obleke, daljnogled, zdravila, mreža proti komarjem, najnujnejša zaloga hrane, vse to je bilo na hrbtu „rezervnega“ konja. Minevali so tedni in meseci. Tschiffery je ugotavljal, da bo največji problem s hrano za konje. Zato jo je sproti kupoval in jo po vlakih pošiljal naprej. Prispel je pod Ande in pričela se je mučna pot preko štirih tisoč metrov visokih grebenov. Po strmih in ozkih poteh so se počasi pomikali naprej. Nekega dne je Gata, ki je nosil opremo, spodrsnilo. Prišel je drseti proti prepadu. Toda zaustavilo ga je neko drevo. S pomočjo drugega konja je Gata ponovno privlekel na gorsko stezo. Nešto visečih mostov, ki so jih naredili Indijanci so morali prehoditi. Konja in jezdec so trpeli zaradi preredkega zraka, na-

padle pa so jih tudi nekakšne miši. Ko je Tschiffery pustil Anovo za sabo, je vedel, da se ponovno vrača v civilizirani svet.

Iz perujske Lime je naslovil na uredništva listov v Buenos Airesu telegrame katerih je sporočal, da se konja dobro držita.

Potem je sledilo potovanje preko večno suhih pokrajin, ki po pol leta ne vidijo niti kapljice dežja. Šele v Kolumbiji, kamor so prišli preko Ekvadora so se razmere izboljšale. Konja sta imela na izbiro celo banane.

Prišli so do neke reke in Gato se je ustavil kot vkopan. Ne zlepa ne zgrda ga ni spravil naprej.

Potem je Tschiffery v daljavi zagledal nekega Indijanca, ki je mahal z rokami in mu dopovedoval, da je pred njim živo blato, ki je pogoltnilo že marsikatero potnika.

Tschiffery se je lahko vedno zanesel na svoja konja, ki se nikoli nista oddaljila od njega. Iz Kolumbije so potovali preko Paname, Kostarike, Nikaragve.

Močvirja na poti so bila polna krokodilov. Pogostokrat so nalleteli na živi pesek. V hitro tekočih rečicah so prežale električne jegulje. Tschiffery se je nekoč zastrupil z nekim trnom.

Življenje mu je rešil Indijanec, ki je poznal zdravilna zelišča.

Tako so počasi prišli na mehiško mejo. Minilo je leto dni, odkar so se odpravili na pot. V taktat nemirni Mehiki so Tschifferyju dodelili vojaško konjeniško spremstvo, ki naj bi ga varovalo pred razbojniki.

Toda spremljevalci so se kmalu utrudili in Tschiffery je spet ostal sam s svojima konjema, preživljajoč nezno klimo in strme gorske poti.

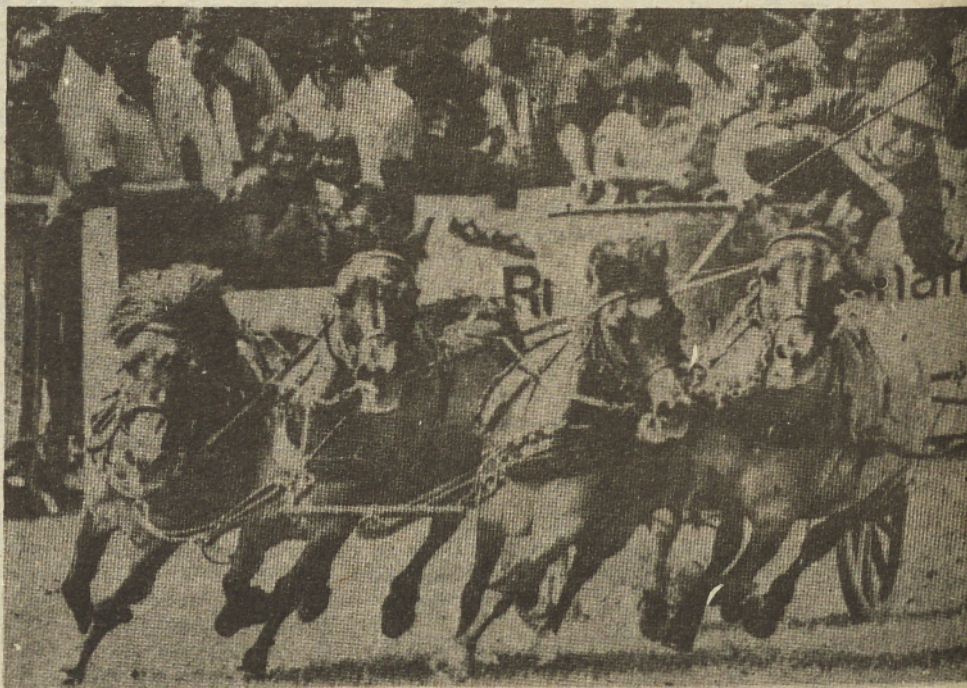
Ko je ta nenavadni potnik

prestopil mejo ZDA se je znašel v središču svetovne javnosti. Mnogi ameriški časopisi so o ekspediciji pisali dolge članke in reportaže. Radijske postaje so v živo obveščale svoje poslušalce o poteku potovanja proti Dallasu. St. Luisu, Louisvillu, Washingtonu in New Yorku.

Zadnjih tri tisoč kilometrov potovanja je bila najbolj mučnih, kajti konji so morali hoditi po asfaltu. Plašili so jih avtomobili.

V New Yorku so Tschifferyju priredili velik sprejem. Stotisoči so bili na ulicah. Na koncu poti sta popotnika pričakala newyorški župan in argentinski veleposlanik.

Potem so se z ladjo vrnili v Buenos Aires. Konja sta v neki prerijski konjušnici preživela preostanek svojega življenja, mirno in udobno. Tschiffery je umrl leta 1954 v Londonu. Njegovo krsto je spremljalo 250 aregntinskih konjenikov, oblečenih v pisana oblačila gaučov.

V zahodnonemškem Offenburgu so se naveličali iger današnjega časa in si omislili tekmovalstvo s četverovpregami, podobno kot nekoč stari Rimljani.

Če bi nenadoma presahnili vsa morja (kar se seveda ne more zgoditi), bi reke, ki se izlivajo v morja, potrebovala šestdeset let, da bi morja in oceani dosegli prvotno gladino.

xxx

Na Škotskem je še danes kaznivo, če ženska umiva okno in

drugje smo prebrali

Pri tem stoji na okenski polici, če moški kupujejo tobak pred peto uro zjutraj in če opazujejo kako krava kotli. Poslanci britanskega parlamenta so ukrenili vse potrebno, da od leta 1984 ta zakonska določila ne bodo več veljala.

Po verovanju domorodcev na otoku Fidži v Tihem oceanu pridejo v peklo samo neozenjeni.

xxx

V Angliji je preko 150 gradov in dvorcev za katere trdijo, da v njih straši.

xxx

Albatros lahko leti in spi hkrati.

S KRALJI NI VEDNO PREPROSTO

pa jim daje v glavnem le sijaj slavne preteklosti.

Sedanji kandidat za britanski prestol se je rodil v bolnišnici kot prvi v kraljevskem rodu in hkrati kot večina Britancev. Prihranjen mu je bil tudi mučni ceremonial slovesnega sprejema in obhajila ter javnega razkazovanja, kot je bilo stoletja v navadi. In tudi pri rojstvu prestolonaslednika so bili navzoči le tisti, ki so pri takšni stvari potrebni. Nekdaj ni bilo tako, daj so se okoli kraljičine porodnice postelje gnetle mnoge priče. Zgodovinarji poročajo, da je bilo pri rojstvu Jamesa F. E. Stuarta leta 1688 prisotnih kar 67 prič, od tega jih je 18 stalo neposredno pri kraljičini postelji, pa so se kljub temu dvignile govorice, da je kraljica le hlinila porodno bolečino in da so novorojenčka podtaknili in skrivoma prinesli v spalnico.

Nasploh pri rojevanju britanskih kraljev ni šlo vse tako po sreči, kot je bilo to tega junija. Moških potomcev včasih ni in ni hotelo biti, če pa so se otroci že rojevali, so kmalu po rojstvu umirali. Kraljica Ana, ki je vladala v 18. stol., je osamljena zanosila in rodila, a noben od njenih otrok ni živel dlje kot do 11. leta. Kralju Georgeu III. se je rodilo 15 otrok, a noben ni dočakal krone. Slavna kraljica Viktorija, po kateri se imenuje cela zgodovinska doba, je bila prva, ki je rodila pod narokozo, vendar mrtvorojenka.

A četudi je porod lepo stekel, je bodoče kralje čakalo trdo življenje. V borbi za prestol so bili pogosto nedolžne žrtve močnejših in slavoželjnih sorodnikov, kot je bil primer z Edvardom V., ki je sicer

bil poklican za kralja, kronan pa nikoli, ker ga je kasnejši Richard III. dal zapreti in skupaj z mlajšim bratcem zadušiti, ko je imel komaj 12 let. Henrik IV. pa je imel komaj 10 mesecev, ko so ga proglasili za kralja leta 1422. Kot dvehletni otrok je moral sedeti na prestolu in otvoriti sejo parlamenta.

Zgodovina kraljevstva britanske krvi je torej polna nenavadnih in krvavih zgodb. Sedanjega dediča kraljestva čaka mirnejše otroštvo, a prav nič mirnejši svet. Med drugimi je nedavni vdor v kraljičino spalnico pokazal, da člani kraljeve družine niso varni pred možnimi teroristi in kaj lahko podobno doleti tudi mlajši welškega princa. Ni mu zavladati, saj mirnega življenja bogastvo in slava najbrž ne odtihtata.

stare koprive najbolj pečejo

Poletje je ponavadi najbolj dolgočasen letni čas. Zaprejo se šole, konča se sezona sestankov, televizija začne vrteti dopustniški „zabavni“ program, konča se prerivanje na nogometnih igriščih in za zeleno mizo, kjer se odloča o zmagovalcih. Delovni ljudje množično zapuščajo delovna mesta in gredo na morje, v planine ali k sorodnikom na deželo, ki so jih seveda nad vse veseli, ker prav takrat nimajo drugega dela, kakor skrbeti za obiske.

Julija se skratka začneja obdobje strašnega dolgočasje, ki traja vse tja do septembra. Takrat namreč začnejo prihajati opomini zaradi neplačanih računov in davkov in se tudi začneja pouk. Začetek pouka pa je poln zanimivosti za starše, ki morajo takrat zaradi brezplačnega šolanja odrediti za šolske potrebščine svojih otrok na kupe denarja. Od septembra naprej je zmerom

Skisane kisle kumarice

kaj zabavnega in zanimivega. Julija in avgusta pa je — kot pravijo časnikarji — obdobje kislh kumaric. Dolgčas pa ni prav nič koristnega. Zaradi dolgočasje si ljudje marsikdaj izmislijo kakšno nepotrebno in nevspešno. Najbolje je tedaj, če nikoli nikomur ni dolgčas. Zato kaže tudi za obdobje kislh in dragih kumaric pomisliti, kako pregnati dolgčas in tako zabavati vse tiste delovne množice, ki ostajajo doma, saj jim zaradi turističnih cenikov ne odgovarja primorsko podnebje.

Marsikje so si zato letos izmislili takšne ali drugačne zanimivosti, s katerimi naj se delovno ljudstvo pozabava v hudo dolgočasnem kumaricnem obdobju. Po svoji je na to mislila celo vlada, ki si — kot kaže — letos ni privoščila pravega kolektivnega dopusta. Še manj pa si je takšen dopust privoščil zvezni zavod za cene. Sicer ni mogoče trditi, da njegovi uslužbenci niso šli na kolektivni dopust prav zato, ker bi

želeli v kumaričnih mesecih zasoliti cene takih ali drugačnih artiklov. Znanec Bertalan, ki je za vratarja v zelo pomembni ustanovi, mi je namreč dejal, da dobro ve, zakaj uslužbenci zavoda za cene niso pospravili pisarn in odšli kolektivno na taborjenje. Rekel mi je, da v tem zavodu zdaj, poleti prav gotovo preračunavajo, katere cene so pozimi in spomladi preveč navili in katere bodo tedaj jeseni globoko znižali. Mnogi drugi organi pa tudi poleti dežurajo zaradi dinarja, ki je začel plavati. Bojijo se namreč, da ne bi tisti hip, ko bi ga pustili samega, utožil. Z njim so namreč imeli doslej še zmerom kakšno nevspešnost, saj je prav rad ravnal čisto drugače, kakor so mu povedali.

Naš komentar k Ljubljanskemu pismu iz leta 1973: kot naročeno nam je prišlo in zato ga skoraj v celoti objavljamo. Ali ni vseeno: ali leta 1973 ali leta 1982!

—brž—

za razvedrilo

RADOVEDNA GOSTJA
— Kdo za vraga tako kriči v pritličju?
— Nič hudega ni. Milika se pogovarja s sestrično v Bogojini.
— Zakaj pa za tak pogovor ne uporabi telefona?

MAJHNA ZAPREKA
— Vem vem, dobro vem, tovariš Potičnik, vaš sin bi se rad izšolal za kriminalista in rabi štipendijo, vendar...
— Je kakšna zapreka?
— Ko ste bili na dopustu, je sodeloval pri vlomih v mestne kioske!

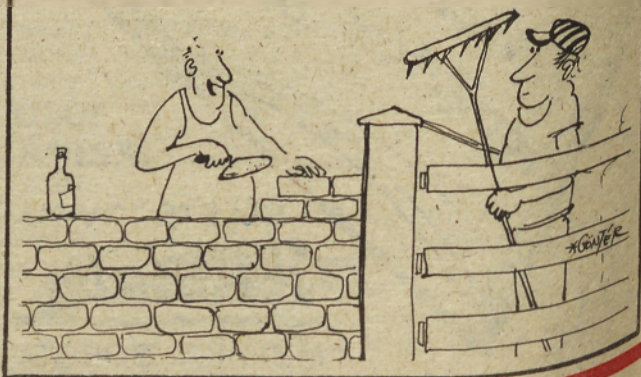
PAVLIHA PONUJA
Pavliha v kolofonu ponuja desetletno in do-

smrtno naročnino. Za desetletno je treba odšteti 5.000, za dosmrtno pa 20.000 dinarjev. Desetletna in dosmrtna naročnina sta plačljivi samo vnaprej. Kdor ju plača, dobi deset let oziroma do smrti vsako leto Pavliho-vo pratiko brezplačno.

Stoletnik, ki bere brez očal, je ob tem zavzel: »Veseli bom, če bom lahko prebral vsaj še eno pratiko.

Ob razvrednotenju dinarja se bom, kot kaže, lahko smejal do konca dni. Odločil sem se za dosmrtno naročnino.

No, ne sosed, ne koristim dopusta, le malo bolniške sem si „zrihtal“ zaradi teh predragih zidarskih storitev

Poleti enostavni obroki

Zelo je pomembno, da so poletni obroki enostavni, da nimajo velike kalorične vrednosti, po drugi strani pa morajo vsebovati nujne minerale in vitamine. Zato priporočajo kar največ vrtnin in sadja. Toda z jedilnika ne smete odstraniti tudi drugega živeža, prav tako pa tudi ne hrane, katere sestavine prav tako doprinesejo k pravilnemu delovanju organizma. Poleti je torej treba jesti tudi sir, meso in ribe, prav tako pa tudi jajca in mlečne napitke, ker organizmu zagotavljajo neobhodne beljakovine. Kisli mlečni napitki, jogurt, kefir in kislilo mleko, imajo poleti prednost pred sladkim mlekom, prav tako pa je treba bolj kot svinjsko mast uporabljati rastlinsko olje in mast.

Količine sladkorja in kruha morajo biti normalne.

Ko se vrtnine kuhajo, se v vodi raztopi precejšen del mineralnih sestavin, prav tako pa tudi vitaminov. Bolj zdrav je, če čimveč vrtnin jeste surovih, torej nekuhanih, v obliki solate. Če pa povrtnine že kuhate, vodo uporabite za pripravo juhe. Vitamin C se delno uniči, tudi ko pride v stik s kisikom iz zraka. Tako, na primer, če sadje ali povrtnine narežete na drobno in ju dlje časa pustite, bo izguba vitamina C kar precejšnja.

Poleti jejte redno, ne zamenjajte nobenega obroka, dobro pa je tudi, da bode obroki vsak dan ob približno enakem času. Priporočajo tudi lahke južine med posameznimi obroki, na primer sadje, mali sendvič, kislilo mleko ali jogurt. To pripomore, da do naslednjega obroka (kosilo ali večerja) ne boste lačni. Večerja naj ne bo tik pred počitkom, ampak kaki dve uri prej.

civilna zaščita

KAKO RAVNATI OB ALARMU?

Vojna je družbeno-godovinski pojav, ki prinaša hude nesreče; zlasti ogroža nezadostno obveščeno in pripravljeno prebivalstvo. Zato moramo ljudi dobro pripraviti na vojne razmere, da bi bili poučeni o pravilnem ravnanju.

V sestavi naše ljudske obrambe pomeni civilna zaščita tisti del sil, ki mora reševati prebivalstvo in materialne dobrine v vojnih razmerah.

Obveščanje prebivalstva Velika hitrost sodobnih letal in rak- et omogoča napad z oddaljenega ozemlja na drugo, celo s kontinenta na kontinent, kar nam otežuje ugotavljanje in spremljanje napada. V drugi svetovni vojni je od alarma do prileta letal minilo komaj 10 do 15 minut. V današnjih razmerah ne bi preteklo niti toliko časa.

Kljub veliki hitrosti sodobnih letal imamo tudi sodobna tehnična sredstva: radarje, radijske zveze, spremljajoči sistem televizijske mreže . . . ki nas pravočasno obveščajo o preteči nevarnosti. Pri nas imamo centre za obveščanje in alarmiranje, ki so edini pooblašteni dajati ustrezna obvestila in znake za alarm. Ti pravočasno seznanjajo prebivalstvo o bližnji nevarnosti, zato da bi sprejele ukrepe za osebno in kolektivno zaščito.

Znak za alarm — preplah Znak za alarm oznanimo z različnimi vrstami siren. Poleg njih imamo še dopolnilna sredstva v prostorih, kjer bi zaradi delovanja strojev preslišali zvok glavne sirene. Za dopolnilna sredstva rabijo ročne sirene, piščalke, zvonovi, kante in drugo. Pri alarmu vključimo električno sireno, ki zavijajoče tuli 1 minuto. Konec alarma objavi električna sirena z enakomernim zvokom.

Kako ravnamo ob znaku za alarm? Pred odhodom v zaklonišče moramo v stanovanju izključiti električno osvetlitev (odviti varovalke na razvodni plošči ali vsako svetilko zase); povsod pogasiti ogenj, zapreti vse plinske ventile, zapreti vse pipe vodovodnih instalacij, vzeti vse pripravljene osebne dokumente in denar, vzeti sredstva za osebno zaščito, ročno lekarno, rezervno hrano, najbolj potrebno obleko, odejo in transistor, odpreti vsa okna in vrata, razen vhodnih.

Po opravljenih delih, pri katerih morajo sodelovati vsi družinski člani, odidemo v hišno ali najbližje javno zaklonišče ali na drug kraj za zavarovanje (rov, podzemeljski prehod ipd.). Pred odhodom v zaklonišče moramo zapreti glavni ventil za vodo in izključiti glavni električni vod, s katerima se stavba oskrbuje z vodo in električnim tokom.

Kako ravnamo na delovnem in javnem mestu? Takoj po znaku za alarm delavci prenehajo delati in se ravna po določenih ukrepih štaba civilne zaščite svoje delovne organizacije. Ljudje v gledališču, kinu, na železniški ali avtobusni postaji odidejo brez panike v najbližje javno zaklonišče. Kdor je med alarmom na ulici, gre v najbližje javno ali hišno zaklonišče. Vozniki v zasebnih vozilih ali v vozilih javnega prometa nemudoma ustavijo vozila, vendar ne blizu križišča, in odidejo v najbližje javno ali hišno zaklonišče. Vprezna vozila odpeljejo na najbližje dvorišče, kjer živali privežejo k drevesu, ljudje pa odidejo v najbližje šolsko ali ročno zaklonišče.

Alarm lahko zateče ljudi tudi zunaj dosega siren, zaklonišče in zaklonov. Tedaj uporabljajo naravne zaklone: kanale, jame, useke, ograje, zemeljske vdolbine, klopi, če so od njih oddaljeni nekaj korakov. Če nimamo v bližini nobenega zaklona, se vlečemo z obrazom proti zemlji in z rokami pod seboj. Z lastnim oblačilom si prekrijemo odkrite površine telesa. V takem položaju ostanemo do konca alarma.

OB ALARMU JE VAŽNO, DA OSTANE ČLOVEK ZBRAN, ODLOČEN IN PREMIŠLJENO OPRAVLJA VSE SVOJE NALOGE.

za razvedrilo

DVOUMNA

— Ta vročina me razganja. Kaj če bi šla popoldne po gobe?
— Hvala, še ne, ker sem trenutno tako in drugače na varnem!

TIK PRED BOBNOM

— Gledam, opozarjam, vendar nič ne zaleže. Po moje bodo soboške cvetličarke kmalu na bobnu.
— Ne pretiravaj; dobro so založene.
— To že, vendar tisti, ki kradejo cvetice z mestnih gredic, za podarjene šopke kupujejo le še papir za ovitek in nekateri celo pentlje.

ŠPECARKE

Nekam zgubljen si, Marko. Se tega nisi zvedel, da v naših krajih snemajo film o tistem, kar so strici povedali.
— Brez skrbi. Seznanjen sem. Teci so mi povedale od A do Z.

DVE MOŽNOSTI

— Oprostite, tovariš zdravnik, sem morda med pregledom pri vas pozabila vijoličaste hlačke?
— Ne, pri nas v ordinaciji ni nič takšnega.
— Še enkrat oprostite. Vprašala bom že zobozdravnika. Tam sem bila dve uri kasneje . . .

MAJHNA BOJAZEN

— K vragu bom prišel, če bo šlo tako naprej: v trolej-busu so mi ukradli ročno uro, v podzemni železnici denar-nico, v bifeju je med pogovorom nekdo izpraznil moj vrček piva . . .

— Nasvet: stoj na nogah, če ne, boš šel bos domov!

PREPOZNO?

— Tovarišica, če mi pretipkate teh trideset vrstic, vam bom dal takoj dva kilograma pralnega praška.

— Ne pride v poštev.

Delovni čas je, pralnega praška imamo doma dovolj . . . Prišli ste prepozno.

— Kaj pa, če vam prinesem nekaj zavitkov kave?

— Naj bo, ker ste ravno vi; čez pet minut bo vse prepisano!

NEJEVOLJA

— Kičo, nič me ne moti tvoje slikarsko ljubiteljsko, celo ponosna sem nad tvojimi ustvarjalnimi sposobnostmi.
— In kaj potem?

— Portret svoje tašče bi lahko obesil na žebliček in ne na vrvi!

MODA 1982

Do nedavnega je bilo perilo pri nas (kar zadeva modo) močno zapostavljeno. No, končno se stanje spreminja; tudi perilo sledi modi. Manekenki na naši sliki prikazujeta kimono v kitajskem stilu. Kreator je Bora Filipovič iz Zemuna. Kimona sta atraktivnega videza, pa je skorajda škoda iti v takem perilu v posteljo. Kimono je primeren za nošnjo v stanovanju. Ni kaj, prijetna sprememba ne le za ženske, ki se bodo oblekle v kimono, ampak tudi za »opazovalce«, saj so klasične jutranje in večerne halje že precej zastarele in prav nič privlačne.

POPRAVILO KARDANA

naredi sam

V delovnih konicah se nam pogosto kvarijo stroji. Ko stroj najbolj potrebujemo, ga moramo zopet hitro usposobiti. Kaj storimo, če se nam pokvari kardani?

Če opazimo, da so ležaji izrabljeni, kar je pri kardanih pogosto zaradi pomanjkljivega mazanja, je treba kardani razstaviti in ležaje zamenjati. To storimo takole:

- teleskopsko gred razpolovimo in snamemo zaščitni pokrov;
- gred privijemo v primež in sprostimo vskočnike ležajev. Če so z notranje strani, si pomagamo z izvijačem, če pa so z zunanje strani, pa s kleščami;
- obrnemo kardansko gred in vpneemo v primež vilice krajšega dela gredi. S plastičnim ali lesenim kladivom udarjamo po vilicah daljše gredi in skušamo potisniti ležaj iz ušesa, kolikor je mogoče;
- vpneemo v primež del ležaja, ki smo ga potisnili iz ušesa. Zaščititi ga moramo z gumijastimi vložki, ki jih vstavimo med ležaj in čeljusti. Sedaj s kladivom udarjamo po vilicah, da izvlečemo ležaj.
- Preden sestavimo kardani, pregledamo ušesa. Če opazimo rise, jih zgladimo. Pri sestavljanju delamo takole:
 - namažemo ušesa in v primež vpneemo vilice;
 - vstavimo križ ter natakneemo tesnilo, ki mora sesti čim nižje;
 - z eno roko pridržimo križ, z drugo pa natakneemo ležaj;
 - z lesenim ali gumijastim kladivom skušamo spraviti ležaj na svoje mesto;
 - natakneemo nasprotni ležaj in vstavimo vskočnik za prvi ležaj, nato se lotimo drugega ležaja.

M. M.

'REGICA' — napovedovalka vremena?

Koliko rega (zelena žabica) ve o vremenu, je težko reči. Tisti, ki poslušajo njeno napovedovanje, pa pravijo: Vzemi samo tako rego, ki se ti je že oglasila. Deni jo v steklenico, ki je široka kakih 10 centimetrov. Na dnu steklenice naj bo zelena trava ali pa pesek z nekaj zelenja. Odene strani dna do druge na vrhu naj bo postavljena lesena lestev ali debelejša veja, in vode nali dve tretjini. Hišni red rege je takšen: kadar prihaja deževje, gre rega v vodo in leži na travi. Če pa pričakujemo lepo vreme, je rega zunaj vode na lestvi ali na steklu. Če reglja, se lahko nanjo bolje zanesemo, kakor pa če molče spreminja svoj kraj bivanja.

Ljudje pravijo o regi, da vselej napoveduje dež, kadar reglja. A drugi do nje baje bolj presodili in pravijo: lepo vreme bo, če reglja svoj kva-kva na višavi. Če pa se oglašja v nižavi, oznanja dež. Kadar pa se rega oglašja v dežju, pravijo, da vreme še nekaj časa ostane deževno.

SESTAVIL MARKO NAPAST	IZSTRELJEVANJE TORPEDOV	VRSTA DOLMATINSKEGA VINA	DRŽAVA V ZGA	LASTNINA	FILMSKA IGRALKA RAS	PEVEC, KI POJE TENOR	JORDANSKA LUKA V RDEČEM MORJU
DAMSKA OBLEKA							
POSEL DELO							
ŽENA ALEKSANDRA VELIKEGA							
STRAN					SIBIRSKI VELETOK		
DOBA VEČNOST				OZINA NA MALAJ	SLOVENSKI KNJIŽEVNIK		
AVTOMOBILSKA OZNAKA ZNA		INDIJSKA OBLEKA KOTNA MERA					TITAN
ŠTUDENT IRLANDIJE							
RASNI NESTRANCI							
ALAIN DELON		VULKAN NA MINDANAU FILIPINI		TOMA PERNATA ŽIVAL	DEL ŽIVAL SKEGA TELESA	PESNIK ŠPOV	
PO SLAPOVIH ZNANA REKA V SEV AMERIKI							
PRIPADNIK AZIJSKEGA NARODA							
TURŠKO MESTO V USTJU MARICE					VELETOK V ITALIJI (TUJI PAD)		

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: eksport, lopatar, enakost, Krka, tj, Ta, ere, rdečke, O, maslo, mops, LS, obi, Sit, tarok, E, Olivier, rak, Puc.

Konec leta po tradicionalnem luninem koledarju je zares tak, kot se to za konec leta spodobi. Ne le, da so ljudje po vseh mestih in vaseh polni veselega pričakovanja, celo v zraku je čutili, da do prihoda novega leta ni več daleč. Mrko, belosivo večerno nebo neprestano parajo bliski, za katerimi je vselej slišati zamolklo pokanje petard, ki proslavljajo vnebohod kuhinjskega boga. Bližnji ognjemet je še glasnejši in še preden se ti ušesa odpočijejo od prevelikega hrupa, je zrak že spet napolnjen z vonjem po smodniku.

V enem od takšnih večerov sem se vrnil v svoj rojstni kraj Luzhen. Čeprav sem bil v tem mestu rojen, v njem sedaj nimam več bližnjih sorodnikov. Začasno me je vzel pod streho Častiti Lu, četrti sin svoje družine, moj daljnji sorodnik in za generacijo starejši od mene, zato ga moram klicati »Četrti strica«. Pripada stari kitajski akademiji književnikov in je zagovornik neokonfucionalizma. Odkar sem ga bil poslednjič videl, se ni dosti spremenil. Malce se je postal, vendar si še vedno ni pustil rasti brade. Ob srečanju sva izmenjala nekaj vpludnostnih fraz, nato je izjavil, da sem se zredil, potem pa takoj začel na veliko kritizirati »Novo stranko«. Vedel sem, da ta kritika ni bila naperjena proti meni osebno, ampak predvsem Kong Youweiju. (Kong Youwei — znan reformist (1858—1927). Zavzemal se je za ustanovitev konstitucionalne monarhije.) V vsakem pogledu pa je bilo jasno, da nimava prav nič skupnega, zato sem kmalu ostal v knjižnici sam.

Naslednji dan sem vstal zelo pozno. Po kosilu sem šel obiskat nekaj sorodnikov in prijateljev in isto sem počel

Novoletna žrtev

tudi tretji dan. Nobeden od njih se ni kaj dosti spremenil; vsi so se pač malce postarali. Vse družine so imele polne roke dela s pripravami na »novoletno žrtvovanje«. V Luzhenu je to pomemben novoletni običaj in vsi ljudje se do onemoglosti drže njegovih pravil. Vsi proslavljajo prihod boga sreče, mu kleče izražajo spoštovanje ter ga prosijo za milost in dobro usodo v prihodnjem letu.

V ta namen je treba zaklati ogromno kokoši, zaviti vratove nešteti racam in nakupiti cele gore svinjine. Potem je treba vse to vestno in skrbno oprati; nič čudnega, da hodijo ob tem času vse vaške ženske naokrog z rdečimi, od vode nabrekli rokami. Ko je meso pečeno in vsa ostala jedila pripravljena, ljudje na slepo zapijejo vanje nekaj parov jedilnih palčic. Tik pred zoro razpostavijo vsa jedila na hišni oltar, prižgejo sveče in kadila ter pobožno prosijo bogove sreče, naj se pogostje in sprejmejo tako pripravljeno novoletno žrtev. Pri žrtvovanju smejo biti navzoči samo moški in ko je obred opra-

vljen, se seveda ponovno začne ognjemet.

Leto za letom je to žrtvovanje nespremenjeno in v vsaki družini je opravljeno na enak način, če izvememo tiste, ki nimajo dovolj denarja za meso in petarde. Tudi letos ni bilo nič drugače.

Nebo je bilo mrko in temno in popoldne so začele na gosto padati snežinke. Velike kot češnjevci cvetovi so poplesavale skozi zrak, poln dima in živahnosti ter tako povzročile, da je postala zmešnjava v Luzhenu popolna.

Ko sem se vrnil v knjižnico Četrtga strica, so bile opeke na strehah že povsem bele. Odsev beline, ki je vdiral skozi okno, je povzročil, da se je soba zdela svetlejša kot ponavadi. Prav lahko si razložil karminsko rdeč ideogram na steni, na katerem je bil vklešan znak za dolgo življenje. Baje je ta znak lastnoročno delo legendarnega taoista Chen Tuana. Eden od dveh stenskih napisov se je bil odlepil in je sedaj ležal zvrt, a nepovezan na dolgi mizi. Drugi je še vedno visel na steni in me opominjal: »Razumevanje vzroka stvari vodi do

duševnega miru«. Malce zamanjarjen sem začel brez pravega zanimanja listati po knjigah, ki so ležale na polici pod oknom. Toda vse, kar sem našel, je bil slovar »Kong Xi«, pri katerem je očitno manjkalo nekaj zvezkov, zbirko komentarjev o filozofskih delih Zhu Xija in Lü Zuquana ter »Štiri klasične knjige«.

Odločil sem se, da bom naslednji dan odpotoval, pa naj se zgodi karkoli.

Poleg vsega ostalega sem v duhu vedno znova videl sliko svojega srečanja s Xiang Linovo ženo in ta slika me je navdajala z nemirom in tesnobo.

Ko sem se popoldne vračal od prijatelja, ki je živel v vzhodnem delu mesteca, sem jo srečal na bregu reke. Prihajala mi je naproti in njen pogled mi je dal vedeti, da namerava govoriti z menoj. Od vseh ljudi, kar sem jih v času svojega obiska ponovno videl, je bila ona najbolj spremenjena. Njeni lasje, ki so bili pred petimi leti prepleteni s srebrnimi nitkami, so bili sedaj popolnoma beli. Nihče ji ne bi prisodil šele nekaj čez štirideset let. Njen obraz je bil strahotno suh in uvel, njena koža rumena in prepredena s črnimi lisami. Prejšnji izraz trpljenja je bil izginil z njenega obraza; sedaj je Xiang Linova žena gledala v svet brezizrazno in topo, kot bi bila izklesana iz lesa. Samo občasno iskrenje v njenih otopelih očeh mi je dalo vedeti, da imam pred seboj živo bitje. V eni roki je držala kosarico iz bambusa, v kateri je imela spravljen prazen, počen lončen vrč, z drugo roko se je opirala na bambusovo palico, ki je bila precej višja od nje. Nohenega dvoma ni bilo — Xiang Linova žena je postala beračica.

Stal sem na mestu ter ča-

kal, da bo prišla bliže in me prosila za denar.

»Torej si se vrnil?« je vprašala najprej.

»Mhm!«
»Čudovito — ravno ob pravem času. Ti znaš brati in poleg tega si videl precej sveta; gotovo zelo veliko veš. Nekaj te moram vprašati.« V njenih ugaslih očeh se je naenkrat pojavila iskrica svetlobe.

Takšnega pozdrava nisem niti najmanj pričakoval. Presenečeno sem buljil vanjo.

»Veš,« je skrivnostno zašepetala in se mi še bolj približala.

»Zanima me, kaj doleti človeka po smrti. Ali se konec koncev spremeni v duha ali ne?«

Njene oči so bile nepremično uperjene vame. Počutil sem se neprijetno in postalo me je strah. Mislim, da sem trpel večje muke kot kak šolarček, ki ga je učitelj ravnokar zalotil nepripravljenega.

Vprašanja o tem ali duhovi so ali jih ni, so mi bila vselej deveta briga. Mrzlično sem poskušal najti odgovor, ki bi ubogi ženi ustrezal. Vsi ljudje v tej okolici trdno verjamejo v duhove — kako to, da je ravno Xiang Linova žena podvomila v njihov obstoj? Ali upa, da jo čaka posmrtno življenje, ali pa, da so to le prazne marnje? Kdo bi vedel... Ampak, zakaj bi še večal gorje nekoga, ki že tako nima ničesar več pričakovati od življenja? Če rečem, da duhovi so, bo imela vsaj še nekaj, česar se bo lahko veselila. Požrl sem slino in oklevaje spravil iz sebe:

»Mislim — jaz mislim, da duhovi verjetno so!«

»Torej je tudi pekeli?«

»Eeee... pekeli?« Vprašanje me je znova spravilo v strašno zadrego in na vse kriplje sem si prizadeval najti ustrezen odgovor.

»Pekeli? No ja, če so duhovi, bi teoretično morali biti tudi pekeli. Po drugi strani pa to tudi ni nujno. Ah, kaj vem — saj nima smisla kaj dosti razglabljati o teh stvarih...«

»Potemtakem lahko vsak človek po smrti znova sreča vse svoje sorodnike?«

»Hm... če jih lahko sreča ali ne...« Šele takrat mi je postalo jasno, kakšen bedak sem. Kljub vsem svojim pretehtanim izgovorom in preudarkom nisem bil v stanju odgovoriti na tri preprosta vprašanja.

»Veš... pravzaprav — ne vem zagotovo. In kar zadeva duhove — če povem po pravici — tudi tega ne vem zagotovo.« Ker ni takoj zahtevala podrobnejše razlage, sem hitro izkoristil priložnost in jo z velikimi koraki popihljal proti hiši Četrtga strica.

Tako sem pobegnil Xiang Linovi ženi, ne pa tudi neprijetnemu občutku tesnobe in nemira, ki ga je srečanje z njo zapustilo v meni. Bal sem se, da bo prinesel moj odgovor Xiang Linovi ženi nevarne posledice. Verjetno se je ob času, ko vsi ljudje proslavljajo novo leto, še toliko močneje zavedla svoje lastne osamljenosti. Ampak — ali ne tiči za vsem tem še kaj več? Če bi se res kaj pripetilo, bi pri tem prav gotovo tudi moj odgovor ne bil čisto nedolžen... Toda že v naslednjem trenutku sem se spet smejal sam sebi in temu, da sem si to slučajno, nepomembno srečanje tako zelo vzel k srcu. Nič čudnega, da me imajo vsi učenjaki za nevrotika. Razen tega pa sem ji tako ali tako pojasnil, da »ne vem zagotovo« in ta odgovor je vse skupaj tako spremenil, da si resnično nimam kaj očitati, pa naj se zgodi karkoli.

(Nadaljevanje prihodnjic)

FERDO GODINA

Poslušala sem njen samogovor in zdelo se mi je, da je razmišljala ta nekoč odlična študentka kemije isto, kakor razmišljam jaz. Razmišljanje, ki ga je rodila ulica, cesta, ječe, gozdovi. Preživeti je treba ta udarec s Heleno, pa bo spet bolje. Vedno je bilo tako ob redčenju naših vrst. Vida pa bolj sebi kot meni:

„Plačujemo visoko oceno. Nobena generacija še ni tako visoke. Le kdo bo ostal. Najboljši ne. Teh ne bo, teh, ki so čisto na svoj način pošteni, ki so kljub strahu neustrašni, ki so kljub stiski in bolečinam brezskrbni in brez bolečin. Teh najboljših ne bo. Tudi Helene ne bo.“

Take so bile tudi moje misli. Mračne. Pozabila sem, da držim v naročju tega revčka z oslovskim kašljem, za katerega v bistvu gre, zanj gre bolj kot zame. A tudi mi bi radi živeli. Kaj bo brez nas ta revež?

Vrašala sem Vido, kako je prišlo do aretacije.

„Na ulici. Dobila sta se z Matevžem, brez potrebe.“

Novo presenečenje. Obtožba, ki spada v sistem obveščevalne, ki se ga Helena ni nikoli dosledno držala. Morala je ljubovati, pljuscati čez rob. In to jo je nazadnje pokopalo. Lahko bi jo pokopalo zadnjič, ko jo je na cesti aretirali agent in so jo potem spustili. Takrat je bila na zvezi s svojim šefom in tudi takrat bi lahko oba aretirali. In če bi ju aretirali, bi bilo vse po pravilih, brez napak, a zdaj so jo aretirali z Matevžem. Krivda je tu, a vendar so krivde relativne. So in niso. Mogoče je imela Helena prav, da je živela tako, kakor je živela. Res pa je, da so jo aretirali za Matevžem. Torej je kriva. Inkubator satanskega volja. Helena, velja! Mogoče ga je vredno upoštevati vsaj do neke mere. Velja ga upoštevati zato, ker te zdaj ni, ker te ne bo več k meni.

„Pred teto Jožo je treba molčati. Postavila vaju bo s Katjo na cesto, če bo zvedela. Od strahu,“ je menila Vida.

Odšla je. Nekoliko si je oddahnila pri meni. Ob slovesu se nisem mogla znebiti občutka, da nekega dne tudinje ne bo več k meni. Najbrž se je tudi sama tega zavedala. Poznala sem ta občutek. A treba je iti. Treba je oditi in Vida je odšla. Tako v bistvu ni bilo ne pravih obtožb časa, ne bremena generacij, ne vzrokov za trpljenje in ginevanje, treba je bilo iti in mi smo šli, ne da bi podvomili. Taka je bila v nas neka prekleta zakonitost.

Po Helenini aretaciji so verjetno izvršili večje spremembe, ker Katje tistega dne in tudi ponoči ni bilo domov. Pač pa je popoldne, kot običajno, prišla dojit Štefka. Zdelo se mi je, kot da Darko čuti prihod svoje hraniteljice, posebno ko je sedla, ga vzela v naročje in odkopala izpod bluze svojo zlato dojko. Zadišala mu je, potegnil je vase bradavico in se predal užitkom. Štefka ga je z eno roko pritiskala k sebi, z drugo mu držala dojko, da je ob požrešnem cmokanju ne bi izpustil.

ko so cvetele marelice

Začeli sva klepetati. Štefka je spadala med tiste, ki radi pripovedujejo o svojem življenju. V njeni življenjski povesti se je skrivalo samo delo, dosti dela, od njene rane mladosti v vasi Sveti Florjan pri Turjaku, kjer je bila rojena. Deset jih je bilo v družini in s štirinajstimi leti je šla za služkinjo najprej k turjaški grofici, nato v Ljubljano. Večina deklet iz vasi je odšlo v Ljubljano. Tu se je spoznala s Francko. Zdaj z možem s težavo preživljata 5 otrok.

Vedela sem, da mi tega ne pripoveduje, naj bi ji pomagala. Kljub temu mi je bilo težko, da troši čas in svoje moči za Darka. Moje preteklosti ni poznala in tudi zanimala se ni zanj, moje partizanstvo pa ji je vzbujalo spoštovanje in občudovanje. Če je le mogla, je prišla dvakrat dnevno. Sčasoma se je samo toliko ustavila, da ga je nahranila, potem je odšla. V slehernem človeku je bil nemir. Vedela je, da je bolje, če me čimprej zapusti.

Mehanično sem ponoči ob vsakem napadu kašlja stregla Darku, pred očmi pa sem imela Heleno in vso pot, ki gva jo napravili skupaj v teh mesecih od stanovanja na Bregu dalje.

Moj strah pred čarovnikom je znala obračati na humor, da sem se ga nazdanje privadila kljub njegovi velikanski bleščeči pleši in bikovskim očem. Znala je sijajno zaposliti s starimi klobuki dve bučki in še eno bučko. Koliko zadovoljstva mi je pripravila s pomočjo tete s starega trga, ki ni znala ločiti komunizma od fašizma, a je bila vendar resnično naša.

In kako je Helena bruhala, ko jo je agent aretirali in so jo potem spustili. Kdo ve, če je tudi sedaj bruhala? Matevžu se ni znala odreči. Vem, ni ga mogla pozabiti. S seksom in intelektom jo je prevzel in tvegala je vse, da sta prišla skupaj.

Spomin na najin božični večer mi je živ. Razbijanje po vratih, ko sva bile obe prepričani, da so prišli po naju. Potem topotanje čevljev po škripajočih stopnicah. Najino pospravljanje obveščevalnega materiala v stranišče in v umivalne vrečke med obešeno perilo. Pretresljiv ženski in otroški jok, ko so odpeljali očeta, delavca iz tobacne tovarne. In nazadnje oglušujoča tišina, v kateri sva načrtovali najin beg.

Potem najin beg k teti Joži, pač k teti Joži taki, kakršna je. Bolna, brez sredstev, nestrpna in vendar po svoje dobra in razumevajoča.

Praznovanje Lotinega rojstnega dne, kjer je bila zbrana pisana družina pomembnih illegalk in kulturnikov, ki so čutili edinstven strah, da se jim politika ne bi vsesala v njihovo zavest in kvarila umetniško gledanje celo na pejzaž, kaj šele na človeka, kakršnega vidojo oni v svojem umetniškem poslanstvu.

Potem spet Helenina skrb za otrokovo garderobo, za porod, krst pod Šišenskim hribom in spet beg z Vodnikove k

teti Joži.

Veliko reči je žrtvovala zame in če bi živela tisoč let, bi ostala vedno njen dolžnik.

Zaradi vsega tega sem to noč prebedela v mislih nanjo in v bojazni, kajti sodni zapori so bliže, kakor je bilo njeno področje dela po Ljubljani. Blizu je, pa vendar naju ločijo neizmerne daljave. Stopila je čez prag, ki smo se ga vse bale, in od tam ni vrnila. Samo molk, spomin. Spomin na njen smeh, njene žive, lepe oči, na njeno dekliško postavo, od katere je vel neprestani nemir, ki se ga je dobro zavedala. Samo to mi je ostalo po njej, drugega nič, kar pa je prazno brez njene prisotnosti. Zbledelo je, ker ni več nje, ki bi viharno pritekla, me vprašala: Kako je, mami? Si zdrava? Se dobro počutiš? Kako si, fant, kako je s tvojo drisko? Boš že nehaj krehati?

Zaradi njene aretacije se nisem čutila ogrožena in Katja je povedala, da nobena izmed illegalk ni spremenila stanovanje. Prepričane smo bile, da ne bo nikogar izdala. Niti pomisliti nismo, da bi lahko klonila.

Čez nekaj dni so pljusnile iz aresta skope vesti o Heleni. Celo policijo je zavajala z burkastim, zdaj obešenjaškim humorjem. Ni hotela leči na posteljo, ker je bila polna bolh. Tak hrup je napravila zaradi bolh, da so se policajci krohotali. Ko so ji grozili in naštevati kazniva dejanja, je vzkliskala:

„Kaj bi pa vi počeli, če bi vam kdo ubil mater, kot ste jo meni?“

Te vesti so vplivale na nas illegalice, posebno na ljubljanske obveščevalke in obveščevalce, kar sem opazila pri Katji.

S teto Jožo ni bilo lahko živeti, saj je bila sama sebi najbolj odveč. Njena bolezen je brez zdravljenja, brez primerne hrane, ob cigareтах neovirano napredovala in tudi njeni živci so popuščali vedno pogosteje. Ni še vedela, da je Helena v zaporu, a je kljub temu postajala do naju s Katjo nestrpna in nama kadarkoli namignila, naj si poiščeva drugo stanovanje. Najbolj naklonjena je bila malemu Darku. Kakor da je njegov kašelj in jok sploh ne bi metil.

Z Marjo sva se razumeli. Pomagala mi je pri otroku. Zlasti kadar Katje ni bilo doma in to je bilo pogosto. Prinašala mi je novice iz mesta; če sem kaj potrebovala, mi je opravila ona. Osebnost naju je povezoval njen fant iz Trebelnega, ki mi je prinašal Darkovo pošto.

Tako mi je postajala vedno večja opora v mojem samotnem življenju. Povedala mi je, da je na gimnaziji šlo takoj po maturi šest sošolcev v hribe, nekaj pa so jih zaprli. Tudi dva profesorja so aretirali. Marja se je nameravala zaposliti v univerzo se ne bo vpisala, bolne mame in tudi mlajše sestre pa ne more pustiti same.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

Voda zalila kleti

Žetev v Pomurju je končana. Glede na obseg dela in število strojev, ki so sodelovali v akciji spravila pridelka (kombajni, traktorji, kosilnice, mlatilnice), je potekalo delo (vsaj kar zadeva varnost) dokaj v redu. Zgodilo se je namreč le nekaj manjših nesreč. Ena izmed teh se je pripetila 29. julija v Kušanovcih. Ob 19. uri je v kombajnu Ludvika Smodiša zmanjkala vrstica za povezovanje bal, zato je hotel dati nov namot. Žal pa se je lotil dela sila neprevidno, saj stroja ni ustavil. Z roko je segel med zobata kolesa, ki so mu zmečkala prste na desni roki. Poškodba je huda.

V prejšnjih dneh se je zgodilo v Pomurju manj prometnih nesreč, kot smo jim bili priča pred tedni. 31. julija ob 15. uri se je Alojz Zadravec iz Gressovčaka peljal s kolesom z motorjem iz Ilovca proti Slamnaku. V tem času se mu je pripeljal nasproti kolesar Ivan Vergan iz Ilovca, ki je zapeljal na levo polovico cestišča, zato sta trčila. Vergan je tudi padel in se hudo poškodoval. Prepeljali so ga v murskosoboško bolnico. Sumijo, da je vozil pod vplivom alkohola.

Franc Ranta iz Spodnjega Kocjana se je 1. avgusta

peljal po regionalni cesti Okoslavci—Radenci. V Okoslavcih je zaradi neprimerne hitrosti v levem slabopreglednem ovinku zapeljal na bankino, nato pa v jarek, kjer je trčil v betonski kanal. Sopotnik Marjan Horvat iz Podgrada se je lažje poškodoval. Materialna škoda znaša 50 tisočakov.

Prav tako 1. avgusta se je zgodila prometna nesreča v

Markovcih. Alojz Grah iz Čepinca se je peljal iz Šalovec proti Markovcem. Tu je z osebnim avtom zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na levo stran cestišča in trčil v nasproti vozeči avto Jožeta Benceta iz Čepinca. Oba sta se lažje poškodovala. Gmotna škoda pa znaša 50 tisočakov.

2. avgusta ob 3.30 uri se je Franc Duh z Rožičkega

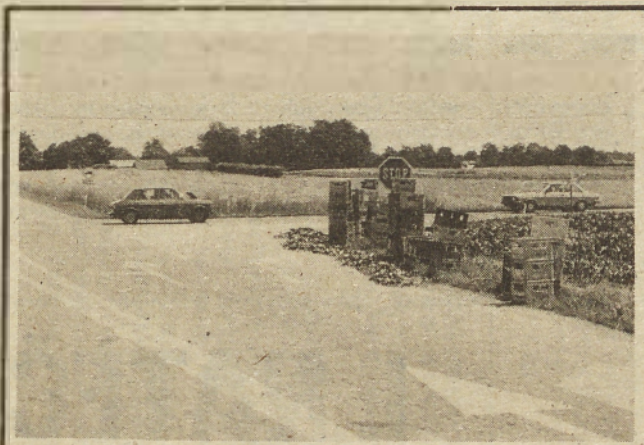
vrha peljal z osebnim avtom po lokalni cesti Zasadi-Muršak. V Zasadih je zaradi prekoračene hitrosti tresel v drevo in se lažje poškodoval. Materialno škodo so ocenili na 50 tisoč dinarjev. Zaradi znakov opitosti so miličniki odredili zdravniški pregled voznika.

31. julija je divjala na območju Pomurja huda nevihta. Strela je udarila v gospodarsko poslopje Rudija Markonje iz Kota pri Hotizi. Zgorelo je nekaj sena in senik, tako da znaša škoda 30 tisočakov. Omejili so jo gasilci iz Kapce in Lendave.

V času ujme pa so imeli veliko nevšečnosti tudi v Murski Soboti, saj je zaradi deževja voda zalila številne kletne prostore: v stavbi UNZ. LIP Bled, posl. M. Šobota, hotelu Diana, gostišču Central, v stanovanjskih blokih v ulici Štefana Kovarja, na Lendavski cesti in še marsikje drugje. Gasilci s črpalniki niso utegnili priskočiti na pomoč vsem prizadetim, zato so si pač morali pomagati sami.

Neurje v Pomurju pa je vplivalo tudi na prekinitev električnega toka in telefonskih zvez.

S. S.

LIPOVSKO KRIZIŠČE — V lipovskem križišču ni miru! Kljub temu, da je označeno s prometnimi znaki, še vedno večkrat prihaja do prometnih nesreč. Vzrok so predvsem izsiljevanja prednosti. Posledice so skorajda vselej hude: materialna škoda in telesne poškodbe. Od dan pa smo v objektiv ujeli več sto razbitih pivskih steklenic. Te so zletele s tovornjaka celjske registracije. Pač posledica prehitre vožnje v ovinku. Razbito steklovino so odstranili delavci Cestnega podjetja iz Murske Sobotice. Foto: S. S.

poroke

Dušan JUREŠ, skladiščnik, Murska Sobota, Mojstrska 9 in Kristina PIVAR, kuharica, Bratonce 33; Milan FRIADIJ, miličnik, Cankova 21 in Silva BENKO, konfekcijska šivilja, Lemerje 71; Branko GRANFOL, orodjar, Murski Čmci 10 in Darja GYERGJEK, medicinska sestra, Murska Sobota, Oktoberske revolucije 3; Marjan BALAZIČ, mehanik, Mlajunci 4 in Majda BUZETI, konfekcionarka, Rakovci, Mlaotinska 54; Milan GOLUBOVIČ, carinik, Murska Sobota, Lendavska 15 in Mira HERIČ, meteorološka opazovalka, Murska Sobota, Stara 12; Stanislav NOVAK, mizar, Rakovci, Ribiška 5 in Marija BENČAK, ekonomska tehničarka, Rakovci, Partizanska 19; Milan ZORKO, kuhar, Rakovci, Pannonska 37 in Amalija REZONJA, ekonomska tehničarka, Murska Sobota, Miklošičeva 6.

krvodajalci

Raus Vili (6 krat), Rožman Marija (6), Kardinar Erika (5), Lukovnjak Vinko (3), Novak Darinka (4), Štraki Leopold (24), Kniplič Martina (12), Rojc Ema (2), Lesjak Viktor (6), Zemljič Anica (5), Pucko Maks (7), Babič Marjan (6), Bogataj Nada (5), Šumak Alojz (2), Škrabar Franc (3), Klobasa Karel (5), Moličnik Milka (5), Merdaus Ida (3), Fras Danica (4), Petovar Anton (4), Pintarič Peter (4), Golar Marko (6), Rižnar Alojz (1), Vrbanič Alojz (5), Ficko Milan (3), Lukovnjak Marjan (4), Košar (Franc) Marjan (3), Hvalec Jožica (4), Hanžel Janez (3), Matejek Marija (3), Klemenčič Andrej (4), Rubin Milan (9), Kovač Anton (9), Škrobar Darko (2), Vajs Antonija (4), Perša Angela (1), Fajfar Francka (1), Kelc Pavla (1), Erdela Marija (2), Poniberg Ida (3), Lebar Stanislava (1), Bežjak Elizabeta (1), Kozic Jerica (3), Kebler Stanislav (1), Cunk Štefka (1), Opaka Slavko (1), Kovačič Silvo (1), Borko Marija (1), Frumen Branko (1), Čučkovič Veronika (3), Roškar Albina (1), Mauko Janko (1) vsi Gorenje Elrad Casar Martin (3), skupščina občine Gornja Radgona Vogrinec Adolf (1), Kozar Irma (2), Ivanek Marija (1), Maruško Ivan (12), vsi Gorenje-Elrad Prah Mirko (5), Močnik Stanko (5), Kuzmič Milan (5), Geder Alojz (14), Maruško Jože (11), vsi Avtoradgona Novak Franc (4), Ščap Franc (2), Kozar Janez (1), Casar Martin (3), Starovasin Vlado (5), Prelec Marija (6), Bračko Jožica (1), Kurbus Anton (3), Kolbl Jože (2), Kocuvan Jože (1), Novak Stanka (1), Fras Sonja (5), Kralj Janko (1), Petek Feliks (1), vsi so Gornja Radgona Rakuša Srečko (4), Foršek Anton (2), Zemljič Marija (4), Grilanc Maksimiljan (1), Slak Jože (4), Žitek Srečko (4), Mauko Franc (3), Cunk Slavko (4), Ščap Robert (2), Klopčič Marjan (1), Lasecki Martin (3), Korošec Hedvika (1), Predan Mladen (1), Hanžič Oto (1), Znidarič Janez (3), DES G. Radgona Farkaš Milan PM Gornja Radgona, (5), Gomboš Franc (9), Flisar Viktor (6), Vučak Geza (9), Vojevac Srečko (6), vsi KIK Pomurka Baranja Evgen (2), Cener Slavko (1), oba Pomurje Brezovar Tomo (1), Gjerek Jože (15), oba Pomurjski tisk Gjerek Alojz, „Sobota“ (14), Čeh Mirko (14), Lapoša Janez (33), Benko Slavko (1), Horvat Jože (1), vsi Panonija Horvat Marjan (4 krat), Sabo Evgen (6), Herzenjak Jože (8), Sep Franc (4), Sep Stefan (3), Sep Franc (4), Horvat Anton (7), Vinko Branko (4), Ščanar Jože (1), Tratnjek Jožef (3), Dvanajšček Stjepan (2), Lutar Franc (3), Horvat Peter (4), Prendil Milan (1), Mudar Josip (15), Jambrovič Marjan (1), Gašpar Franc (3), Gorenčič Zoltan (11), Tot Jože (5), Brunec Janez (3), Turk Ivan (1), Magdič Marija (3), Levačič Franjo (10), Tot Stefan (11), Meričnjak Andrej (3), Sakač Stefan (18), Martinjač Slavko (17), Farkaš Janez (12), Zupanec Jože (21), Posavec Ivan (19), Novak Stanko (9), Novak Drago (12), Mlinarič Zvonko (3), Rošič Mensur (3), Šopar Ivan (11), Levačič Franjo (9), Horvat Janez (4), Horvat Ladislav (8), Pečelin Andrej (6), Delija Mladen (14), Simonič Janez (1), Božič Miljenko (7), Herman Janez (6), Zadravec Jurij (7), Tivadar Franc (7), Laki Dominik (1), Danč Viljem (2), Klar Milan (3), Drašković Anton (1), Kozlar Slavko (1), Rubin Ivan (6), Raduha Stefan (4), vsi INA Nafta Polanec Franc (4), Žalik Milan (3), Pahor Vlado (1), Šemovčan Maro (4), Balajc Jože (4), Okreša Ivan (7), Pamič Ivan (3), Casar Stefan (12), Danč Ladislav (3), Vida Ladislav (4), Dunjko Djura (1), Perkoč Boris (1), Kuk Vera (5), Balajc Ivan (19), Piberčnik Magda (14), Skledar Bernarda (2), Hajdinjak Slavko (3), Mehadžič Esad (3), Komboš Jože (2), Šemen Stefan (3), Raščan Vincenc (2), Turk Ivan (1), Zakojč Avgust (5), Vučko Roman (1), Kočar Franc (1), Pintarič Ivan (4), Toplak Jožef (2), Horvat Franc (1), vsi INA Nafta Lanjšček Irma, Noršinci, (34), Fartek Franc, TMP Murska Sobota, (64), Kolmanič Slavko (8), Farič Branko (17), Forjan Jože (14), Fujs Ivanka (10), Horvat Cvetka, (4), vsi KIK Pomurka Vinkovič Branko, Mlinopek, (6), Kovačič Antonija, Dobrava 12, (39).

MEADINSKA DELOVNA BRIGADA »GORIČKO 82« — Stanislav Strahar, Daniel Ferlinc, Peter Zakrajšek, Mjada Pahor, Vojko Renko, Tone Kopše, Marko Juvan, Tone Krušič, Vili Korošec, Miran Novšak, Jože Cesar, Jožica Laharner, Alojz Studen, Helena Kožar, Jadranka Jelanič, Alenka Bizjak, Matija Božič, Branko Jazbinšek, Hermina Kr. Melita Jankovič, Slavko Ozmeč, vsi prvič.

BUČEČOVCI — Anton Antolič (4), Alojz Senčar (6), Jože Senčar (5), Ana Senčar (5), Angela Stranjšak (3), Jožefa Ilješ (3), Jakob Klemenčič (2), Jože Lapoš (5), Darinka Štuhec (3), Milica Senčar (2), Angela Nedok (2), Franc Kotnik (1).

STARA NOVA VAS — Franc Nedeljko (5), Milan Slavič (6), Franc Žabota (3), Alojz Rajh (2), Bogomir Gaberc (4), Jože Gaberc (6), Marija Gaberc (6), Jožefa Gaberc (5), Alojz Gaberc (6), Franc Salamun (7), Rozalija Korošak (6), Marija Rožman (6), Dušan Kavaš (3), Stefan Fotivec (4), Branko Senjur (5), Vladimir Marinič (5), Anton Kegl (6), Franc Rajh (7), Jožefa Rajh (6), Franc Šrajner (6).

VUČJA VAS — Verica Poldauf (3), Jože Poldauf (5), Terezija Poldauf (8), Janko Farkaš (3), Slavko Murata (4), Milan Lebar (6), Ana Lebar (6), Alojz Hamler (14), Stanko Golinar (3), Leopold Murata (5), Milica Hamler (4), Cvetka Ostrc (2), Jožefa Čemel (5), Alojzija Kralj (5), Marija Kralj (5), Branko Osterc (5), Marija Šumak (1), Anton Divjak (4), Milica Kovačič (5), Matija Kovačič (3), Branko Čemel (3), Slavko Osterc (1), Anton Osterc (7), Irena Kralj (1).

DOBRAVA — Vladimir Ros (3), Mirko Petovar (4), Martin Sintič (3), Janez Bohanec (1), Jelka Bohanec (1), Janez Divjak (3), Pavla Divjak (4), **ZASADI** — Franciška Kovačec (2), Karel Cedula (6), Ana Cedula (2), Karolina Cedula (3), Antonija Šijanec (8).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Marija Čuk (44) in Marjetka Čuk (2), obe Hrastje-Mota; Marija Žiško (19) in Vilma Filo (9), obe Šalovci; Adolf Časar (15), Markovci; Franc Celec (12), Čermelavci; Zlatko Lipič (13), Lalmatinska 18; Jože Kalamar (14), Čertus, M. Sobota.

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

umrli

Marija Ferencek, 79 let, Vučja gomila; Veronika Menzinger, 80 let, Večeslavci 23; Marija Srejš, 80 let, Kukec 26; Terezija Čahuk, 80 let, Križevci 85; Terezija Kisilak, 80 let, Bodonci 75; Adela Žokš, 81 let, Motovilci 22; Ana Šiplič, 81 let, M. Sobota; Bjeđičeva 4; Terezija Škrlec, 82 let, Sebeborci 51; Jožefa Šadi, 86 let, Dolnji Slaveči 147; Katarina Farič, 86 let, Vidonci 84; Alojzija Antonič, 86 let, Petanjci 18/a; Marija Šalika, 88 let, Izakovci 19; Verona Novak, 89 let, Rakovci 43; Helena Obal, 90 let, Strukovci 33; Marija Vogrineč, 93 let, Nemčavci 2/b.

OBCINA LJUTOMER — Franc Senčar, 52 let, Bolehnečiči 20; Franc Budja, 60 let, Globoka 8; Franc Fijavž, 71 let, Spodnji Kamenščak 64; Jože Jelen, 75 let, Ključarovi 44; Anton Pušenjak, 77 let, Ljutomer Razlagova 15; Alojzij Šostarič, 78 let, Lukavci 61; Ljudevik Dižak, 79 let, Ljutomer, 1. Kavčiča 18; Jože Slana, 79 let, Vučja vas 35; Jože Čurinič, 80 let, Lukavci 4; Matija Ozmeč, 80 let, Ljutomer, Ormoška 21/a; Avgust Panič, 94 let, Stara cesta 55; Marija Križanič, 72 let, Ljutomer, Mesniti trg 4; Angela Znidarič, 73 let, Ljutomer, Stara cesta 12; Jožefa Belak, 82 let, Križevci pri Ljutomeru 11; Alojzija Ozmed, 85 let, Rincetova graba 11; Ana Bersek, 86 let, Bučecovci 2/b; Amalija Smodiš, 89 let, Podgradje 18.

NOVO

**FUNGICID V OBLIKI
TEKOČE
KONCENTRIRANE
SUSPENZIJE**

CUPRAFLOW

- lažja in enostavna priprava škropiva
- večji izkoristek
- maksimalna suspenzivnost
- ekonomična — varčna uporaba
- večji učinek škropiva

Posebno učinkovit za škropljenje proti peronospori na hmelju, proti peronospori na vinski trti, proti kodravosti breskev v času mirovanja (taphira deformans) in proti krompirjevi plesni in plesni na paradižniku.

Embalirano v priročnih, zaščitnih plastenkah po 0,5 in 1 kg.

CINKARNA

CELJE

Moravske toplice vas vabijo!

- *Mogoče ste se odločili, da boste preživel letos svoj dopust doma?*
- *Priporočamo vam, da pridete v Moravce na oddih in rekreacijo!*
- *Po kopanju se boste prijetno sprostili ob glasbi, dobri kapljici in domačih specialitetah!*

OSNOVNA ŠOLA — KUZMA
RAZPISUJE
za nedoločen čas prosta dela in naloge

kuharice

Pogoji: končana ustrežna šola, poskusno delo 2 meseca.
Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa. Začetek dela 1. 9. 1982.

POPRAVEK

V objavi prostih del in nalog osnovne šole Puconci je v zadnji številki Vestnika prišlo do napake. Pod tč. 3, kjer so objavljena prosta dela in naloge učitelja podaljšane bivanja in male šole PRU ali U, se mora pravilno glasi 1 delavec za DOLOČEN čas.

CERTUS TOZD Avtobusni promet
MURSKA SOBOTA, Bakovska 29

objavlja

prosto delovno nalogo

voznika — skakača
za področje Ljutomer

Pogoji: voznik D-kategorije.
Prednost imajo kandidati iz okolice Ljutomer.

Prijave sprejema tajništvo CERTUS TOZD Avtobusni promet
Murska Sobota, Bakovska 29.

V skladu z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/81), družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 15/81) in pravilnika Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Murska Sobota o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj solidarnosti in za delno nadomeščanje stanarin

razpisuje

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota

VII. NATEČAJ

za pridobitev družbeno najemnih stanovanj solidarnosti v letih 1982—1983

Upravičenci za pridobitev solidarnostnih stanovanj so delovni ljudje, občani in družine z nižjimi dohodki, upokoenci, invalidi, borci NOV, kmetje borci NOV, starejši in za delo nesposobni občani ter mlade družine zlasti tiste z večjim številom otrok in ki živijo v težkih materialnih pogojih, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da prosilec za stanovanje oz. kdo od članov njegove družine ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje ali lastnik primerne vseljivega stanovanja;
- da si prosilec oz. njegova družina ne more rešiti stanovanjskega vprašanja pri ožjih članih družine (zakoncu, starših, otrocih), ki so lastniki ali imetniki stanovanjske pravice več stanovanjske hiše, stanovanja ali stanovanj, ki presegajo stanovanjske normative;
- da prosilec oz. njegova družina doslej še niso imeli ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja;
- da ima prosilec oz. njegova družina stalno bivališče na območju občine Murska Sobota;
- da prosilec sam oz. z družino, ki se je na lastno željo vselil v manj ali neprimerno stanovanje, že najmanj dve leti pred natečajem stanuje v tem stanovanju;
- da prosilec oz. kdo od članov njegove družine ni lastnik počitniške hišice ali druge nepremičnine, katere prometna vrednost od dneva razpisa natečaja ne presega 50.000.— din;
- da prosilec ali za delo sposoben član družine ni neopravičeno nezaposlen;
- da dohodki na člana družine v letu 1981 ne presegajo:
 - a) 5.710.— din pri delovnih ljudeh in občani z družinami,
 - b) 6.280.— din pri mladih družinah z otroki,
 - c) višina dohodka na člana družine upokoencev, invalidov in borcev NOV ni omejitve za pridobitev solidarnostnega stanovanja (če izpolnjujejo v celoti ostale razpisne pogoje);
- da upravičenec za pridobitev družbeno najemnega stanovanja solidarnosti vplača lastno udeležbo v višini, ki mu bo odmerjena v skladu z določili pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje družbeno najemnih stanovanj solidarnosti in za delno nadomeščanje stanarin.

Za mlade družine se štejeta zakonca z najmanj enim otrokom, če nobeden od zakoncev ni starejši od 30 let in če nobeden od zakoncev ne presega 7 let skupne delovne dobe.

Prosilci za stanovanje morajo v svoji vlogi za pridobitev družbeno najemnega stanovanja solidarnosti podrobneje opisati svoje družinske in stanovanjske razmere, k vlogi pa priložiti naslednja dokazila:

- potrdilo o premoženjskem stanju;
- potrdilo o dohodku prosilca in za delo sposobnih članov družine v letu 1981;
- potrdilo o številu družinskih članov;
- potrdilo o stalnem bivališču iz katerega mora biti razvidno, koliko časa stanuje v zadnjem stanovanju;
- eventualna zdravniška potrdila o primeru kronične bolezni prosilca ali članov družine;
- potrdilo o prijavi eventuelne brezposelnosti za delo nesposobnih prosilcev ali za delo sposobnih članov družine;
- za mlade družine še: poročni list in potrdilo o skupni delovni dobi zakoncev (izpis iz delovne knjižice);
- mnenje o upravičenosti za pridobitev stanovanja, ki ga podaja:
 - a) za zaposlene — organizacija združenega dela,
 - b) za upokoence — društvo upokoencev,
 - c) za invalide — društvo invalidov,
 - č) za borce NOV in kmete borce NOV — občinska organizacija ZB NOV,
 - d) za zaposlene pri zasebnih delodajalcih — občinska sindikalna organizacija,
 - e) za druge občane — krajevna skupnost ali Center za socialno delo občine Murska Sobota.

Vloge z vsemi dokazili je nasloviti na „Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota, Trg zmage 4 v Murski Soboti“. Natečajni rok poteče 31. avgusta 1982.

Nepopolne vloge in vloge prispel po poteku natečaja, ne bodo obravnavane!

O rezultatu natečaja bodo udeleženci seznanjeni v roku 7 dni po sprejemu prednostne liste s strani skupščine SSS.

V skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/81), družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 15/81) ter samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine M. Sobota in na teh osnovah sprejetega pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini M. Sobota

razpisuje

Samoupravna stanovanjska skupnost občine M. Sobota

I. NATEČAJ

- za kreditiranje gradnje, nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti
- za nakup stanovanj v etažni lasti
- za kreditiranje gradnje, nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti
- za kreditiranje prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni ali zasebni lasti, pod pogojem, da se z njo poveča stanovanjska površina ali število stanovanjskih prostorov ali uporabi kvalitetnejša izvedba toplotnih izolacij oz. racionalnejši sistem ogrevanja

Razpisana natečajna vsota:

a) za posojila TOZD, DS in delavcev zaposlenih v družbenem sektorju din	10.000.000
od tega:	
— za nakup družbeno najemnih in etažnih stanovanj din	6.000.000
— za dozidavo individualnih stanovanjskih hiš din	4.000.000
b) za delavce zaposlene pri samostojnih obrtnikih v občini M. Sobota din	3.000.000

Razpisni pogoji:

Pravico do posojila pod točko a) razpisanega zneska imajo:

- TOZD, DS in delavci, ki združujejo delo v TOZD in DS, ki začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za reševanje stanovanjskih potreb, opredeljenih s planom in usklajenih s planom stanovanjske skupnosti;
- kmetje in delovni ljudje, ki združujejo delo in sredstva v kmetijskih zadrukah in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so pravne osebe ter združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti ter zagotavljajo lastno udeležbo z namenskim varčevanjem v banki ali pa s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko;
- upokoenci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo v banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo za zagotovitev lastne udeležbe.

Za posojila pod točko b) razpisanega zneska pa imajo pravico vsi delavci zaposleni pri samostojnih obrtnikih v občini M. Sobota.

Do posojila po tem natečaju niso upravičeni delavci ali njihovi družinski člani, ki so že prejeli posojilo po prejšnjih natečajih Samoupravne stanovanjske skupnosti.

Najdaljša odplačilna doba za posojila odobrena po tem natečaju znaša:

- za nakup ali gradnjo družbenonajemnih ter stanovanj v etažni lastnini 15 let;
- za dograditev individualnih stanovanjskih hiš 10 let.

Obrestna mera za odobrena posojila znaša 4 %, ki se po 10. letih poveča za neodplačani del posojila na 6 %.

Višina odobrenega posojila ne more presegati:

- pri nakupu družbenonajemnega stanovanja 85 %
- pri nakupu stanovanja v etažni lastnini 75 %
- pri gradnji individualne stanovanjske hiše s strani delavcev zaposlenih v TOZD in DS največ din 130.000.—
- za delavce zaposlene pri samostojnih obrtnikih pa v okviru razpoložljivih sredstev in števila upravičencev do posojila.

Pravico do posojila za dograditev individualne stanovanjske hiše v okviru veljavnega standarda stanovanj, pridobi delavec, ki združuje delo v TOZD, DS ali pri samostojnih obrtnikih, če nima lastnega stanovanja ali ima neprimerno oz. neustrezno stanovanje, ter da ima individualno — družinsko stanovanjsko hišo zgrajeno do delne IV. gradbene razine (zgrajene predelne stene, vzdani slepi ali normalni vratni podboji, notranji stropni in stenski ometi, vgrajena groba notranja električna in vodovodna instalacija).

Druga določila:

Vloge po tem razpisu zbira:

- za vloge s strani TOZD, DS in njihovih delavcev LB — Pomurska banka, poslovna enota M. Sobota;
- za vloge delavcev zaposlenih pri samostojnih obrtnikih Osnovna organizacija sindikata delavcev samostojnih obrtnikov pri Občinskem sindikalnem svetu M. Sobota.

Razpisni rok poteče 31. avgusta 1982. Vloge prispel po tem datumu ne bodo upoštevane.

Obrazci za vlogo in priloge se dobijo pri LB — Pomurski banki, poslovni enoti M. Sobota.

Glede ugotavljanja kreditne sposobnosti upravičencev do posojila, način porabe in odplačevanja posojila ter drugih vprašanj, ki jih podrobneje ne določa ta natečaj, se smiselno uporabljajo določila „Pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve“ in drugi akti LB — Temeljne pomurske banke M. Sobota.

O rezultatu natečaja bodo udeleženci obveščeni potom LB — Temeljne pomurske banke oz. Občinskega sindikalnega sveta M. Sobota.

TOZD, DS in njihovi delavci, ki so po tem natečaju upravičeni do posojila iz sredstev vzajemnosti morajo k vlogi predložiti srednjeročni plan reševanja stanovanjskih potreb njihovih delavcev, za nakup družbeno najemnega stanovanja ali za nakup stanovanja v etažni lasti predkupno pogodbo, za graditev individualne stanovanjske hiše pa gradbeno dovoljenje.

Ta pogoj velja tudi za delavce zaposlene pri samostojnih obrtnikih.

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XVI

Murska Sobota, dne 5. avgusta 1982

Štev.: 24

213. Ugotovitve in stališča o oceni gibanj v gospodarstvu, skupni in splošni porabi za 1. polletje 1982 v občini Murska Sobota
214. Ugotovitve in stališča o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. trimesečju 1982 v občini Murska Sobota
215. Ugotovitve in stališča k revalorizaciji sredstev SIS družbenih dejavnosti v občini Murska Sobota za leto 1982
216. Sklep o proizvodih in storitvah, za katere se občinski skupnosti za cene pošiljajo obvestila o cenah zaradi spremljanja v občini Gornja Radgona
217. Odredba o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev v občini Gornja Radgona
218. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o urbanističnem redu v občini Murska Sobota
219. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskih upravnih taksah v občini Murska Sobota
220. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko higienske službe v občini M. Sobota
221. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine Ljutomer
222. Odlok o upravnih taksah v občini Ljutomer
223. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko higienske službe na območju občine Ljutomer
224. Odredba o pristojbinah za financiranje veterinarsko higienske službe na območju občine Ljutomer
225. Sklep o spremembi sklepa o spremembi šolske mreže šolskih okolišev OŠ Puconci in OŠ Mačkovci ter določitev lokacije za izgradnjo centralne osnovne šole
226. Lista prispevkov uporabnikov k stroškom zdravstvenega varstva
227. Sklep o uskladitvi vseh oblik denarnih dajatev kot socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom v občini Murska Sobota

213

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 26. julija 1982 sprejela

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

o oceni gibanj v gospodarstvu, skupni in splošni porabi za 1. polletje 1982

Zbori občinske skupščine so na seji dne 26. julija 1982 razpravljali o oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v občini Murska Sobota za prvo polletje 1982 in

ugotovili:

V občini Murska Sobota se ocenjuje, da bo v prvem polletju leta 1982 porasel celotni prihodek za 36 %, porabljenega sredstva 40 %, minimalna amortizacija 83 %, dohodek 27 %, družbeni proizvod 31 %, čisti dohodek 23 %, sredstva za bruto osebne dohodke za 72 %, poslovni sklad 29 %, izplačila sredstev za investicije 11 %, in izvoz za 33 % v primerjavi s prvim polletjem lani. Z izgubo bodo predvidoma polletje zaključile Elektro Murska Sobota, Mesna industrija in Temelj Cankova v skupni višini 52 mio din, izguba dosežena v 6 mesecih lani pa bo s tem povečana za 35 %.

Iz ocene gospodarskih gibanj za prvo polletje izhaja, da so bili doseženi pozitivni premiki in resolucijsko načrtovana gibanja pri rasti družbenega proizvoda, izvoza, industrijske in kmetijske proizvodnje, sredstev minimalne amortizacije ter zaposlovanja, ne dosega pa se planirana rast produktivnosti.

Pri tem pa so še vedno prisotna negativna in zaskrbljujoča gibanja kot močno naraščanje stroškov poslovanja zlasti surovin, materiala in energije, povečevanje zalog gotovih izdelkov in neplačane realizacije, prisotnost izgub, hitra rast kratkoročnih kreditov za obratna sredstva, poslabšanje likvidnosti in ekonomičnosti poslovanja, naraščanje sredstev za osebne dohodke ter nadaljevanje močne rasti cen. Neugodno je tudi naraščanje obveznosti OZD za skupno in splošno porabo, zaradi česar se v strukturi dohodka zmanjšuje delež, ki ostaja organizacijam za izboljšanje materialne osnove dela.

Skupna in splošna poraba se po podatkih prvih 5 mesecev gibata v nasprotju z določili resolucije. Medtem ko sredstva skupne porabe naraščajo hitreje od rasti dohodka so sredstva

splošne porabe v rasti počasnejša, vendar nekoliko nad dogovorjeno porabo.

Glede na dosežene poslovne rezultate v I. trimesečju dosega v občini višja gibanja od povprečnih v SR sloveniji.

Na podlagi ugotovitev so zbori občinske skupščine sprejeli naslednja

stališča:

— ugotovljena gospodarska gibanja kažejo na neuresničevanje določenih kazalcev iz resolucije za leto 1982, zato je potrebno v vseh sredinah nadaljevati s prizadevanji za doseganje načrtovanih ciljev in nalog. Pri ugotavljanju odstopanj in negativnih gibanj je nujno preučiti vzroke in sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo teh;

— zaradi znatno hitrejši rasti porabljenih sredstev od celotnega prihodka morajo organizacije združenega dela podrobno analizirati posamezne vrste stroškov, zlasti tistih, katerih rast je nadpovprečna in presega rast celotnega prihodka. Da bi zmanjšali transportne stroške je nujna preusmeritev tovorov iz cest na železnice, kar bi prispevalo tudi k zmanjšanju porabe naftnih derivatov;

— organizacije združenega dela, ki del proizvodnje in storitev izvažajo, morajo vložiti maksimalne napore za realizacijo planiranega obsega izvoza in nadaljevati s povečevanjem izvoza na konvertibilno področje;

— v organizacijah z združenega dela, kjer so v polletju poslovali z izgubo je potrebno ugotoviti vzroke ter sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo izgub in za izboljšanje pogojev poslovanja;

— za doseganje ugodnejših poslovnih rezultatov morajo organizacije zagotoviti optimalni obseg zalog, izboljšati likvidnost, zmanjšati višino terjatev kupcev, znižati kratkoročne kredite za obratna sredstva ter sprejeti druge ukrepe, ki bodo pogojevali hitrejšo rast dohodka;

— samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje morajo proučiti možnost združevanja sredstev, naj bi z angažiranjem prostih sredstev v določeni SIS omogočili izvedbo najnujnejših in prioritarnih nalog v občini;

— rast sredstev za osebne dohodke mora biti usklajena z določili resolucije in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982;

— organizacije združenega dela morajo poskrbeti za dosledno izvajanje operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v SR Sloveniji za zagotavljanje odplačevanja posojil najetih v tujini in za ohranitev proizvodnje;

— skupna in splošna poraba se morata uskladiti z realnimi možnostmi v okviru predvidene rasti dohodka in določil resolucije;

— zaradi nadaljevanja zaostrenih pogojev gospodarjenja, slabše domače konjunkturo, povečanja prizadevanj za usmeritev proizvodnje v izvoz in nujnosti izvajanja stabilizacijskih ukrepov je potrebno, da v letu 1982 organizacije združenega dela in skupnosti uresničujejo tudi že sprejeta stališča in sklepe Skupščine občine Murska Sobota.

Podpredsednik

Skupščine občine M. Sobota

Stefan Ošljaj, l. r.

Številka: 30-5/82-1

V Murski Soboti, dne 26. julija 1982

214

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 26. julija 1982 sprejela

UGOTOVITVE IN STALIŠČA

o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. trimesečju 1982.

Zbori občinske skupščine so na seji dne 26. julija 1982 obravnavali informacijo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. trimesečju 1982 in

ugotovili:

Do neusklajenosti rasti sredstev za osebne dohodke z rastjo dohodka je prišlo v nekaterih organizacijah zaradi povečanja osebnih dohodkov v II. polletju 1981 in tako so prenešene v letošnje I. trimesečje višje osnove. Zaradi tega je med prekoračitelj 6 organizacij združenega dela, ki v I. trimesečju niso povečale osebnih dohodkov.

Na hitrejšo rast sredstev za osebne dohodke so v organizacijah združenega dela in skupnostih vplivale nove zaposlitve, nakatere organizacijske spremembe, povečan obseg dela in nespoštovanje postopnega časovnega povečevanja osebnih dohodkov, saj so določene OZD že v začetku leta izkoristile maksimalno dovoljeno rast za leto 1982. V nekaterih organizacijah je višina povprečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega precej nad povprečjem v gospodarstvu občine.

V nekaterih delovnih skupnostih so sredstva za osebne dohodke porasla zaradi nadomeščanja začasno odsotnih delavcev, kar pa bi se moralo reševati v okviru že zaposlenih delavcev delovne skupnosti.

Precej organizacij obrazlaga neusklajenost rasti sredstev za osebne dohodke z rastjo dohodka zaradi izredno hitre rasti porabljenih sredstev, kar je imelo za posledico počasnejše naraščanje dohodka.

Na podlagi ugotovitev so zbori občinske skupščine sprejeli naslednja

stališča:

1. Vse organizacije združenega dela, delovne skupnosti, druženopolitične organizacije in skupnosti v občini se opozarja, da so dolžne dosledno izvajati določila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982. Rast sredstev za osebne dohodke mora biti skozi celo leto usklajena z določili resolucije in dogovora.

2. Organizacije in skupnosti v katerih se ugotavlja hitrejša rast sredstev za OD in neto osebnih dohodkov na zaposlenega kot to dopušča dogovor morajo najkasneje do 30. 9. 1982 uskladiti rast osebnih dohodkov z rastjo dohodka.

3. Zaradi neutemeljenih obrazložitev za hitrejšo povečevanje osebnih dohodkov zbori še posebej opozarjajo naslednje organizacije in skupnosti na doslednost pri izvajanju dogovora o razporejanju dohodka:

- Elektro Maribor TOZD Murska Sobota
- Gradbeno podjetje Graditelj Beltinci
- Splošna obrtna zadruga Prekmurka

- SOZD ABC Pomurka Delovna skupnost skupnih služb
- SOZD ABC Pomurka DS Pravne pomoči
- SOBOTA Delovna skupnost skupnih služb
- KZ Panonka, delovna skupnost skupnih služb
- Zavod za časopisno in radijsko dejavnost
- POMURSKI ZDRAVSTVENI CENTER Delovna skupnost skupnih služb
- Skupne službe SIS

4. Izvršni svet občinske skupščine naj podrobneje spremlja gibanje osebnih dohodkov delovnih skupnostih skupnih služb kjer mora biti rast sredstev za OD v skladu s sprejetimi samoupravnimi sporazumi z delavci v temeljnih organizacijah odvisna od poslovnih rezultatov v TOZD in prispevka, ki so ga na osnovi svobodne menjave dela dali k ustvarjanju dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela.

5. V vseh organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih se mora dosledneje izvajati nagrajevanje po delu in rezultatih dela.

6. Pri razporejanju sredstev za osebne dohodke delavci v organizacijah združenega dela ne smejo upoštevati del dohodka, ki je rezultat izjemno ugodnih naravnih pogojev, ugodnosti na trgu ter drugih ugodnosti pri ustvarjanju in pridobivanju dohodka. Ta del dohodka se mora razporediti za razširitev materialne osnove dela delavcev.

7. Višina osebnih dohodkov v novo ustanovljenih službah oz. delovnih skupnostih ne sme presegati višine neto osebnih dohodkov delavcev z enakimi profili v gospodarstvu.

8. Izplačila sredstev za namene skupne porabe se morajo opravljati smotrno in le za opravičljive potrebe. Zmanjšati je treba dotacije raznim organizacijam in društvom.

9. Zaradi hitrejšega naraščanja osebnih dohodkov že v I. trimesečju in s tem povečanje porabe, preko resolucijsko dogovorjenih okvirov naj izvršni svet na podlagi polletnih podatkov ponovno obravnava izvajanje dogovora o razporejanju dohodka in v primerih neusklajene rasti osebnih dohodkov z rastjo dohodka zaostri odgovornost kršiteljev dogovora ter za te predlaga ustrezne ukrepe.

Številka: 30-6/81-1

M. Sobota, dne 26. julija 1982

Podpredsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Stefan OŠLAJ
Stefan Ošljaj, l. r.

215

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 26. julija 1982 sprejela

**UGOTOVITVE IN STALIŠČA
k revalorizaciji sredstev SIS družbenih dejavnosti v občini
Murska Sobota za leto 1982**

Zbori skupščine občine Murska Sobota so na seji, dne 26. julija 1982 razpravljali o realizaciji programov SIS družbenih dejavnosti v I. polletju 1982 in obravnavali predlog za revalorizacijo sredstev SIS družbenih dejavnosti za leto 1982 ter v zvezi s tem sprejeli naslednje ugotovitve in stališča:

1. Zbori občinske skupščine ugotavljajo, da je zaradi večje rasti dohodka v občini od planirane, hitrejša rasti cen, visokih stroškov poslovanja in življenjskih stroškov, potrebno pristopiti k revalorizaciji načrtovane dovoljene porabe sredstev v SIS družbenih dejavnosti za leto 1982.

2. Zbori soglašajo s predloženim predlogom za revalorizacijo in predlagajo v bodoče še bolj diferenciran pristop z upoštevanjem dejanskih potreb v posameznih SIS.

3. Soglašajo s predlogom, da je v občinski zdravstveni skupnosti potrebno korigirati dovoljeno porabo za leto 1981 in upoštevati kot izhodišče za letošnje leto dejansko realizacijo v letu 1981.

4. Zbori občinske skupščine ugotavljajo, da se z revalorizacijo sredstev dovoljene skupne porabe za dejavnosti v letu 1982 povečujejo za 21 % glede na porabo v lanskem letu. Taka rast je usklajena z določili resolucije in pričakovano rastjo dohodka. Z

— SOZD ABC Pomurka Delovna skupnost skupnih služb
— SOZD ABC Pomurka Delovna skupnost skupnih služb
— SOZD ABC Pomurka Delovna skupnost skupnih služb

vključitvijo sredstev za pokrivanje izgube v občinski zdravstveni skupnosti iz leta 1981, da se sredstva skupne porabe povečujejo za 24 %, oziroma za 3 odstotne točke hitreje od resolucijskih določil.

5. Predlagano valorizirano dovoljeno porabo v SIS družbenih dejavnosti za leto 1982 bo glede na dosedanja gibanja in po oceni gibanj v gospodarstvu do konca leta, možno realizirati z že sprejetimi prispevnimi stopnjami.

6. Zbori občinske skupščine ponovno opozarjajo na racionalno trošenje sredstev na vseh področjih skupne porabe in v zvezi s tem na dosledno izvajanje sprejetih stališč in sklepov za urejanje razmer na področju zdravstva.

Izvršni svet naj tekoče spremlja gibanja sredstev za skupno porabo glede na rast dohodka in po potrebi predlaga ustrezne ukrepe.

7. Zbori občinske skupščine priporočajo samoupravnim interesnim skupnostim, da s svojimi ukrepi zagotovijo uresničevanje programov v okviru revalorizacije predvidenih sredstev.

8. Pregled revalorizirane dovoljene porabe sredstev v posameznih SIS se odstopi službi družbenega knjigovodstva, podružnica Murska Sobota z namenom, da spremlja priliv prihodkov v posameznih SIS in ustanovi koriščenje sredstev, ko ta doseže dogovorjeno višino porabe za leto 1982.

Številka: 428-3/82-1
V Murski Soboti, dne 26/7-1982

Predsednik
skupščine občine M. Sobota
Stefan Ošljaj, l. r.

216

Na podlagi 56. člena zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 1/80 in 38/80) in odloka o podaljšanju veljavnosti odloka o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve ter o načinu oblikovanja cen zanje (Uradni list SFRJ, št. 67/81 in 33/82) je svet skupnosti za cene občine Gornja Radgona sprejel dne 30. 6. 1982

SKLEP O PROIZVODIH IN STORITVAH, ZA KATERE SE OBČINSKI SKUPNOSTI ZA CENE POŠILJAJO OBVESTILA O CENAH ZARADI SPREMLJANJA

1. Proizvodne in storitvene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter samostojni obrtniki (v nadaljnjem besedilu: samoupravne organizacije in skupnosti), morajo občinski skupnosti za cene pošiljati zaradi spremljanja obvestila o cenah oziroma o vsaki spremembi cen za proizvode in storitve iz pristojnosti občine, določene s tem sklepom.

2. Obvestila iz 1. točke tega sklepa morajo samoupravne organizacije in skupnosti dostavljati ob vsaki spremembi cen oziroma prvem obvestilu za naslednje proizvode in storitve:

- 010302 Proizvodnja karbo-plina (tehničnega) v gazifikacijah
- 011113 Proizvodnja kremenovega peska
- 013021 Proizvodnja pekovskega peciva
- 020201 Kmetijske storitve za rastlinsko proizvodnjo
- 0501 Visoka gradnja razen stanovanjske gradnje
- 0603 Rečni in jezerski promet
- 060502 Prevoz blaga v cestnem prometu, ki ga opravljajo zasebni avtoprevozniki
- 0801 Gostinstvo
- 0802 Turistično posredovanje
- 0901 Obrt in obrtne storitve — obrtni izdelki in določene storitve
- 1001 Urejanje naselja in prostora
- 1002 Stanovanjska dejavnost: najemnina poslovnih prostorov
- 100351 Čiščenje javnih površin v naselju
- 10039 Druge komunalne dejavnosti
- 110301 Javna skladišča in tržnice: storitve tržnic na debelo in na drobno
- 110302 Storitve reklame in ekonomske propagande
- 110912 Prirejanje sejmov in razstav
- 110903 Knjigovodske storitve in obdelava podatkov
- 110909 Druge neomenjene storitve
- 120190 Drugo izobraževanje
- 1302 Družbeno varstvo otrok in mladine in socialno varstvo.

3. V postopku oblikovanja cen iz 2. točke tega sklepa je potrebno zagotoviti, da bodo te oblikovane v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samoupravnih organizacij in skupnosti, pri uporabi kriterijev za oblikovanje cen določenih z zakonom o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen in v skladu s sprejeto politiko cen v tekočem letu.

4. Določbe tega sklepa se uporabljajo tudi pri oblikovanju cen proizvodov ali storitev iz pristojnosti občine, ki jih samoupravne organizacije in skupnosti izdelujejo ali opravljajo po posebnih tehničnih pogojih in specifikacijah kupcev ali na podlagi individualnih naročil oziroma javnih licitacij s pogojem, da taki proizvodi ali storitve niso del rednega serijskega programa proizvodnje samoupravne organizacije in skupnosti ter da se ti proizvodi in storitve dobavijo oziroma opravijo znanemu končnemu potrošniku.

5. Določbe tega sklepa se uporabljajo tudi za druge proizvode in storitve iz pristojnosti občin, ki niso navedene v 2. točki tega sklepa, v kolikor se na te proizvode in storitve ne nanaša nek drugi predpis o neposredni družbeni kontroli cen ali v posebnem oblikovanju cen razen za cene proizvodov in storitev, ki jih samoupravne organizacije in skupnosti oblikujejo po samoupravnem sporazumu sklenjenem v smislu 13. člena zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen.

6. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki oblikujejo cene za storitve in proizvode s samoupravnimi sporazumi, sklenjenimi po 13. členu zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen niso zadolžene pošiljati občinski skupnosti za cene obvestilo o teh cenah.

7. Obvestilo o cenah mora vsebovati:

a) ime proizvoda (s šifro po nomenklaturi IND 21) oziroma storitve s kratkim opisom osnovnih tehničnih — tehnoloških in komercialnih karakteristik (kadar gre za večje število proizvodov na enem ceniku, se ti podatki lahko posredujejo posebej, vendar tako, da je nedvoumno zagotovljena povezava iz katere je možno razbrati na kateri proizvod iz cenika se opis nanaša),

b) mersko enoto,

c) raven cen, ki je za proizvod oziroma storitev v skladu s predpisi veljala na dan 31. decembra predhodnega leta,

d) dotedanjo ceno za proizvod oziroma storitev, oblikovano po predpisih veljavnih do dneva dostave cenika v obvestilo, vrsta dotedanje cene (proizvajalska, v prometu na debelo, v prometu na drobno), dotedanji prodajni pogoji in odstotki povečanja cen,

e) raven nove prodajne cene proizvoda oziroma storitve, zaradi katere se pošilja cenik v potrditev, z navedbo vrste cene (proizvajalna, cena v prometu na debelo, cena v prometu na drobno),

f) posamezni in skupni odstotek povečanja novooblikovanih cen v primerjavi z dotedanjimi cenami, ki so veljale na dan 31. 12., prejšnjega leta,

g) prodajne pogoje: kraj in način dobave (franko proizvajalec, franko naloženo v kraju proizvajalca, franko naloženo v kraju kupca, franko skladišče kupca in podobno), način obračuna embalaže z navedbo ali se embalaža vrača ali ne, višina in način obračuna rizika za neprodano blago in drugo, delež za kritje prometnih stroškov, če je ta vračunan v prodajno ceno ipd.

8. Samoupravna organizacija ali skupnost mora k obvestilu o cenah priložiti:

a) izvleček iz zapisnika seje samoupravnega organa o oblikovanju cen v skladu s samoupravnim aktom,

b) kdaj in na podlagi katerega akta oziroma predpisa je bila določena dotedanja prodajna cena oziroma prodajni pogoji za proizvod oziroma storitev,

c) posebno dokumentacijo in obrazložitev, da so cene iz cenika oblikovane na podlagi kriterijev za oblikovanje cen iz zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen oziroma v skladu z navodilom o uporabi meril za oblikovanje cen (Ur. list SFRJ, št. 24/81) in sprejeto politiko cen.

9. Samoupravne organizacije in skupnosti pošljejo obvestilo o cenah skupnosti za cene v 3 izvodih (za vsako spremembo cen proizvodov oziroma storitev iz 2. točke), dokumentacije iz 8. točke v enem izvodu, podpisano od pooblaščenih oseb, določene s samoupravnim splošnim aktom samoupravne organizacije in skupnosti, najmanj 20 dni pred dnem določenim za začetek prodaje proizvodov in storitev po cenah iz obvestila.

10. Če obvestilo ne vsebuje podatkov, dokumentacije in obrazložitve iz 7. in 8. točke tega sklepa, bo skupnost za cene zahtevala od samoupravne organizacije in skupnosti naj cenik dopolni v roku, ki ne more biti krajši od 8 dni.

Če samoupravna organizacija in skupnost ne dopolni cenika v roku iz 1. odstavka te točke se šteje da cenik ni bil predložen, o čemer izda občinska skupnost za cene ustrezen upravni akt.

11. Če občinska skupnost za cene ugotovi, da samoupravna organizacija in skupnost ni oblikovala cen na osnovi kriterijev za oblikovanje cen iz zakona, oziroma v skladu s sprejeto politiko cen bo samoupravno organizacijo na to opozorila.

Če samoupravna organizacija in skupnost kljub opozorilu iz prvega odstavka te točke uporabi cene iz obvestila, lahko občinska skupnost za cene izda odločbo po 55. členu zakona.

12. Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Navodilo o pošiljanju obvestil o cenah občinski skupnosti za cene zaradi spremljanja (Ur. objave občin Pomurja št. 18/81).

13. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Ur. objavah občin Pomurja.

Številka: 38-9/82-11

Gornja Radgona, 30. 6. 1982

PREDSEDNIK
občinske skupnosti za cene:
Avguštna ŠPANBAUER, l. r.

217

Na podlagi 59. in 60. člena Zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 1/80 in 38/80), 9. člena Odloka o pravicah in dolžnostih občinskih organov na področju družbene kontrole cen ter o načinu uresničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog občinske skupnosti za cene občine Gornja Radgona (Uradne objave občin Pomurja št. 1/81) in Odloka o podaljšanju veljavnosti Odloka o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve o načinu oblikovanja cen za nje (Uradni list SFRJ, št. 67/81 in 33/82) je IS skupščine občine Gornja Radgona sprejel dne 8. 7. 1982 na svoji 8. seji

ODREDBO **O POŠILJANJU CENIKOV ZA POSAMEZNE PROIZVODE IN** **STORITVE OBČINSKI SKUPNOSTI ZA CENE V POTRDI TEV**

1. Proizvodne in storitvene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter samostojni obrtniki (v nadaljnjem besedilu: samoupravne organizacije in skupnosti) so dolžne pred povečanjem cen poslati občinski skupnosti za cene cenik zaradi potrditve za naslednje proizvode in storitve iz pristojnosti občine:

- 0120 Proizvodnja kamna, gramoza in peska
- 0130 Proizvodnja živilskih proizvodov
- 013021 Proizvodnja kruha: osnovne in posebne vrste kruha
- 0501 Visoka gradnja: stanovanjska gradnja
- 0503 Instalacijska in zaključna dela v gradbeništvu
- 0606 Mestni promet
- 0901 Obrt in obrtne storitve (samo):
- 090121 Popravilo in vzdrževanje cestnih vozil
- 090122 Popravilo in vzdrževanje izdelkov precizne mehanike
- 090124 Storitve kovinskopredelovalne obrti gospodinjstvom
- 090129 Druge storitve kovinskopredelovalne obrti
- 090131 Popravila in vzdrževanje gospodinskih električnih aparatov
- 090132 Popravila in vzdrževanje radijskih televizijskih aparatov in naprav
- 090171 Izdelava kruha
- 0902 Osebnostne storitve in storitve gospodinjstvom
- 090201 Moške in ženske frizerske, kozmetične in podobne storitve
- 090202 Pranje, čiščenje in barvanje perila in oblačil
- 1002 Stanovanjska dejavnost: stanarine in najemnine
- 1003 Komunalna dejavnost: vse storitve razen čiščenja javnih površin v naselju (100351) in storitev drugih komunalnih dejavnosti (10039).

2. V postopku oblikovanja cen iz 1. točke te odredbe je potrebno zagotoviti, da bodo te oblikovane v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samoupravnih organizacij in skupnosti z uporabo kriterijev za oblikovanje cen, določenih v zakonu o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen in v skladu s sprejeto politiko cen v tekočem letu.

3. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki oblikujejo cene za proizvode in storitve s samoupravnimi sporazumi po 13. členu Zakona o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen, niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za te proizvode in storitve razen proizvodov in storitev, ki se prodajajo izven delovne in sestavljene organizacije združenega dela. Prav tako niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za tiste proizvode ali storitve, ki jih proizvajajo ali opravljajo po specialnih tehničnih

pogojih in specifikacijah kupcev ali na podlagi individualno dogovorjenih naročil oziroma javnih licitacij, s pogojem, da taki proizvodi ali storitve niso del rednega serijskega programa proizvodnje samoupravne organizacije in skupnosti ter, da se ti proizvodi ali storitve dobavijo oziroma opravijo znanemu končnemu potrošniku.

4. Določila točke 1 in 3 se ne uporabljajo za proizvode in storitve za katere veljajo drugi ukrepi neposredne kontrole cen ali predpisi o posebnem načinu oblikovanja cen.

5. Ta odredba ostane v veljavi, dokler ne bodo odpravljene motnje v odnosih na trgu in gibanju cen, zaradi česar je sprejeta, vendar bo najpozneje do poteka šestmesečnega roka od njene uveljavitve znova proučeno, ali so razlogi, da ostane še naprej v veljavi.

6. Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38-9/82-11

Gornja Radgona, 30. 6. 1982

PREDSEDNIK
Izvršnega sveta SO Gornja Radgona
Dana SUKIČ, l. r.

218

Na podlagi 9. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) ter 167. člena statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/78 in 36/81), je Skupščina občine Murska Sobota na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 26. 7. 1982, sprejela

ODLOK **o spremembah in dopolnitvah odloka o urbanističnem redu v ob-** **čini Murska Sobota**

1. člen

4. b člen odloka o urbanističnem redu v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 20/72, 11/75, 30/78, 17/80, 28/80 in 36/81) se dopolni tako, da se za 39. točko dodajo še naslednje točke:

40. Za naselje Predanovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 5/81, izdelana aprila 1981;

41. Za naselje Brezovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 6/81, izdelana aprila 1981;

42. Za naselje Lemerje je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 7/81, izdelana aprila 1981;

43. Za naselje Zenkovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 8/82, izdelana aprila 1981;

44. Za naselje Puževci je meja območja, predvidenega za gradnjo, razvidna iz grafične podloge, št. 9/81, izdelana aprila 1981;

45. Za naselje Strukovci je meja območja, predvidenega za gradnjo, razvidna iz grafične podloge, št. 10/81, izdelana aprila 1981;

46. Za naselje Skakovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 11/81, izdelana aprila 1981;

47. Za naselje Beznovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 12/81, izdelana aprila 1981;

48. Za naselje Topolovci je meja območja, predvidenega za gradnjo, razvidna iz grafične podloge, št. 13/81, izdelana aprila 1981;

49. Za naselje Korovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 18/81, izdelana novembra 1981;

50. Za naselje Gornji Črnci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 19/81, izdelana novembra 1981;

51. Za naselje Dankovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 20/81, izdelana decembra 1981;

52. Za naselje Stanjevci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 21/81, izdelana decembra 1981;

53. Za naselje Peskovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 22/81, izdelana decembra 1981;

54. Za naselje Berkovci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 23/81, izdelana decembra 1981;

55. Za naselje Ivanjševci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 24/81, izdelana decembra 1981;

56. Za naselje Središče je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 25/81, izdelana decembra 1981;

57. Za naselje Bukovnica je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 26/81, izdelana decembra 1981;

58. Za naselje Čikečka vas je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 27/81, izdelana decembra 1981;

59. Za naselje Motvarjevci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 28/81, izdelana decembra 1981;

60. Za naselje Vaneča je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 3/78, izdelana marca 1978;

61. Za naselje Bodonci je meja območja, predvidenega za gradnje, razvidna iz grafične podloge, št. 13/80, izdelana junija 1980.

2. člen

17. člen odloka se črta.

3. člen

16. člen se spremeni in dopolni tako, da se glasi:

Gradnja sekundarnih bivališč (tipa vikend oz. počitniška hišica in tipa vinska klet) je dovoljena na območjih v k. o. Florcj, Bogojina, Tešanovci, Moravci, Sebeborci, Dolina, Vaneča, Ivanovci, Panovci, Kukeč, Kuštanovci, Selo, Vučja goma, Prosenjakovci, Maškovci, Andrejci, Gor. Petrovci, Grad, Bodonci, Šalamenci, Ledavsko jezero in Fikšinci.

Za gradnjo sekundarnih bivališč mora biti izdelana lokacijska dokumentacija ter izdano lokacijsko in gradbeno dovoljenje.

V vseh drugih k. o. na območju občine je gradnja sekundarnih bivališč možna v obmejnih krajih, ki so pomembni iz narodno-obrambnega vidika in v primerih preureditve kmečkih stanovanjskih hiš ter gospodarskih poslopij.

4. člen

17. a in 17. b člen odloka postaneta 16. a in 16. b člen. V 16. a in 16. b členu je namesto besedila „v 17. členu“, besedilo „v 16. členu“.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 351-5/80-4

M. Sobota, dne 26. 7. 1982

Podpredsednik

skupščine občine M. Sobota
Štefan Ošlaj, l. r.

219

Na podlagi 4. člena zakona o upravnih taksah (Uradni list SRS, št. 7/72, 23/77, 11/79 in 23/82) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave Pomurskih občin, št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 26. VII. 1982 sprejela

ODLOK

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O OBČINSKIH UPRAVNIH TAKSAH V OBČINI MURSKA SOBOTA

1. člen

V prvem členu odloka o občinskih upravnih taksah v občini Murska Sobota (Uradne objave Pomurskih občin, št. 5/72,

26/77) se na koncu prvega in drugega odstavka črta zaklepaj in doda besedilo: „11/79 in 23/82.“

2. člen

V drugem odstavku 4. člena se znesek „400,00 din“ nadomesti z zneskom „800,00 din.“

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurskih občin.

Številka: 423-3/82-9

Murska Sobota, dne 28. VII. 1982

Podpredsednik

Skupščine občine M. Sobota

Štefan Ošlaj, l. r.

220

Na podlagi 14. člena in 2. odstavka 15. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77 in 2/78), 160. in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je skupščina občine Murska Sobota na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 26. 7. 1982 sprejela

ODLOK

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O ORGANIZACIJI, UREDITVI IN POSLOVANJU VETERINARSKO HIGIENSKE SLUŽBE

1. člen

5. člen Odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko higienske službe (Uradne objave pomurskih občin, št. 4/80) se spremeni in dopolni tako, da glasi: stroške za poslovanje veterinarsko higienske službe po tem odloku plačujejo lastniki živali s pristojbino, ki jo plačujejo ob izdaji zdravstvenih spričeval za živino, in to:

— za goveda in konje	20,00
— za teleta in žrebeta do 120 kg	10,00
— za prašiče nad 50 kg, ovce, koze	8,50
— za prašiče do 50 kg	2,50
— za perutnino po komadu	0,06
— za čebelarje panje	2,00

Izvršni svet lahko z Odredbo spremeni v tem členu predpisane pristojbine v skladu s gibanjem cen in stroškov za opravljanje veterinarsko higienske službe.

Pristojbine se plačujejo od vsake živali, in so dohodek proračuna občine.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 322-22/82-8

Datum: 26/7-1982

Podpredsednik

Skupščine občine M. Sobota

Štefan Ošlaj, l. r.

221

Na podlagi 1., 4. in 37. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ št. 33/72) s spremembami in dopolnitvami ter 181. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81) je skupščina občine Ljutomer na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 27/7—1982 sprejela

ODLOK

O spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine Ljutomer

1. člen

V tarifi posebnega občinskega davka od prometa proizvodov in od plačil za storitve, ki je sestavni del odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin: Gornja

Radgona Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 10/75, 9/76, 17/76, 26/77, 17/81 in 9/82) se vnese naslednja sprememba:

Tarifna številka 8 se spremeni tako, da glasi:

Od vrednosti prodanih tombolskih, loterijskih in drugih srečk od iger na srečo ter vloge za javne stave, razen od iger na srečo in javnih stav, ki jih prireja loterijski zavod in od prodanih tombolskih kart od tombol, ki jih prireja Konjeniški klub Ljutomer, se plača davek v višini 10 %.

2. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 422-1/82

Datum: 27/7-1982

Predsednik
skupščine občine
Emil KUJAR, l. r.

222

Na podlagi 4. člena zakona o upravnih taksah (Ur. list SRS št. 7/72, 23/77, 11/79 in 23/82) in 181. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 44/81) je skupščina občine Ljutomer na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne . . . 1982 sprejela

odlok o upravnih taksah v občini Ljutomer

1. člen

Z organi iz prvega odstavka tega člena so mišljeni:

— upravni organi občine Ljutomer;
— druge organizacije in skupnosti, kadar v okviru javnih pooblastil na podlagi zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov odločajo o upravnih stvareh.

2. člen

Občinske upravne takse se plačujejo po določbah zakona o upravnih taksah (Ur. list SRS, št. 7/72, 23/77, 11/79 in 23/82).

Za plačevanje občinskih upravnih taks se neposredno uporabljajo takсна tarifa zakona o upravnih taksah (Ur. list SRS, št. 7/72, 23/77 in 11/79 ter 23/82).

3. člen

Za prodajo taksnih vrednotnic so pooblašene prodajalne tobačnih izdelkov, sprejemna pisarna in krajevni uradi.

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o upravnih taksah (Ur. objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 7/72).

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Štev.: 423-3/65-4

Ljutomer, julij 1982

Predsednik skupščine
občine Ljutomer:
Kuhar Emil, pravnik l. r.

223

Skupščina občine Ljutomer je na osnovi 181. člena statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81) na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 27. 7. 1982 sprejela

ODLOK

o spremembi in dopolnitvi odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer

1. člen

Besedilo drugega odstavka 11. člena odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 8/80) se spremeni tako, da glasi:

„Višino pristojbine za posamezne vrste živali predpise izvršni svet skupščine občine Ljutomer z odredbo.“

2. člen

Ta odlok začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 322-1/77-3

Datum: 27/7-1982

Predsednik
skupščine občine
Emil KUJAR, l. r.

224

Na podlagi 2. odstavka 15. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS št. 18/72), odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o organizaciji in poslovanju veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin: G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota št. . . . in 212 člena statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin: G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota št. 44/81) je izvršni svet skupščine občine Ljutomer sprejel dne 27. 7. 1982

Odredbo

o pristojbinah za financiranje veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer.

1. člen

S to odredbo se določajo pristojbine, ki jih plačujejo lastniki živali ob prodaji oziroma izdaji zdravstvenega spričevala. Sredstva zbrana na podlagi določenih te odredbe se uporabljajo za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel, živalskih odpadkov, za organizacijo in delovanje veterinarsko-higienske službe na območju občine Ljutomer.

2. člen

Pristojbina za eno žival znaša:

— za govedi in konje	20,00 din
— za teleta in žrebeta do 120 kg	10,00 din
— za prašiče nad 50 kg, ovce in koze	8,50 din
— za pujske do 50 kg	2,50 din
— za brojlerje	0,06 din
— za nesnice (matična jata)	0,30 din
— za panje čebel	2,00 din

3. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v uradnih objavah občinskih skupščin: G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota.

Štev.: 322-1/82-3

Datum: 27/7-1982

PREDSEDNIK IS
SO LJUTOMER
Anton KOSI l. r.

225

Na podlagi 167. in 172. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/1980) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 26. 7. 1982 in na seji Skupščine občinske izobraževalne skupnosti M. Sobota dne 28. 6. 1982 sprejela

SKLEP

o spremembi sklepa o spremembi šolske mreže šolskih okolišev Osnovne šole Puconci in Osnovne šole Mačkovci ter določitev lokacije za izgradnjo centralne osnovne šole.

1. Besedilo 2. točke se v celoti črta in se novo besedilo glasi:
„Dne 1. 9. 1982 postane dosedanja centralna osnovna šola Mačkovec 4-razredna podružnična šola centralne osnovne šole v Pucenjih.“

2. Besedilo 3. točke se v celoti črta in se novo besedilo glasi:
„Dosedanja 2-razredna podružnična osnovna šola Močinci, ki spada v šolski okoliš centralne osnovne šole Mačkovec, se s 1. 9. 1982 ukine.“

3. Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 022-182-1

V M. Soboti, 26. julija 1982

Podpredsednik
Skupščine občine M. Sobota
Stefan Ošljaj, l. r.

226

Na podlagi 15. člena Statuta Občinske zdravstvene skupnosti Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota (Uradne objave skupščin pomurskih občin št. 7/77) v skladu z 72. in 73. členom Samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva (Uradne objave skupščin pomurskih občin št. 14/78) so skupščine občinske zdravstvene skupnosti Gornja Radgona na skupni seji zborov uporabnikov in zbora izvajalcev dne 8. 4. 1982, skupščina občinske zdravstvene skupnosti Lendava na skupni seji zborov uporabnikov in zbora izvajalcev dne 24. 6. 1982, skupščina občinske zdravstvene skupnosti Ljutomer na skupni seji zborov uporabnikov in zbora izvajalcev dne 14. 6. 1982 in skupščina občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota na skupni seji zborov uporabnikov in zbora izvajalcev dne 31. 5. 1982 sprejele naslednjo

UPORABNIKOV K STROŠKOM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

I.

Uporabniki zdravstvenega varstva prispevajo k stroškom zdravstvenega varstva za naslednje zdravstvene storitve, zdravila in pripomočke naslednje zneske:

	Din
1) Za prvi kurativni pregled v splošnih in obratnih ambulantah ter dispanzerjih v zvezi s posameznim primerom zdravljenja	40,00
2) Za prvi obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	110,00
3) Za zobozdravstvene storitve ter pripomočke in sicer:	
— za prvi pregled pri stomatolog - specialistu	40,00
— za vsako zalivko	40,00
— za polno kovinsko prevleko	340,00
— za vsake druge prevleke	340,00
— za inlay nazidek	190,00
— za vsako krono	460,00
— za vsak člen v mostovni konstrukciji	190,00
— za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi	63,00
— za začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku	90,00
— za gred, opornico ali jahač	230,00
— za vsako totalno protezo	660,00
— za vsako parcialno protezo	850,00
— za vsako začasno protezo	560,00
— za vsako bazo kovinske proteze, dodatno k parcialni protezi	750,00
— za snemni ortopedski aparat pri uporabnikih starejših od 18 let	650,00
— za vsak fiksni ortopedski aparat pri uporabnikih starejših od 18 let	930,00
— za vsako reparaturo, prilagoditev	

stare proteze, priložitev ali reokluzijo

100,00

4) Za vsak prvi pregled pri zdravniku - specialistu z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana

100,00

5) Za vsak rta posnetek, tudi zob (za največ 6 posnetkov pri vnetanju) v ambulantah in dispanzerjih

6,00

6) Za nemedicinski del oskrbe v bolnišnicah, specialnih zavodih in institutih pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni, pri večkratni oskrbi pa za največ 30 dni v koledarskem letu, dnevno

55,00

7) Za nemedicinski del oskrbe v naravnih zdraviliščih pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni, pri večkratni oskrbi za največ 30 dni v koledarskem letu dnevno

65,00

8) Za medicinske storitve med odobrenim zdravljenjem naravnih zdravilišč na ambulantni način, za največ 15 x, večkratnem koriščenju za največ 30 x v koledarskem letu dnevno

12,00

9) Za prvi prevoz z relevantnimi vozili in posrednimi prevoznimi sredstvi, ki ga odredi ali potrdi zdravnik v zvezi s posameznim primerom zdravljenja

110,00

10) Za zdravila, pomožni in sanitetni materiali ob prevzemu v lekarni na recept

35,00

11) Za kontracepcijska sredstva, ki se nudijo uporabnikom v ambulantah in dispanzerjih

140,00

12) Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in prostostoječi posteljni trapez (invalidski voziček) in mehunično dvigalno napravo

300,00

13) Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo, navleke za krn po amputaciji, za kilni pas

290,00

14) Za ortopedsko obutev

570,00

15) Za berglje

56,00

16) Za očala, inhalator, aparat za aerosol

88,00

17) Za kontaktna stekla, kadar so potrebna za opravljanje poklica

180,00

18) Za očesno protezo

180,00

19) Za lasuljo, zaradi trajno izražene plešavosti traumatskega izvora

170,00

20) Za ojačevalni slušni aparat, kadar je potreben za opravljanje poklica

190,00

21) Za aparat za omogočanje glasnega govora

380,00

22) Za ponovno umetno prekinitev nosečnosti, kadar ni medicinsko indicirana

170,00

II.

Če vrednost pregleda, zdravila oziroma pripomočka znaša manj, kot znaša prispevek uporabnika po tej listi, plača uporabnik dejansko ceno.

III.

Ta lista velja od 1. 6. 1982 dalje. Z uveljavitvijo te liste preneha veljati lista prispevkov uporabnikov k stroškom zdravstvenega varstva, ki so jo sprejele skupščine Občinskih zdravstvenih skupnosti Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota v letu 1980.

Številka: 232/1982—1—1/1

V G. Radgoni, dne 8. 4. 1982
predsednik skupščine:
ŠTEFAN ŽALODEC, l. r.

V Lendavi, dne 23. 6. 1982
predsednik skupščine:
JOŽICA DRAŠKOVIČ, l. r.

V Ljutomeru, dne 14. 6. 1982
predsednik skupščine:

VLADO FERENC, l. r.

V M. Soboti, dne 31. 5. 1982
predsednik skupščine:

EVGEN HORVAT, l. r.

227

Na podlagi 15. člena statuta Občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota (Ur. objave skupščin Pomurskih občin šte. 7/77) je skupščina Občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota na skupni seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev dne 31/5—1982 sprejela naslednji

SKLEP

o vskladitvi vseh oblik denarnih dajatev kot socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom

1.

S 1/1—1982 se nadomesti osebni dohodek delavcem in drugim upravičencem, ki so začasno zadržani z dela več kot šest mesecev vskladi tako, da se poveča za 16 %.

2.

S 1/7—1982 se vskladi pogrebnina in posmrtnina tako, da znaša:

— pogrebnina	6.430,— din
— posmrtnina	6.020,— din

3.

Vskladijo se povračila za stroške prehrane in prenočevanja v drugem kraju v državi tako, da od 1/7—1982 znašajo:

— za odsotnost od 8 do 12 ur	210,— din
— za odsotnost nad 12 ur brez prenočevanja	290,— din
— za odsotnost nad 12 ur s prenočevanjem	750,— din

Za otroke v starosti od 1 do 7 let znaša povračilo polovico zneskov določenih v prejšnjem odstavku.

V času hospitalnega zdravljenja upravičencem ne pripada povračilo iz prvega odstavka te točke.

4.

Pri vskladitvi vseh oblik denarnih dajatev se v letu 1982 ne uporabljajo določbe 41., 46., 48. in 49. člena samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva (Ur. objave skupščin Pomurskih občin šte. 14/78).

Številka: 574/1982—1—1/1

V Murski Soboti, dne 31/5—1982

Občinska zdravstvena skupnost
Murska Sobota
Predsednik skupščine:
Evgen HORVAT, l. r.

Radijski in televizijski spored od 6. avgusta do 12. avgusta

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba z obvestili in reklamami, 16.00 — DNEVNIK, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Prenos sporeda RLJ.

TV LJUBLJANA

17.55 Poročila, 18.00 Rancini '82: Plesni orkester RTV Skopje, 18.30 Obzor-
nik, 18.45 Pot v prihodnost: Cena napredka, izobraževalna serija, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanka, 20.49 Propagandna oddaja, 20.56 Ne prezrite, 21.05 Španske operne zvezde: Vincente Sardner, 21.55 Spremljajmo sodelujmo, športna oddaja, 22.05 Nočni kino: Dan po rojstvu bombe, ameriški dokumentarni film, 23.30 Poročila

Oddajniki II. TV mreže: 16.10 Test, 16.25 Maribor: državno atletsko prvenstvo za posameznike, prenos (slov. kom) (za Sa 2), 19.00 Znanost, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Koncert tria Kremerna, 20.05 Vidiki, dokumentarna serija, 21.45 Usnjeni telovnik, šrilanški film (do 23.25)

Ljubljanska banka
Pomurske banke

TV ZAGREB

17.30 Video strani, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Mali svet, 18.45 Glasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Fantje s Hill Streeta, 21.00 Na te mislim, zabavna glasbena oddaja, 21.55 TV dnevnik, 22.10 Paleta, kulturni mozaik, 23.40 Poročila

TV AVSTRIJA

Prvi program
14.00 Edgar iz Tamaraka ali Novi čas, 2. del, 14.50 Teniško pokalno prvenstvo: Avstrija—Švica, 16.00 Am. dam, 16.25 Wombeliev — otroški film, 16.30 Matt in Jenni (medice), 16.55 Španček zaspanček, 17.00 Pan — optikum, 17.30 Mi, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Seržant Cribb, film, 20.10 Tuja pers., parodija, 21.00 Šport, 21.20 Nočni studio.

Drugi program

17.00 Kompas, 17.30 Brez nagobčnika, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Zdravniški nasveti, 20.10 Politika ob petku, 21.20 Igra za dva, film.

TV MADŽARSKA

15.25 Zs. Moricz: Metuljček, TV film, 16.40 Na-
vzkrižno vprašanje, ugan-
karska igra, 17.10 5 minut
meteorologije, 17.15 Partne-
ri, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znan-
stveni magazin, 19.25 Nekaj
za nekaj, francoski film, 21.00 Zoltan Kodaly: Sze-
kelysko prelo, spevoigra v
nem. dij. ju, 22.20 TV
dnevnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba z obvestili in reklamami, 16.00 — DNEVNIK, 16.10 — PRIJETNO SOBOTO VAM ŽELIMO, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega sloven-
skega radijskega sporeda.

TV LJUBLJANA

14.45 Poročila, 14.50 Na smučeh z Everest, japonski dokumentarni film, 16.10 Naš kraj: Dolenja Trebuša, 16.25 Maribor: Državno atletsko prvenstvo za posameznike, prenos (za JRT 2), 19.00 Zlata ptica — Make-
donske pravljice: Hrani telo, ki te posluša, 19.05 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Nekaj za vsakogar, ameriški film, 21.40 Zrcalo tedna, 21.50 Razcvet večglasja, oddaja iz glasbene serije Človekova glasba, 22.45 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže: 15.30 Test, 15.45 Valter brani Sarajevo, tv nadaljevanka, 16.30 Maribor: Državno atletsko prvenstvo za posameznike, prenos 19.00 Z godbeniki in pevci v Logatcu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Radenci '82: Plesni orkester RTV Skopje, 20.30 Poezija: Mladi pesniki, 21.00 Poročila, 21.05 Morje, ljudje, obale, dokumentarna serija, 21.50 Športna sobota, 22.10 Svet okoli nas: Zlato, dokumentarni film (do 22.50).

TV ZAGREB

17.30 Mladinski ekran, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Arioso, operna glasba, 18.30 Vozovnica v eno smer, dokumentarna serija, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mesec volkov, ameriški film, 21.15 TV dnevnik, 21.30 Za konec tedna, 23.00 Poročila

TV AVSTRIJA

Prvi program
14.25 Nemogoči gospod Pitt, film, 16.00 Športna abeceda, 16.30 Flipper — zgodba o delfinu, 17.00 Dva x sedem, 17.25 Življenje Franca Liszt, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 18.50 Sport, 19.15 Napačna mačka, 21.00 Sport, 21.20 Klimbim — zabavna oddaja, 22.10 Jazz — iz Anti-besa.

Drugi program

14.15 Galakonzert, 16.15 Dežela gora — 4. del, 17.00 Teniško pokalno prvenstvo: Avstrija—Švica, 17.25 Poletno gledališče — koledar, 18.00 Trailer, 18.30 Čas v sliki, 18.50 Sport, 19.15 Leopold, 21.55 Milijon za ogenj.

TV MADŽARSKA

8.05 Naš ekran, pon. 8.25 Za otroke, 9.45 Bolnica na robu mesta, pon. 14.10 Lutke, 14.50 Vse zlato Transva-
la, 16.05 Macao, na pragu Kitajske, 17.00 Madžarska pšenica, 1. del, 17.45 Zaba-
vna glasba, 18.30 TV dne-
vnik, 19.00 Telepodij: Samo
brez politike! 20.15 TV dne-
vnik, 20.25 Klopka št. 22, ameriški film, (za starejše od 16.1.)

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — SRE-
CANJE NA POMUR-
SKEM VALU, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — DOMA IN ONKRAJ MEJA, 13.30 — V NEDELJO POPOLDNE, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega sloven-
skega sporeda, DEŽURSTVO: 9.00 — do 13.00 — Telefon: 21-232!

TV LJUBLJANA

8.45 Poročila, 8.50 Živ žav, otroška matineja, 9.40 N. Compancez: Ženske z obale, nadaljevanje in konec, 11.10 TV kašpot, 11.30 Domači ansambli: Dobri znanci, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila (do 13.05), 13.50 Hohenheim: Avtomobilске dirke formule 1 za VN Nemčije, prenos, 16.00 Dnevni pregled SP v pletanju, vaterpolu in skokih v vodo, 17.00 Ri-
sanke, 17.15 Poročila, 17.20 Sportna poročila, 17.35 Komisar Moulin, francoska nana-
zanka, 19.15 Risanka, 19.23 TV in radio nocoj, 19.25 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ilinden, nadaljevanka TV Skopje, 21.20 Človek brez meje: Veliko vprašanje, do-
kumentarna serija, 21.55 Športni pregled, 22.25 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže: 17.15 Tarzan zmaguje, ameriški film, 18.55 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Moj nasmeš in jaz, koncert šanso-
nov, 20.30 Rock glasba, 20.45 Poročila, 20.55 Sinovi sonca, dokumentarna oddaja TV Ljubljana, 21.25 I. Silone: Fontamara, italijanska nado-
jevanka (do 22.20).

TV ZAGREB

11.10 Brazde, oddaja na madžarskem jeziku, 12.00 Dnevnik, 12.15 Kmetijska oddaja, 13.15 Filmski pro-
gram, 14.45 Jugoslavija, do-
ber dan, 15.30 Studio 071, 16.10 Pregled programa, 16.15 Rembrandt, tuja do-
kumentarna oddaja, 16.45 Narodna glasba, 17.15 Tar-
zan zmaguje, ameriški film, 18.55 Risanka, 19.30 Dne-
vnik, 20.00 Ilinden, drama TV Skopje, 21.25 Dubrovska karavana, 21.55 Športni pregled, 22.25 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

Prvi program
10.00 Tiskovna ura, 13.45 Tvoj, moj, naš (film), 15.45 Nils Holgersson, 16.10 Ri-
sanke, 16.15 Tehnika za otroke, 16.40 Helmi, 16.45 Klub se-
niorjev, 17.30 Srečanje človeka in živali, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Minna von Barnhelm ali vo-
jaška sreča (veselogra), 21.20 Sport.

Drugi program
12.30 Športno popoldne, 16.00 Velike reke — zrcalo zgodovine, 16.45 Rock-pop koncert, 17.30 Okay, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Gozdno šumenje (film), 20.50 101. leto kabareta, 21.50 Družinske zgodbe.

TV MADŽARSKA

7.35 Za otroke, 7.55 Z av-
toštopom na sever, 10.00 Pravljica spevoigra, 13.55 Zveri in ljudje, franc. film, 14.40 Policijski pes Kantor, 15.35 Konjski šport, galop, 16.30 Priporočamo naše sporede, 16.55 Ansambel Vizonta, 18.00 Teden, aktu-
alne reportaže, 19.00 Poro-
čila, 19.10 Lindberghov otrok, film, 21.30 Country
glasba.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba z obvestili in reklamami, 16.00 — DNEVNIK, 16.10 — Spored slovenske na-
rodnozabavne glasbe, 16.30 SPORTNA OD-
DAJA, 16.40 — Najbolj iskane plošče pre-
jšnjega tedna, 17.00 — Prenos sporeda RLJ.

TV LJUBLJANA

16.35 Kmetijska oddaja TV Zagreb, 17.35 Poročila, 17.40 Eskimska zima, angleško-ka-
nadski dokumentarni film, 18.30 Obzor-
nik, 18.45 Zdravo, mladi, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 H. Moin: Zveza, pakistanska drama, 20.50 Kulturne diag-
nale, 21.35 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarski, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Lutkarski pogovori, 18.30 Ljudske pripovedke, 18.45 L. van Beethoven: SONATA V MESEČINI, 19.00 Sportna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Znanost, 21.00 Poročila, 21.10 Sreča-
nja v studiu, zabavno glasbe-
na oddaja, ponovitve.

TV ZAGREB

17.50 Video, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Lutke, 18.30 Zgodbe nado-
v in narodnosti, 18.45 Zdravo mladi, mladinska oddaja, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sence bližnjih prednikov, 21.25 Iz-
brani trenutki, 21.30 Argu-
menti, zunanje politična od-
daja, 22.15 Izgnanstvo, film, 22.30 Dnevnik, 22.50 Pre-
gled programa za torek.

Ljubljanska banka
Pomurske banke

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutrzanja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Nemo-
goči gospod Pitt (film), 11.05 Gospodarica Vallasa, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Edgar iz Tamaracka, 14.50 Magnet — zemlja, 15.35 Po-
pce, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Španček Zaspanček, 17.00 Ljudje in živali, 17.30 Družinska kronika, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sport v ponedeljek, 20.05 Kaz and Co, 20.50 Sport.

Drugi program
16.30 Kompas, 17.00 Zna-
nost danes, 17.30 Lunarna baza Alfa 1, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Deske, ki pomenijo svet, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20 Berlinski Chamisson trg (film).

Vsaki četrtek
VESTNIK

TV MADŽARSKA

Ni sporeda

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba z obvestili in reklamami, 16.00 — V TOREK Z VAMI (Ne-
posredna oddaja, v njej najprej DNEVNIK, gostje v našem studiu, javljanje reporterske ekipe, vprašanja in predlogi poslušalcev, Telefonska številka do 18.00 — 21-232!) 18.00 — SOTOČJE, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Prenos sporeda RLJ.

TV LJUBLJANA

17.40 Poročila, 17.45 Mali pingvin, otroška serija, 18.00 Otroška folklorja ČSSR: Han-
ča, Janko in Lucija, 18.30 Obzor-
nik, 18.45 Odramba in samozaščita, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Aktualno, 20.45 Propagandna oddaja, 20.50 R. Rolland: Jean Christophe, francoska nadaljevanka, 21.45 V zna-
menju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarski, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Palčki nimajo pojma, otroška oddaja, 18.45 Minia-
ture za violino in klavir, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Makedon-
ska ljudska glasbila, 20.25 Spomeniki revolucije, doku-
mentarna serija, 21.15 Poro-
čila, 21.20 Koncert slovaške-
ga komornega orkestra na du-
brovniških poletnih priredit-
vah '82 (do 22.20).

TV ZAGREB

17.50 Video, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Lutke, 18.45 Miniature za violino in klavir, 19.15 Ri-
sanke, 19.30 Dnevnik, 20.00 Jugoslavija in Alžir v očeh prijateljev, dokumentarna oddaja, 21.00 EPP, 21.05 Anatomija nekega uboja, ameriški film, 22.35 Dne-
vnik, 22.55 Pregled progra-
ma za sredo.

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutrzanja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Milijon za ogenj (film), 10.40 Ri-
sanke, 10.50 Čudeži zemlje, 11.15 Klub seniorjev, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Edgar iz Tamaracka, 14.50 Ri-
sanke, 15.10 400.000 kilome-
trov in nazaj, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Tudi hec mora biti, 16.55 Španček Zaspanček, 17.00 Nečak iz Amerike, 17.30 Družinska kronika, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Teleobje-
ktiv, 20.00 Človek, 20.45 No-
vo od večeraj.

Drugi program
16.30 Kompas, 17.00 Usmeritve, 17.30 Lunarna baza Alfa 1, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Avstrijski kviz, 20.03 Dallas, 20.50 10 pred 10, 21.20 Noč v USA.

TV MADŽARSKA

14.50 Umri le, če moraš, bolgarski TV film, 16.10 Naš vrt, naše dvorišče, filmska reportaža, 16.35 Ansambel »ABBA«, švedski glasbeni film, 17.25 Panonska kronika, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Bolnica na robu mesta, nadaljevanka, 4. del, 19.45 Studio 82, kulturni tednik, 20.45 Stanovanjska legenda, reportaža, 21.10 TV dne-
vnik.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba z obvestili in reklamami, 16.00 — DNEVNIK, 16.10 — Nekaj minut z... 16.30 — Glasbena oddaja, 17.00 — Vključitev sporeda RLJ.

TV LJUBLJANA

18.00 Poročila, 18.05 Gu-
sarji kapitana Gancha, brazil-
ska otroška nadaljevanka, 18.30 Obzor-
nik, 18.45 Ama-
terski studio: KUD PTT Ra-
dinka-Djoka Pavlovič, odda-
ja TV Beograd, 19.15 Ri-
sanke, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Reportaža o mestu Ulcinj, 20.05 Sherborne (Anglija): Igre brez meja, 21.30 Jazz na ekranu: Kvartet Dexterja Gordona, 21.50 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarski, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Padla z neba, otroška serija, 18.45 Zeleni kabaret, 19.30 TV dnevnik, 20.00 „Sa-
rapalja“, brazilska drama, 20.45 Poročila, 20.50 Kultura danes (do 21.35).

TV ZAGREB

17.50 Video, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Padla z neba, otroška oddaja, 18.45 Zeleni kabare, na-
rodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Re-
portaža, 20.05 Igre brez
meje, 21.30 Žene z obale, serijski film, 23.00 Dnevnik, 23.20 Pregled programa za četrtek.

TV AVSTRIJA

Prvi program
8.00 Jutrzanja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.35 Gozdno šumenje (film), 11.15 Teleob-
jektiv, 12.00 Opoldanska re-
dakcija, 14.00 Edgar iz Ta-
maracka, 14.50 Živalske zgod-
be, 15.10 Srečanje Jupitra in Saturna, 16.00 Nenavadno darilo, 16.30 Ostržek, 16.55 Španček Zaspanček, 17.00 Policijska inspekcija 1, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Indijski prt (TV film), 20.35 Vibrafon — jazz.

Drugi program
16.30 Kompas, 17.00 Deže-
la in ljudje, 17.30 Lunarna baza Alfa 1, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Kavarna Central, 20.05 Mladi Salzburg, 20.50 10 pred 10, 21.20 Ulovljeni občutki (film).

Dopisujte v
VESTNIK

TV MADŽARSKA

8.05 Za otroke, 8.55 Delta, pon. 9.20 film, pon. 15.20 Umri le, če moraš, 2. del, bolgarskega TV filma, 16.55 Še enkrat, angleški glasbeni film, 17.25 Tek čez ovire, reportaža, 18.30 TV dne-
vnik, 19.00 Klara Feher: Morje, 2. del nadaljevanke, 19.55 Umetnina tedna, 20.00 Pravni primeri, 20.40 Glas-
ba, 7x7 minut, 21.30 TV dnevnik.

TV MADŽARSKA

15.05 Vrteče slike, za filmske amaterje, 15.30 Žiljenje letom, za upokojen-
ce, 16.00 Šola za badminton, 16.15 Otroci v hiši, 6. del, 16.50 Telešport, 17.15 Zlato našega stoletja, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Uporna ladji, sinhronizirani angleški film, 20.35 Ozadje vesti, pogledi in mnenja o javnih vprašanjih, 21.25 TV dnevnik.

tedenski koledar

PETEK, 6. avgust — Vlasta SOBOTA, 7. avgust — Kajetan NEDELJA, 8. avgust — Dominik PONEDELJEK, 9. avgust — Roman TOREK, 10. avgust — Lovrenc SREDA, 11. avgust — Klara ČETRTEK, 12. avgust — Hilarija

kino

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

7. in 8. avgusta film: „ZMAJI TEŽKO UMIRAJO“; LJUTOMER

7. avgusta ob 20. uri in 8. avgusta ob 17.45 in 20. uri francoski erotični film: „LAURA“;

11. in 12. avgusta ob 20. uri kanadska detektivka: „SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAČ“;

„SVOBODA“ GORNJA RADGONA

7. avgusta ob 20. uri italijanska seksi komedija: „TEREZINO TELO“;

8. avgusta ob 18. uri ameriška komedija: „ŠTIRJE MALOPRIDNEŽI“; in ob 20. uri italijanski seksi komedija: „TEREZINO TELO“;

11. in 12. avgusta ob 20. uri ameriški pustolovski-kriminalni film: „ZBOGOM LEPOTIČKA“;

prodam

STANOVANJSKO HIŠO z zemljo ali brez zemlje v Zenkovcih, prodam. Informacije Morčič Stefan, Zenkovci 13. M-2733
STREŠNO OPEKO, rabljeno, po ugodni ceni, prodam. Ulica ob Kanalu 7, M. Sobota. M-2734
VINOGRAĐ 20 arov in 12 arov sadovnjaka, vse novo sajeno in rodno, na lepi sončni in položni legi, z novo kletjo, primerna za stanovanje v Lendavskih goricah (elektrika, vodovod), asfalt, oddaljen 200 metrov, naprodaj. Ponudbe na upravo lista. M-2735
ZASTAVA 128 C, star 6 mesecev, prodam. Informacije tel. 22-059, od 15. ure dalje. M-2736
OVČARJE, nemške, mlade, prodam. Krajna 29/a. M-2754
ZASTAVO 101 — letnik 1973 — vozno, registrirano, prodam. za 20.000 din. Ob kanalu 18, M. Sobota. M-2755
PUJSKE prodam, Krajna 11. M-2756
POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Puconci 22/a, tel. 72-509. M-2758
KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Naslov na upravi lista. M-2759
ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Rogan, Lendavska 17/c. M-2761
GOLF, letnik december 1979, prvič registriran januarja 1980, prodam. Petkovič, Vrtna 8, M. Sobota. M-2763
LADO standard — letnik 1973 — dobro ohranjeno z dodatno opremo ugodno prodam. Ivana Regenta 3, M. Sobota. M-2763
KAVČ, raztegljiv, dva fotelja, omara, primerno za samsko sobo, in okroglo mizico s štirimi stoli prodam. Zdravko Ambuš, Križevci 73, pri Ljutomeru. In-250
OSEBNI AVTO FORD CAPRI 1300 L po ugodni ceni prodam. Ludvik Rudolf, Radoslavci 45, Bučkovi. In-249
STROJ za izdelavo betonske opeke VIKTOR, traktor DEUTZ s čelnim nakladalцем, več kub. m gabrovih drv po 1.700 din prodam. Naslov na upravi lista. M-2766
ZASTAVO 101 — letnik 1977 — zelo dobro ohranjeno po zelo ugodni ceni prodam. Godina, Pečarovič 72. M-2767
POSTELJO, francosko, in otroško zibelko prodam. St. Rozmana 8, M. Sobota, tel. 23-055. M-2770
BCS kosilnico z obračalnikom prodam. Kolman, Stahovci 24, M. Sobota. M-2771
OBRAČALNIK Maraton za kosilnico BSC prodam. Križevci 18 v Prekmurju. M-2772
MALE PUJSKE prodam. Slavic, Puconci 47. M-2773
7-arsko zazidalno parcelo v Martjancih prodam. Tel. 21-572 po 18. uri. M-2774
MALE PUJSKE prodam. Panonska 37, Rakičan. M-2775
126 P letnik 1978, prodam. Dušan Faršang, St. Rozmana 6, M. Sobota. M-2776
KRAVO, staro 3 leta, s teletom, prodam. Odranci 156. M-2778
TRAKTOR STAYR 15 KS z vsemi priključki prodam. Naslov na upravi lista. M-2779
OSEBNI AVTO SUNBEAM prodam. Ogled možen popoldne. Vrazova 3, Murska Sobota. M-2800
PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO TAM STADLER, 40.000 kalorij, malo rabljeno, prodam. Markoč, D. Slaveči 50/A, p. Grad. M-2801
KRAVO, staro pet let, brejo, prodam. Ivanovci 32, p. Fokovci. M-2802
MALE PUJSKE prodam. Se-rec, Krog 161. M-2803

FIAT KOMBI 435, nov, neregistriran, 1000 KM, zaradi smrti lastnika prodam. Debelak, Cvetkova 7, Murska Sobota. M-2804
PARCELO 925, primerno za vikend in nasad, z lepim razgledom na M. Soboto in okolico, v vasi Bodonci, prodam. Informacije vsako soboto in nedeljo po 15. uri. Savo Milošević, Stefana Kovača 17, Murska Sobota. M-2805
TAM 2001, vozen z B kategorijo, prodam. Franc Grah, Černelavci n. h. p. Murska Sobota, telefon 23-109. M-2806
MALE PUJSKE prodam. Puconci 77. M-2797
NJIVO, primerno za gradnjo, in travnik, vsakega po 40 arov, 8 km iz M. Sobote, prodam. Banfi, St. Rozmana 15, M. Sobota. M-2798
DVOJA DVOKRILNA OKNA (160 x 100) z roletama, dobro ohranjena, prodam. Partizanska 57, M. Sobota. M-2799
NOVO HIŠO v Kidričevem naselju v Ljutomeru prodam. Informacije pri odvetniku Tiborju Hariju, Titova 9, M. Sobota. M-2633
PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO, novo, nerabljeno, 35.000 kalorij, prodam. Cena 33.000 din. Ogled pri Županec, Radomerščak 12, p. Ljutomer. In-257
ZASTAVO 750, letnik 1971, v dobrem stanju, registrirano do februarja 1983, in gumijasti čoln prodam. Hožjan, Veržej 61. In-252
AVTO NSU 1200 C UGODNO prodam. Ivan Rožkar, Grajska cesta 12, Gornja Radgona. M-2786
ZASTAVO 101, letnik 1979, z dodatno opremo prodam. Zlatko Devetak, Černelavci 51/A. M-2787
SKODA 120 L, rdeče barve, prevoženih 22.000 km, naprodaj. Černelavci 19. M-2788
CISTERNO (1700 l) prodam. Godina, Pečarovič 72, p. Mačkovci. M-2789
MALE PUJSKE IN mlado kravo po izbiri, s teletom ali brez, prodam. Franc Horvat, Tišina 31. M-2790
NOVO HIŠO s tremi dograjenimi prostori, možna takojšnja vselitev, in več arov zemlje ter mlad vinograd, primeren tudi za vikend, prodam. Mirko Toplak, Šalovci 195 (Kutoš). M-2791
MOSKVIČ 1500, letnik 1978, prevoženih 40.000 km, prodam. Informacije po telefonu 061-347-761, interna 25 — dopoldne. M-2796
ŠKODO 1000 MB, registrirano do julija 1983, prodam. Ogled: Polana 38, p. Puconci. M-2812
STAREJŠO HIŠO v Murski Soboti prodam. Naslov na upravi lista. M-2646
MOTOR ZA R12 in druge rezervne dele prodam. Ogled vsak dan. Lojze Šumak, Vučja vas 15, Križevci pri Ljutomeru. M-2784
ŠKODO 110 L, letnik 1974, neregistrirano, prevoženih 55.000 km, prodam. Naslov na upravi lista. M-2785

PLUG FERGUSON in stamorenico na motorni pogon in gozd (mešan les) prodam. Selo 132. M-2807
KOMBINIRANI OTROŠKI VOZIČEK in stajico prodam. Iboya Sabo, Vrtna 8, Murska Sobota. M-2809
KRAVO in telico, staro tri mesece, prodam. Cvetkova 15, Murska Sobota. M-2810
PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO STADLER, 30.000 kalorij, na trda goriva s posebnim toplovodnim boilerjem skupaj ali posamezno, malo rabljeno, prodam. Sere-tin, Cankarjeva 19, Rakičan. M-2811
ZASTAVO 750 LUX, registrirano do maja 1983, po ugodni ceni prodam. Anton Benko, G. Jevci 6/A p. Križevci pri Ljutomeru. In-253
LADA 1200, letnik 1974 na prodaj. Informacije: Laki, Spodnja ulica 7, Lendava ali Integral. Le-229

kupim

DVOREDNI IZRUVALEC KROMPIRJA (POLJSKI), kupim. Stefan Balažič, Odranci 198, p. Črenšovci. M-2777
MANJŠO, STAREJŠO HIŠO, po možnosti z vrtom in manjšim sadovnjakom, kjerkoli, kupim. Alojz Jablanovec, Na Tratah 20, 69250 Ptuj. M-2793

Štefanu Kandalu iz Vučje gome, ki služi vojaški rok v Sarajevu, ob praznovanju 19. rojstnega dne iskreno čestitata ter želita veliko lepih trenutkov v novem okolju, dobrih prijateljev ter čim hitrejši povratek v domači kraj — oče in mama. Čestitiki se pridružuje tudi stara mama.

STROJ ZA ČIŠČENJE ZRNJA (BINT), KUPIM. Naslov na upravi lista. M-2747

sobe

SOBO s souporabo kopalnice od-dam fantoma. Daneta Sumenjaka 3, Murska Sobota. M-2769
GARSONJERO ali sobo v Murski Soboti išče profesor. Hojer, Lendavska 22, Murska Sobota, telefon 22-958. M-2794

zaposlitve

DEKLE ali žensko za pomoč v gostilni (okolica Kranja), iščem. Hrana in stanovanje zagotovljena.

Plača po dogovoru. Zora Hercog, Zg. Bitnje 32, 64209 Žabnica. M-2749
KV KLJUČAVNIČARJA ali delavca s prakso v kovinski stroki sprejemem takoj. Ciril Vinko, Matija Gubca 39, Murska Sobota. M-2762
PEKA ZAPOSILIMO. Nedelje in ponedeljki prosti. OD PO DOGOVORU. Jožica Pock, pekarna. Apače 62, p. Gornja Radgona. M-2764

razno

DVA OTROKA IZ LENDAVE SPREJMEM V VARSTVO. Kovačič, Tomšičeva 3, Lendava. M-2743

PREKLIC! Preključujem neresnične besede, ki seni jih izrekla Petru Horvatu, gostišče-letališče Rakičan. Jožica Gostan, Krožna 12, Beltinci. M-2768

GRADITELJI! POLAGAM vse vrste keramičnih ploščic in opravljam druga zidarska dela. Vprašati pri Dundeku, Cankarjeva 87, M. Sobota. M-2783

POSEBNO OBVESTILO! Cenjene stranke obveščam, da je kozmetični salon zaradi koriščenja letnega dopusta v času od 19. do 10. 9. ZAPRT. Iboya Szabo, Lendavska 8, M. Sobota. M-2809

Tvoje roke pridne,
dom so nam zgradile,
a v njem je zdaj praznina...

V SPOMIN

5. avgusta mineva žalostno leto, odkar je neusmiljena usoda pretrgala utrip srca in nas je brez slovesa zapustil dragi mož, atek, stari ata in brat

Aleksander Celec

iz Sotine

Ni ure, ne dneva, da se te ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. V naših srcih so ostale bolečine in nezacepljene rane. Bridko je spoznanje, da te ni več, vendar v naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni.

Vsem, ki se ga spominjate in ustavljate pri njegovem grobu, iskrena hvala.

Neutolažljivi: žena Rozina, sin Franc, sin Edi z družino in hčerka Marija z družino

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 72. letu starosti zapustila naša mama in stara mama

Marija Krančič

šivilja iz Kupšinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, njen grob zasuli z vencmi in cvetjem, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS, GD Kupšinci ter kolektivoma tovarne MURA in TMP.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Kupšinci, 1. avgusta 1982

Žalujoči: hčerka Malvina z možem Štefanom, vnuki Zlatko, Nataša in Aleš, sin Karel z ženo Nado in hčerko Anito

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

Marije Horvat

iz Serdice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v težkih trenutkih ter vsem tistim, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: sin Karel z ženo Vero, sin Mirko z ženo Treziko, sin Vinko z ženo Emo, hčerka Marija in Terezija, vnukinje in vnuki z družinami ter ostalo sorodstvo

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jusi Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zimec, Gónter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: novinarji 21 232, 21 064 in 21 523; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelk, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74 597, dopisništvo Lendava tel. 75 085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81 317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 375,00 din, polletna 188,00 din, letna naročnina za inozemstvo 875,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 500,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100—620—000112—25730—30—4—01176 — Cena posamezne številke 10,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilno občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

ABC POMURKA — ZUNANJA TRGOVINA s p. o. Murska Sobota

po sklepu delavskega sveta

objavlja

prosta dela in naloge

PRIPRAVNIKA

z visoko ali višješolsko izobrazbo ekonomske smeri

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok in vozniški izpit B kategorije.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: ABC POMURKA — ZUNANJA TRGOVINA, Murska Sobota, Lendavska 9 v roku 15 dni od objave.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od objave.

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam solnce sreče ti ne vgasne,
resnice solnce ne stemni.*

(S. G.)

V SPOMIN
na našega dragega

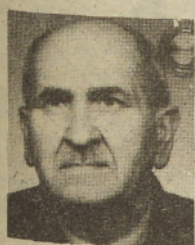
Jožeta Balerja

iz Sebeborec

Mineva prvo leto, odkar te ni več med nami, toda spomin na tebe bo ostal vedno v naših srcih.

Hvala vsem, ki te niso pozabili.

TVOJI DRAGI

*Čas beži, ne izbriše
solza in bolečin.*

V SPOMIN

26. julija mineva četrto leto, odkar nam je usoda iztrgala iz naše sredine dragega moža.

Janeza Vratariča

iz Martjanec št. 69

Odšel je tiho, poln dobrot in upanja, meni pa je ostala nepozabna bolečina. Vsem, ki se ga spominjate, sočustvujete z menoj in obiskujete njegov tihi dom — iskrena hvala!

Neutolažljiva žena Gizela.

*S cvetjem ti grob krasimo
v trajno ljubezen in spomin.
cvetje s solzami svežimo,
a v srcu je polno bolečin.*

V SPOMIN

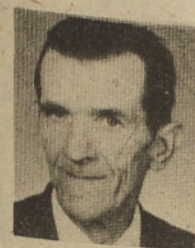
29. avgusta mineva žalostno leto, odkar je prenehalo biti pleme-
nito srce našega dragega komaj 29-letnega sina in brata

Štefana Korpiča

KOVAČA,
iz Šulincev 39

Dragi moj! Ne čas ne solze ne ublažijo težke bolečine ob krutem spoznanju, kako težko nam je brez tebe. Tvoja mnogo prerana smrt je pustila v naših srcih veliko praznino in globoko rano. S solznimi očmi gledamo tvojo gomilo in se zavedamo resnice, da te ne bo nikoli več med nami, ostal pa boš v naših mislih in srcih do konca dni.

Žalujoči: mama, oče, brat Evgen z ženo Jolanko, sestre Anica in Zlatica z možema, nečaka Jožica in Zlatko ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 74. letu starosti zapustil naš dragi ata in stari ata

Jože Ficko

iz Vidonec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje, dragega pokojnika pa pospremili na zadnji poti, mu podarili vence in cvetje ali na kak drug način počastili njegov spomin. Zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za poslovilne besede. Posebna zahvala zdravnikom in zdravstvenemu osebju za dolgotrajno zdravljenje in za lajšanje bolečin v času bolezni.

Vidonci, 16. 7. 1981

Žalujoči: sin Rajmund in hčerka z družino

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage 76-letne mame in sestre

Terezije Sapač

iz Beznovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki so jo obiskovali v času njene bolezni in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in Mariji Maček za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Beznovci, 25. 7. 1982

Žalujoči: sinova Ludvik in Bela

ZAHVALA

Ob boleči in hudi izgubi naše ljubljene mame, tašče, babice in prababice

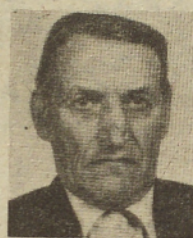
Marije Toth

iz Očeslavec

se pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, darovali številne vence in cvetje ter nam izrazili ustno ali pismeno sožalje in sočustvovali z nami. Hvala organizacijama ZB Videm in OZB Negova, govornikom Francu Baletu in predstavniku KS Ivanjci Alojzu Zupanu. Hvala g. duhovniku za spremstvo in lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru in oktetu podjetja Elrad za odpete žalostinke, trgovskemu podjetju Mercator Sloga, Gornja Radgona, kolektivu trgovine Vrelec Radenci in kolektivu Avtoradgone ter tov. Lojzki Potočnik, Zofki Bale in pionirjem OŠ Gornja Radgona. Posebna zahvala dr. Miranu Ostanu, za dolgoletno in požrtvovalno zdravljenje.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJENI

Tiho in brez slovesa nas je po dolgotrajni bolezni v 72. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Mirko Miholič

iz Kobilja 225

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, sočustvovali z nami, nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, njegov grob pa zasuli z venci in cvetjem. Posebna zahvala zdravnikom in medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem ter govorniku KS za poslovilne besede.

Kobilje, Logatec, Francija, 20. 7. 1982

Žalujoči: žena Angela, otroci Pišta z ženo, Katica z možem in Eržika z možem ter vnuki

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je komaj v 46. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in zet

Jože Jošar

iz Petišovec

Med nami je nastala praznina, v naših srcih bolečina. Težko je spoznanje, da te ni več in nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naše misli so pri tebi in tvoj dragi lik ostane v naših srcih do konca dni. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in govorniku INA-Nafte, godbi, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Petišovci, 19. 7. 1982

Žalujoči: žena Sidonija, hčerki Marta z družino, Helena, sin Tibi, brat, sestre, tašča in ostalo sorodstvo

*Ni več tvojega smehljaja,
pozdrava ne, ne toplega pogleda...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in sestre

Marije Kokol

z Melinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje, ji poklonili vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Hvala kolektivoma Beltinka iz Beltincev, ABC Pomurka iz M. Sobote za podarjene vence, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu. Pristočna zahvala oktetu iz Veržaja, moškemu pevskemu zboru iz Beltincev ter mešanemu pevskemu zboru z Melincev za odpete žalostinke ter g. kaplana za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Melinci, Beltinci, Veržej, Ižakovci, Gančani, Maribor, Zagreb 23. julij 1982

Žalujoči: otroci Pavla, Rozika, Marija, Matija in Jože z družinami, sestra Pavla, bratje Jože, Janez in Polde ter ostalo sorodstvo

Pred dnevi je v okvirju vsakoletnih izmenjav mladine iz M. Sobote in prijateljskega mesta Ingolstadt skupina 17 dijakov in štiri dijakov iz Pomurja obiskala ZRN. V Ingolstadtu so si mladi, ki jih je vodila članica IS SO M. Sobota Erna Brumen ogledali zgodovinske znamenitosti, rafinerijo in druge industrijske objekte. Ogledali so si tudi bližnji München. Erno Brumen pa je sprejel na razgovor zvezni minister za gradbeništvo dr. Dieter Haach iz Bonna. Mladi iz Ingolstadta bodo obisk vrnili v avgustu, ko se bodo tri dni mudili v Pomurju, potem pa bodo še teden dni preživel v soboškem počitniškem naselju Monsena v Rovinju.

Na fotografiji mladi iz M. Sobote in v Ingolstadtu.

Boris Hegeduš

Na mladinski delovni akciji Čakovec 82 je tudi deset ruskih brigadirjev, študentov iz Minska. Od teh sta dve tudi dekleti. V sredo, 28. julija, so obiskali Mursko Soboto. Sprejeli so jih Geza Farkaš, Henrik Mežnar, Ivan Smodič in Stanko Kerčmar. V dveh urah so si ogledali Mursko Soboto, obiskali grobnico rdečearmejev ter položili cvetje na njihov grob, si ogledali spomenik na Trgu zmage ter Pokrajinski muzej.

Po ogledu je bil krajši razgovor v hotelu Diana. Geza Farkaš jih je pozdravil v našem majhnem mestu ter jim predstavil občino.

foto: A. Abraham

MURSKA SOBOTA POD VODO

V soboto proti večeru je Pomurje ponovno zajelo močno neurje z dežnim nalivom in nevihto. Najhujše je bilo v Murski Soboti, kjer se je zaradi obilnih padavin napolnila kanalizacija, voda pa se je razlila v kletne prostore raznih objektov in ogrožala družbeno imovino. Na soboški UNZ in v hotelu Diana je gladina vode dosegla višino enega metra. Tako so soboški gasilci v razburjeni noči intervenirali kar 15-krat vse do enih zjutraj. Pri boju z vodo so se jim pridružili gasilci iz Černelavca, Puconca in IGD Mesne industrije. S črpanjem vode so preprečili, da se ta ni razlila v ostale prostore, kot na primer v likalnici hotela Diana, od koder je tudi posnetek.

Štefan Abraham

MALI NOGOMET

PETANJCI IN ROMAH ZMAGOVALCA

Partizan Tišina je pripravil turnir v malem nogometu, katerega se je udeležilo 13 ekip. Zmagala je ekipa Petanjec in osvojila pokal v trajno last pred prvo ekipo Gradišča in drugo ekipo Gradišča.

Na turnirju v malem nogometu, ki je bil v Borejcih pa je zmagala ekipa Romah pred Krajno in Skakovci.

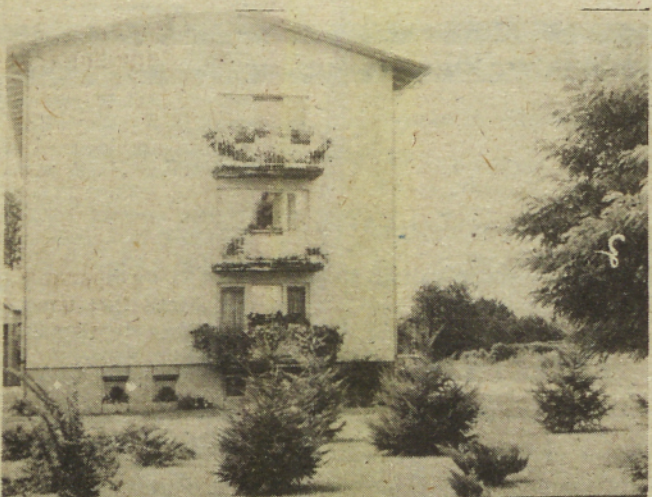

BELTINCI

Lepo uredili okolico bloka

Vrsto let je bila okolica stanovanjskega bloka v Kocljevem naselju I v Beltincih zanemarjena in obrasla s koprivami, kar vsekakor ni bilo v čast temu kraju. Na pobudo dr. Zvonka Knaflija, takratnega predsednika hišnega sveta, pa so se stanovalci odločili, da bodo okolico bloka uredili. Pripravljeni, da opravijo vsa dela sami, so

dela, splanirali zemljišče z obeh strani bloka, posejali travo in nasadili grmičevje ter uredili malo otroško igrišče (peskovnik in gugalnico). Tako je okolica bloka dobila povsem novo podobo. Potem so kupili še motorno kosilnico, ki je potrebna za vzdrževanje okolice. Pretežni del sredstev je dala stanovanjska skupnost.

zaposili za pomoč pri nabavi zemlje, semena za travo in grmičevja na stanovanjski skupnosti v Murski Soboti in v krajevni skupnosti Beltinci. Zlasti slednja je, pokazala veliko razumevanja saj je poskrbela za potrebno zemljo, stanovanjska skupnost pa je prispevala denar za nabavo semen in grmičevja. Tako so se stanovalci bloka v Kocljevem naselju lotili

okrog 2.000 dinarjev pa so prispevali stanovalci. V načrtu imajo še izpopolnitev otroškega igrišča. Tako je danes okolica stanovanjskega bloka v Kocljevem naselju I v Beltincih lepo urejena in je lahko zgled stanovalcem nekaterih drugih blokov, ki se kaj malo zmenijo za okolico v kateri živijo.

Feri Maučec

Mažoretke v Beltincih

Konec tega tedna bo v okvirju prireditve letošnjega 12. folklornega festivala v Beltincih nastopila v soboto, 7. avgusta ob 19. uri, na prireditvenem prostoru v beltinskem parku, skupina mažoretk iz Houdana v Franciji. Mladenke, ki so v poletnih počitnicah na potovanjih in gostovanjih po Evropi, smo pred leti že videli v Beltincih in nekaterih drugih krajih Pomurja in tako bo tudi tokrat.

F. M.

Obisk pri naših otrocih na Madžarskem

Koristna izmenjava otrok

Ze nekaj let letujejo otroci iz soboške občine v Balatonberényu na Madžarskem, kjer je mednarodni tabor. Tudi letos letuje ob Blatnem jezeru 28 otrok iz soboške občine. Poleg njih pa so v taboru še otroci iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Sovjetske zveze in Madžarske. Gre za izmenjavo otrok, saj madžarski otroci v zameno letujejo pri nas v Baški na otoku Krku. Ob našem obisku v Balatonberényu smo se pogovarjali z Zlatko Benčič, ki je vodja skupine naših otrok s strani Madžarske, Marijo Peilschmidt, pedagoškim vodjem in nekaterimi otroci. Po-

vedali so nam, da je bivanje ob Blatnem jezeru prijeto in koristno, saj se otroci med seboj spoznavajo in navezujejo prijateljske stike, spoznavajo navade drugih, se učijo plesov in pesmi, gojijo raznotere dejavnosti in razvijajo bratstvo med narodi. Prav slednje je zlasti pomembno v današnjem razburkanem svetu, ki je poln grozot in trpljenja po vsem svetu. Otroci iz soboške občine so v času letovanja že našli vrsto prijateljev iz raznih držav, s katerimi bodo gojili prijateljske odnose tudi pozneje, ko se vrnejo na svoje domove z dopisovanjem ali obiski.

V mednarodnem taboru otrok v Balatonberényu imajo tudi pester kulturni in športni program. Igrajo prijateljske tekme v nogometu, rokometu in košarki, učijo se plavati, izdelujejo ročna dela ter prirejajo druga srečanja. Pripravljajo tudi svoje dneve. Tako so otroci ob pomoči vzgojiteljev pripravili prejšnji ponedeljek jugoslovanski dan, na katerem so prikazali vrsto zanimivosti. Ob tako zanimivem in pestrem vsakdanjiku so se otroci hitro živeli v novo okolje in se otresli domotožja, prav gotovo pa se bodo v domači kraj vrnili z lenimi vtisi.

Feri Maučec

Režiser filmskega projekta »Strici so mi povedali« France Stiglic se je na železniški postaji v Murski Soboti malo popraskal po bradi, ko se je, skupaj z drugimi, v starodavnih vagonih s sodelavci napotil na snemanje naslednjih prizorov. Ko je izstopil, se je očitno počutil kot na domačih tleh, saj je bil takoj za njim Branko Šimen.

Staro kompozicijo je, žal, tokrat na soboško železniško postajo privlekla motorna lokomotiva, ker je parna zaradi pomanjkanja vode že v Ljutomeru preveč »vzdihovala«.

Foto: Janko Stobnik

in lesi
kombiva
v akciji
varčevanja
z energijo